Územný plán obce Chľaba – koncept riešenia

Objednávateľ:	Obec Chľaba
Zhotoviteľ	JELA, s.r.o. Ing. arch. Jela Plencnerová, autorizovaný architekt SKA, Bratislava
Bratislava,	február 2009

ZÁKLADNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE DOKUMENTÁCIE

Územnoplánovacia dokumentácia:	Územný plán obce Chľaba
Obec:	obec Chľaba
Okres:	Nové Zámky
Kraj :	Nitriansky
Orgán územného plánovania, ktorý obstaráva územný plán:	Obec Chľaba
Zodpovedný zástupca obstarávateľa :	Ing. arch. Beáta Arvayová
Odborne spôsobilá osoba na verejné obstarávanie ÚPP a ÚPD:	Ing. arch. Beáta Arvayová
Registračné číslo:	022

Osoba poverená obcou Chľaba v zastúpení starostky obce obstarávať ÚPD obce Chľaba

Predmet obstarávania:	Územný plán obce Chľaba
Rozdelenie predmetu obstarávania na časti:	Prieskumy a rozbory ÚPN – O Krajinnoekologický plán **Koncept ÚPN – O** Návrh ÚPN – O Čistopis - Dopracovanie ÚPN – O na základe súborných stanovísk vyplývajúcich z pripomienkových konaní
Spracovateľ:	JELA, s.r.o. Ing. arch. Jela Plencnerová, autorizovaný architekt SKA

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV

Hlavný Riešiteľ	Ing. arch Jela Plencnerová
Urbanizmus	Ing. Kristián Szekeres Ing. arch. Jela Plencnerová Ing. arch. Ivan Masár
Demografia a bývanie	Ing. Mária Kačírková
Rekreácia a Cestovný ruch, Sociálna Infraštruktúra, Poľnohospodárstvo,	Ing. Mária Kačírková
Lesné Hospodárstvo	Ing. Adriana Szekeresová
Životné Prostredie	Mgr. Ľubomír Majtán
Krajinná Štruktúra a ÚSES	Mgr. Ľubomír Majtán
Kultúrne dedičstvo	Ing. arch. Jela Plencnerová
Doprava	Ing. Kristián Szekeres
Vodné hospodárstvo	Ing. Vasil Deďo
Energetika a Telekomunikácie	Ing. Vasil Deďo
Grafika	Ing. Kristián Szekeres Ing. arch. Zuzana Jankovičová
Dátum spracovania:	február 2009

Obsah:

Základné údaje ... 7
Hlavné ciele a úlohy riešenia ÚPN O Chľaba ... 7
Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce ... 7
Údaje o súlade so Zadaním ... 8
Riešenie územného plánu obce Chľaba ... 8
Vymedzenie riešeného územia ÚPN O Chľaba ... 8
Postup a spôsob spracovania ... 9
Požiadavky na rozvoj obce vyplývajúce z KURS ... 9
Požiadavky na rozvoj obce vyplývajúce z ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja ... 9
ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA. 9
Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania ... 14
Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce ... 14
Obyvateľstvo ... 14
Prognóza demografického vývoja ... 16
Vzdelanie a ekonomická aktivita obyvateľstva ... 17
Ekonomická aktivita obyvateľov, pohyb za prácou a nezamestnanosť ... 17
Nezamestnanosť ... 18
Veková štruktúra trvale obývaného bytového fondu ... 20
Kvalitatívne ukazovatele trvale obývaného bytového fondu ... 20
Neobývaný bytový fond ... 20
Scenár vývoja bytového fondu ... 20
Sociálna vybavenosť ... 23
Prehľad súčasného stavu sociálnej vybavenosti: ... 23
Návrh rozvoja občianskej vybavenosti ... 24
Rekreácia a cestovný ruch ... 26
Priemyselná výroba ... 28
Širšie vzťahy –Nitriansky kraj ... 28
Potenciál rozvoja priemyslu ... 30
Rezervy ekonomického potenciálu ... 31
Hospodársko-ekonomický potenciál obce ... 31
Podnikateľské aktivity ... 31
Cestovný ruch ... 31
Urbanistická koncepcia obce ... 33
História obce ... 33
Prírodné pomery ... 33
Geografická poloha ... 33
Georeliéf ... 34
Geologická stavba, nerastné suroviny ... 34
Geologický vývoj ... 34
Hydrologické pomery ... 35
Klimatické pomery ... 35
Rozvoj obce vyplývajúci z KURS – II. Návrh ... 36
Návrh urbanistickej koncepcie obce ... 36
Priestorové a funkčné usporiadanie obce ... 36
Funkčná a priestorová štruktúra obce ... 37
Variant A a variant B ... 37
Návrh etapizácie výstavby ... 39
Vymedzenie zastavaného územia obce ... 40
Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a povodňovej ochrany ... 40
Ochrana kultúrnych pamiatok ... 41
Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny ... 42

Geomorfologické podmienky - reliéf ... 42
Horniny – geologické pomery ... 42
Fytogeografické členenie územia ... 43
Ekologická charakteristika územia ... 44
Ochrana krajiny a významné krajinárske a ekologické štruktúry ... 45
Chránené územia prírody a krajiny ... 45
Chránené stromy ... 45
Navrhované chránené územia európskeho významu ... 45
Priemet územného systému ekologickej stability (ÚSES) ... 49
Provincionálne biocentrum Burda – západná polovica riešeného územia ... 49
Biokoridor ... 49
Návrh opatrení: ... 49
Genofondovo významné lokality ... 50
Ekologicky významné segmenty krajiny ... 50
Návrh prvkov MÚSES ... 50
Návrhy ekostabilizačných opatrení ... 51
Návrh opatrení na poľnohospodárskej pôde ... 51
Sídelná zeleň ... 51
Návrh zelene ... 53
Pásma hygienickej ochrany (PHO) technických objektov ... 53
Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity ... 54
Životné prostredie ... 55
Ovzdušie ... 55
Emisná situácia ... 56
Lokálne znečistenie ovzdušia ... 56
Voda ... 56
Kvalita povrchových vôd ... 57
Kvalita podzemných vôd ... 58
Pôda ... 58
Zdravotný stav obyvateľstva ... 59
Odpadové hospodárstvo ... 60
Súčasný stav nakladania s odpadmi ... 60
Množstvo a zloženie odpadov, ich zneškodňovanie, úprava a využívanie ... 60
Systém zberu, prepravy a zneškodňovanie komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu ... 61
Poľnohospodársky pôdny fond a poľnohospodárska výroba ... 62
Rastlinná produkcia ... 63
Živočíšna produkcia ... 64
Lesné hospodárstvo ... 64
Hospodárske lesy ... 64
Ochranné lesy ... 64
Lesy osobitného určenia ... 65
Charakteristika lesníckej výroby ... 65
Imisná situácia ... 65
Doprava ... 66
Širšie vzťahy ... 66
Cestná doprava ... 67
Prímestská doprava ... 67
Železničná doprava ... 67
Vodná doprava ... 68
Letecká doprava ... 68
Cyklistická a pešia doprava ... 68

Návrh technickej infraštruktúry ... 68
Úvod ... 68
Zásobovanie pitnou vodou ... 68
Súčasný stav ... 68
Výpočet potreby vody ... 68
Variant A: ... 69
Návrh riešenia ... 69
Zabezpečenie úžitkovej vody ... 69
Odkanalizovanie ... 69
Súčasný stav ... 69
Množstvá odpadových vôd ... 70
Návrh riešenia ... 70
ČOV ... 70
Ochranné pásma ... 70
Zásobovanie elektrickou energiou ... 70
Súčasný stav ... 70
Návrh riešenia ... 71
Ochranné pásma ... 72
Zásobovanie teplom ... 72
Súčasný stav ... 72
Návrh riešenia ... 72
Telekomunikácie ... 73
Súčasný stav ... 73
Návrh riešenia ... 73
Hodnotenie navrhovaného riešenia ... 73
Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy ... 74
Odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu ... 76
Zhodnotenie predpokladaného odňatia poľnohospodárskej pôdy ... 76
Variant A ... 76
Variant B ... 76
Zoznam použitých materiálov: ... 77
Návrh záväznej časti ... 80

Zoznam tabuliek:

Tabuľka 1 Vývoj počtu obyvateľov v obci, v okrese a v Nitrianskom kraji ... 15
Tabuľka 2 Počet obyvateľov v obci v rokoch 2001 – 2007 ... 15
Tabuľka 3 Prirodzený prírastok a úbytok obyvateľstva v obci v rokoch 2001 – 2007 ... 15
Tabuľka 4 Migračný prírastok a úbytok obyvateľov v obci v rokoch 2001 – 2007 ... 15
Tabuľka 5 Veková štruktúra obyvateľstva obce Chľaba (rok 2001) ... 16
Tabuľka 6 Porovnanie obce s vyššími územnými celkami (rok 2001): ... 16
Tabuľka 7 Veková štruktúra obce Chľaba (rok 2005) ... 16
Tabuľka 8 Bytová výstavba ... 17
Tabuľka 9 Vzdelanostná úroveň obyvateľov (rok 2001) ... 17
Tabuľka 10 Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia hospodárstva ... 18
Tabuľka 11 Vývoj počtu nezamestnaných v obci v rokoch 2001 – 2005 ... 18
Tabuľka 12 Vývoj počtu nezamestnaných v obci v rokoch 2005 – 2008 ... 19
Tabuľka 13 Domový fond (rok 2001) ... 19
Tabuľka 14 Bytový fond 2001 (rok 2001) ... 19
Tabuľka 15 Trvale obývané byty podľa druhu budovy a obdobia výstavby ... 20
Tabuľka 16 Vývoj priemernej obývanosti bytov v obci Chľaba: ... 21
Tabuľka 17 Navrhovaná bytová výstavba - variant A ... 22

Tabuľka 18 Navrhovaná bytová výstavba - variant B 22
Tabuľka 19 Návrh OV v Rekreačnej oblasti Kováčov - variant A 25
Tabuľka 20 Návrh OV v obci Chľaba - variant A 25
Tabuľka 21 Návrh OV v obci Chľaba + Kováčove – Variant A 25
Tabuľka 22 Návrh OV v rekreačnej oblasti - Kováčov - variant B 25
Tabuľka 23 Návrh OV v obci Chľaba - variant B 26
Tabuľka 24 Návrh OV v obci Chľaba + Kováčove – Variant B 26
Tabuľka 25 Návrh zariadení individuálnej rekreácie - variant A 27
Tabuľka 26 Návrh zariadení individuálnej rekreácie - variant B 27
Tabuľka 27 Najväčšie podniky v Nitrianskom kraji 29
Tabuľka 30 Emisie základných znečisťujúcich látok v okrese Nové Zámky a meste Štúrovo za roky 2004 až 2007 56
Tabuľka 31 Charakteristika poľnohospodárskeho pôdneho fondu na základe BPEJ 62
Tabuľka 32 Trvalý záber celkom Variant A 75
Tabuľka 33 Trvalý záber celkom Variant B 75
Tabuľka 34 Charakteristika poľnohospodárskeho pôdneho fondu na základe BPEJ 76
Tabuľka 35 Vyhodnotenie trvalého záberu z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy pre Variant A 76
Tabuľka 36 Vyhodnotenie trvalého záberu z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy pre Variant B 76

Základné údaje

Hlavným dôvodom pre spracovanie ÚPN O Chľaba je potreba obce rozhodovať o výstavbe v katastri obce podľa aktuálneho územnoplánovacieho dokumentu.

Hlavné ciele a úlohy riešenia ÚPN O Chľaba

Pre riešenie ÚPN O Chľaba sú stanovené nasledovné ciele:

- vytvoriť komplexné zásady utvárania a regulatívy využitia územia,
- formovať prostredie obce v kontinuite kultúrno-spoločenských a historických tradícii,
- formovať obraz obce v tradičnej mierke existujúcich štruktúr s dôrazom na jedinečnosť územia, so zreteľom na elimináciu možností vniesť do územia také urbanistické alebo architektonické prvky, ktoré sú v rozpore s existujúcou štruktúrou,
- zvýšiť celkovú kvalitu životného prostredia pre ľudí a chrániť ich pred nepriaznivými vplyvmi vhodnou priestorovou organizáciou územia a vhodným využívaním funkčných plôch,
- zabezpečiť primerané zastúpenie plôch zelene,
- zlepšiť dopravnú obsluhu územia a súčasne vytvoriť podmienky pre skľudnenie a zníženie intenzity hluku z cestnej a železničnej dopravy v rámci riešeného územia,
- vytvorenie podkladov pre tvorbu koncepcií výstavby technického vybavenia územia,
- vytvorenie územných podmienok pre bytovú výstavbu pre vlastných obyvateľov obce, ako aj pre obyvateľov z okolitého územia s cieľom pozitívne ovplyvniť demografické zloženie obyvateľstva v obci,
- vytvorenie územných podmienok pre lokalizáciu podnikateľských aktivít, s cieľom zabezpečiť pracovné príležitosti pre bývajúce obyvateľstvo a na prilákanie nových investorov na územie obce,
- vytvorenie územných podmienok na rozvoj rekreácie a cestovného ruchu tak, aby obec čo najlepšie vedela zužitkovať svoje prirodzené danosti,
- zapracovať plánované zámery z oblasti rozvoja cestovného ruchu do konceptu riešenia variantne,
- navrhnúť urbanistickú koncepciu dobudovania a revitalizácie chatovej oblasti Kováčovské kopce,
- zapracovať známe rozvojové zámery z oblasti rozvoja technickej infraštruktúry do konceptu riešenia,
- pre zachovanie a postupné zlepšenie kvality krajinného a sídelného prostredia zachovať a chrániť v katastrálnom území obce ekologicky hodnotné plochy a začleniť do siete prvkov ekologickej stability za účelom zachovania biologickej diverzity a prírodných hodnôt územia.

Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce

Obec Chľaba nemala doteraz spracovaný samostatný Územný plán obce. Nakoľko je súčasťou riešeného územia VUC Nitrianskeho kraja, vzťahujú sa na ňu regulatívy vyplývajúce z uvedeného dokumentu.

Pri spracovaní územného plánu obce Chľaba vychádzame z nasledujúcich podkladov :

- ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja NV SR č. 188/1998 Z.z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť Územného plánu veľkého územného celku Nitrianskeho kraja
- Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja č. 1/2004
- Zmeny a doplnky ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja č. 2/2007
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Chľaba, Programovacie obdobie 2007-2016, SCARABEO, s.r.o., Banská Bystrica, 2007

- Dokumentácia pre stavebné povolenie : Cestná komunikácia a most cez rieku Ipeľ medzi obcami Ipolydamásd a Chľaba, UTIBER, Budapest a STU v Bratislave, 2007
- Podrobný územný plán Kováčov, Krajský projektový ústav pre bytovú a občiansku výstavbu Bratislava, pobočka Nitra, 1962
- Chľaba Kanalizácia a ČOV I. etapa, Ekoconsult, s.r.o., Komárno, 2002
- Chľaba Kanalizácia a ČOV II: etapa, AD consult, a.s., Bratislava, 2007
- ÚPN O Chľaba - Prieskumy a rozbory, realizované riešiteľom na katastrálnom území obce Chľaba, september - november 2007
- Zadania ÚPN O Chľaba – máj 2008
- Známe rozvojové zámery poskytnuté predstaviteľmi a obyvateľmi obce a pripomienky a podnety organizácii dotknutých obstarávaním územného plánu obce.

Uvedené podnety sme zapracovali do konceptu ÚPN O Chľaba a tento dokument schváliť.

ÚPN O Chľaba po schválení bude :
a) záväzný v celom rozsahu pre všetkých občanov obce, fyzické i právnické osoby, orgány samosprávy i štátnej správy,
b) právnym podkladom pre územné konania a vyvlastňovacie konania,
c) právnym podkladom pre operácie s pozemkami (rozdeľovanie, delenie, sceľovanie, pozemkové úpravy) súvisiace so zmenou vlastníckych vzťahov.

Údaje o súlade so Zadaním

Pre spracovanie Územného plánu obce Chľaba bolo spracované a schválené zadanie v roku 2008. Východiskom pre riešenie územného plánu obce bola platná záväzná územnoplánovacia dokumentácia (ďalej len ÚPD) vyššieho stupňa.

V návrhu územného plánu sú naplnené a rozpracované požiadavky vyplývajúce zo schváleného zadania. Naplnené boli požiadavky zo Zadania pre spracovanie ÚPN obce z hľadiska návrhu, týkajúce sa zaťaženosti, ekonomickej efektívnosti a využiteľnosti riešeného územia. Koncept UPN obce zachováva rôznorodosť štruktúry a foriem zástavby v obci, pri rešpektovaní jej základného charakteru.

Taktiež bola naplnená požiadavka zameraná na návrh proporčnej prestavby a dostavby územia, aby navrhovaná forma zástavby konkrétnych urbanistických blokov bola v súlade s charakterom obce. Zachovanie existujúceho vysokého podielu zelene vo vzťahu k obostavanému priestoru bolo použité ako základný kompozičný princíp tvorby urbanistickej štruktúry v obci.

V súlade s požiadavkami zo Zadania sú v území zadefinované rozvojové plochy, ktoré majú potenciál pre bývanie, občiansku vybavenosť, podnikateľské parky a rekreáciu s návrhom na ich budúce priestorové formovanie a konkrétne funkčné využitie.

Riešenie územného plánu obce Chľaba

Vymedzenie riešeného územia ÚPN O Chľaba

Riešené územie obce Chľaba je v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a súvisiacich vyhlášok vymedzené hranicami katastrálneho územia. Rozloha katastrálneho územia obce Chľaba je 13 865 728 m^2 t.j. 1387 ha.

Postup a spôsob spracovania

Územnoplánovaciu dokumentáciu je potrebné vypracovať v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a s vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Spracovanie územného plánu obce pozostáva z týchto etáp :

- Prípravné práce,
- Spracovanie prieskumov a rozborov,
- Spracovanie krajinnoekologického plánu (KEP),
- Spracovanie zadania k ÚPN O,
- Spracovanie čistopisu zadania k ÚPN O,
- Spracovanie konceptu riešenia,
- Spracovanie návrhu riešenia,
- Spracovanie čistopisu návrhu riešenia po vyhodnotení pripomienok a pred schválením ÚPN-O .

V súlade s ustanoveniami podľa § 21, ods.10 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, na základe schváleného zadania spracovateľ spracuje koncept riešenia územného plánu, v súlade s § 12 vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.

Požiadavky na rozvoj obce vyplývajúce z KURS

Koncepcia územného rozvoja Slovenskej republiky KURS 2001, definuje sídelný systém na území Slovenskej republiky ako súbor sietí ťažísk osídlenia, rozvojových osí, sídelných centier a ostatných sietí mestských a vidieckych sídel. Obec Chľaba sa nespomína medzi centrami osídlenia ani pri vymenovaní ťažísk osídlenia. Obec v súčasnosti patrí do spádového územia mesta Štúrovo, ktoré je definované ako centrum osídlenia tretej skupiny.

Požiadavky na rozvoj obce vyplývajúce z ÚPN VÚC Nitrianskeho kraja

ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

Pri riadení využitia a usporiadania územia kraja je potrebné dodržať tieto záväzné regulatívy:

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry:

1.1. vychádzať pri územnom rozvoji Nitrianskeho kraja z rovnocenného zhodnotenia vzťahov vnútroregionálnych a nadregionálnych pri zdôraznení územnej polohy kraja, ktorý hraničí s Maďarskou republikou, a ktorý je potrebné zapojiť do širšej medzinárodnej,

1.1.1 upevňovať priame väzby rozvoja osídlenia Nitrianskeho kraja na jednu z hlavných európskych urbanizačných osí v smere Stuttgart – Ulm – Mníchov – Salzburg/Linz – Viedeň/Bratislava – Budapešť – Belehrad, a to najmä pozdĺž toku Dunaja,

1.1.3 vytvárať nadnárodnú sieť spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v Nitrianskom kraji a okolitých štátoch, s využitím väzieb jednotlivých sídiel a sídelných systémov v euroregiónoch (Euroregión Váh – Dunaj – Ipeľ, Ipeľský euroregión) a ďalších oblastiach cezhraničnej spolupráce,

1.13. podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvorenia rovnocenných životných podmienok obyvateľov,

1.13.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností,

1.13.2 zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavy a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov,

1.13.3 zohľadňovať pri rozvoji vidieckych oblastí ich špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru,

1.13.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrám, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života,

1.14. pokračovať na území Nitrianskeho kraja v systematickom prieskume radiačnej záťaže obyvateľstva s vyčlenením území a oblastí, kde sú potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov, alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia v už existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred touto záťažou. Na území, na ktorom je potrebné vzhľadom na výsledky monitorovania záťaže radónom realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, nemocníc, školských a predškolských zariadení a liečební,

1.15. pri novej výstavbe a ďalšom rozvoji územia zachovať jestvujúce vojenské objekty a zariadenia a rešpektovať ich ochranné pásma, pri majetkovom prevode určitého jestvujúceho vojenského objektu po dohode s MO SR poskytovať rovnocennú náhradu, jednotlivé stupne ďalšej projektovej dokumentácie konzultovať s MO SR cestou Vojenskej a stavebnej správy Bratislava.

2. V oblasti rozvoja rekreácie a turizmu:

2.1. usmerňovať funkčno – priestorový subsystém turizmu a rekreácie v zhode s prírodnými a civilizačnými danosťami a v súbežnom zabezpečovaní nárokov obyvateľov kraja, najmä mesta Nitry a ostatných väčších miest, na každodennú a koncomtýždennú rekreáciu, ako aj nárokov účastníkov širšieho aj cezhraničného turizmu na poznávací a rekreačný turizmu, podporiť predovšetkým rozvoj tých foriem turizmu, ktoré majú medzinárodný význam. Sú to: kúpeľný turizmus na úrovni termálnych kúpalísk až relaxačno – rehabilitačných zariadení, rekreačný turizmus pre pobyt pri vodných plochách (bagroviskách), vodná turistika a výletné plavby (na Dunaji), cykloturistika, poľovníctvo, poznávací kultúrny turizmus (návšteva pamätihodností, podujatí), kongresový turizmus a výstavníctvo (Nitra – Agrokomplex), tranzitný turizmus.

2.2. usmerňovať tvorbu funkčno – priestorového systému na vytváranie súvislejších rekreačných území, tzv. rekreačných krajinných celkov,

2.2.2. od Štúrova s možnosťami využitia Dunaja a Hrona pre vodácky turizmus a cykloturistiku vrátane územia Burdy so strediskom Kováčov a Chľaba a územím Poiplím a Pohronia spolu s kultúrnymi stavbami (Bíňa a pod.), s cezhraničnou nadväznosťou na Maďarsko (prepojenie rekreačného turizmu na slovenskej strane – Vadaš, s kultúrnym turizmom na maďarskej strane – mesto Ostrihom, cez obnovený most nad Dunajom),

2.4. dosiahnuť čo najužšie prepojenie rekreačného turizmu s poznávacím turizmom,

2.5. podporovať najvýznamnejšie rekreačné priestory pre medzinárodný a prihraničný cestovný ruch; nadviazať na medzinárodný turizmus rozvíjaním poznávacieho cestovného ruchu a tiež sledovaním turistických tokov a dopravných trás (cestných, vodných) predchádzajúcich, resp. končiacich v kraji; venovať väčšiu pozornosť aktívnemu zahraničnému turizmu, cezhraničným vzťahom a malému prihraničnému a tranzitnému cestovnému ruchu,

2.6. vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a jej formy agroturistiky,

2.7. lokalizovať potrebnú vybavenosť do obcí ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, do voľnej krajiny umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa viaže bezprostredne na uskutočňovanie činností závislých na prírodných danostiach,

2.9. zabezpečiť nadštandardnú vybavenosť na hlavných turistických dopravných trasách,

2.11. na medzinárodných trasách železničnej a vodnej dopravy dobudovať komplexný systém služieb pre cestujúcich, nadväzujúci na systém v krajinách Európskej únie,

2.12. podporovať prepojenie medzinárodnej cyklistickej turistickej trasy pozdĺž Dunaja s trasami smerom na Považie, Pohronie a Poiplie,

2.13. dodržiavať na území Národných parkov a Chránených krajinných oblastí únosný pomer funkcie ochrany prírody s funkciami spojenými s rekreáciou a turizmom.

3. V oblasti rozvoja sociálnej infraštruktúry:

3.1. Školstvo:

3.1.1. rozvíjať školstvo na všetkých stupňoch, dobudovať absentujúcu materiálno–technickú základňu, optimálne riešiť školstvo v národnostne zmiešanom území,

3.2. Zdravotníctvo:

3.2.1. rozvíjať zdravotnú starostlivosť vo všetkých oblastiach – preventívnej, liečebnej a rehabilitačnej,

3.3. Sociálna starostlivosti:

3.3.1. zabezpečiť rozvoj programu sociálnej starostlivosti a jeho realizáciu pre rôzne vekové, zdravotné a sociálne skupiny občanov a dobudovať sieť sociálnej starostlivosti tak, aby územie Nitrianskeho kraja bolo v tejto oblasti sebestačné,

3.3.2. vo väzbe na predpokladaný demografický vývoj očakávať nárast obyvateľov v poproduktívnom veku a zabezpečiť adekvátne nároky na ubytovacie zariadenia pre prestarnutých obyvateľov (domovy dôchodcov a domovy – penzióny pre dôchodcov) a služby,

3.4. Duševná a telesná kultúra:

3.4.1. podporovať rozvoj zariadení kultúry v celom priestore Nitrianskeho kraja a nadviazať na prerušenú kontinuitu rozvíjania tradícií v kultúrno-spoločenskej oblasti jednotlivých regiónov kraja,

3.4.2. podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení lokálneho významu, predovšetkým siete knižníc, ktoré predstavujú významný článok v kultúrno-vzdelávacom procese najširších vrstiev obyvateľstva, ako aj ďalších zariadení kultúrno-rekreačného charakteru,

3.4.3. rozvíjať zariadenia pre športovo–telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky nielen vo vidieckom zázemí, ale aj v urbanizovanom prostredí, čo je dôležité pre zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva a možnosti uplatnenia stratégie Národného programu podpory zdravia.

4. V oblasti poľnohospodárskej výroby a lesného hospodárstva:

4.1. rešpektovať pri ďalšom rozvoji poľnohospodársky a lesný pôdny fond ako jeden z faktorov limitujúcich urbanistický rozvoj,

4.2. rešpektovať pri rozvoji územia ochranu trvalých kultúr vo vyhlásených vinohradníckych a chmeľových oblastiach,

4.6 rozvíjať tradičnú remeselnú výrobu, doplnkové výroby a nevýrobné činnosti súvisiace s lesnou činnosťou, ako integrovanú súčasť lesného hospodárstva, podporujúce rozvoj vidieka,

4.7. rozširovať výmeru lesného pôdneho fondu (o 3 937,16 ha) na plochách poľnohospodársky nevyužiteľných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda (biele plochy),

4.8. na základe zhodnotenia stanovištných podmienok, v súlade s platnou legislatívou v lesnom hospodárstve, zaradiť v rámci aktualizácie lesných hospodárskych plánov do kategórie ochranných lesov relatívne najsuchšie lesné typy dubového lesného vegetačného stupňa,

4.9. vytvárať územnotechnické predpoklady pre zachovanie stability lesných porastov lužných stanovíšť, zabrániť neodborným zásahom do hydrologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery, vzhľadom na protipovodňové opatrenia,

4.10. v lesnom hospodárstve zabezpečovať postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov jemnejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov v súvislosti s obnovami lesných hospodárskych plánov,

4.11. pri návrhu koridorov technickej infraštruktúry a líniových stavieb netrieštiť ucelené komplexy lesov.

5. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a ochrany pôdneho fondu:

5.2. odstrániť pôsobenie stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov ÚSES (problematiku riešiť na úrovni konkrétnych projektov ako aj MÚSES),

5.3. revitalizovať skanalizované toky, kompletizovať sprievodnú vegetáciu výsadbou pásu domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšením podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov, opatrenia treba realizovať v súlade s projektmi pozemkových úprav území,

5.5. zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej, čo v území Nitrianskeho kraja znamená venovať pozornosť predovšetkým:

5.5.2 Chráneným krajinným oblastiam navrhovaným: CHKO Burda, CHKO Poiplie, CHKO Krupinská planina,

5.5.4 Chráneným územiam v biokoridoroch pozdĺž hlavných tokov: biokoridor Dunaj, Malý Dunaj a Váh, Nitra, Hron, Ipeľ

5.6. pre lužné lesy v oblastiach Dunaja a jeho prítokov, nivy Váhu, Hrona a Ipľa zabezpečiť vodný režim, aby nedochádzalo k odumieraniu lesných porastov,

5.8. podporovať zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresií, spomalenie odtoku vody v upravených korytách a zachovanie starých ramien a meandrov v okolí Dunaja, Váhu, Hrona a Ipľa,

5.9. pri obnove vegetačných porastov uprednostňovať prirodzenú obnovu, dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými), na maximálne možnú mieru obmedziť ťažbu veľkoplošnými holorubmi,

5.10. rekultivácie vo vinohradníckych oblastiach citlivo zvažovať v zmysle zachovania prirodzených biokoridorov a pri veľkoplošných vinohradoch s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov

5.11. regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES, v lesných ekosystémoch rekreačný potenciál využívať v súlade s ich únosnosťou,

5.14 rešpektovať všetky kategórie chránených území a ich ochranné pásma v zmysle zákona 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny,

5.15 zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie (proces posudzovania EIA) a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.

6. V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrno–historického dedičstva:

6.1. rešpektovať kultúrno – historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma),

6.3. pri novej výstavbe akceptovať a nadväzovať na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti pôvodného osídlenia,

6.4. rešpektovať kultúrno – historické urbanistické celky a architektonické objekty až areály, a to nielen dodržiavaním ich ochranných pásiem, ale aj v širšom zábere, než požaduje ochrana pamiatok, tzn. podchytením aj ďalších hodnôt prostredia,

6.5. rešpektovať potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie a to v polohe hmotnej aj nehmotnej a vytvárať pre ne vhodné prostredie,

6.7. uplatniť a rešpektovať typovú a funkčnú profiláciu jednotlivých sídiel – mestského a malomestského charakteru a rôzne formy vidieckeho osídlenia, vrátane rurálnej štruktúry v rozptyle,

6.8. rešpektovať potenciál takých kultúrno–historických a spoločenských hodnôt a javov, ktoré kontinuálne pôsobia v danom prostredí a predstavujú rozvojové impulzy kraja (vinohradnícke tradície, etnokultúrne a spoločenské tradície, historické udalosti, osobnosti a artefakty na celom vymedzenom území),

6.9. akceptovať v diaľkových pohľadoch a v krajinnom obraze historicky utvorené dominanty.

6.11 zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:

6.11.2 územia historických jadier miest a obcí,

6.11.3 známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov,

6.11.4 národné kultúrne pamiatky, kultúrne pamiatky, ich súbory a areály a ich ochranné pásma (Iža, Komárno, Kostoľany pod Tribečom, Nitra – hrad, Topoľčianky, Sazdice, Želiezovce),

7. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry:

7.2 rezervovať koridor a zohľadňovať kvalitatívne parametre vo všetkých plánovacích a realizačných rozhodnutiach pre dopravné siete a zariadenia alokované v trasách multimodálnych koridorov (hlavná sieť TINA)

7.2.1 multimodálny koridor č. IV. Bratislava – Nové Zámky – Štúrovo – MR lokalizovaný pre trate železničnej a kombinovanej dopravy,

7.2.2 multimodálny koridor č. VII. Dunaj s verejnými prístavmi v Bratislave, Komárne a Štúrove,

7.5 rezervovať koridor a zohľadňovať kvalitatívne parametre vo všetkých plánovacích a realizačných rozhodnutiach pre hlavné dopravné siete pre medzinárodnú turistickú dopravu

7.35 rezervovať koridor pre homogenizáciu ciest tretej triedy na kategóriu C7,5/60,

7.38 vytvoriť podmienky pre modernizáciu trate 130 Bratislava – Nové Zámky – Štúrovo na traťovú rýchlosť 160km/h,

8. V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry:

8.1. Vodné hospodárstvo

8.1.1. Na úseku ochrany pred povodňami

- vykonávať na upravených tokoch údržbu za účelom udržiavania vybudovaných kapacít
- zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov za extrémnych situácií tak povodňových, ako i v období sucha
- zabezpečiť na neupravených úsekoch tokov Hrona a Ipľa predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, väčších poľnohospodársky využívaných plôch proti záplavám ohradzovaním toku
- Na úseku odvedenia vnútorných vôd
- vykonávať pravidelnú údržbu na odvodňovacích kanáloch za účelom zabezpečenia prietočnosti
- vybudovať k novo budovaným čerpacím staniciam príslušnú kanálovú sieť

8.1.4. Na úseku verejných vodovodov

- zabezpečovať podľa návrhu plánu územného rozvoja a z neho vyplývajúcich potrieb prípravu zdrojov vody tak, aby sa docielil súlad medzi rozvojom vodného hospodárstva, ochranou prírody a ekologickou stabilitou územia,
- znižovať straty vody a tým i prevádzkové náklady,

8.1.5 na úseku verejných kanalizácií v súlade s Koncepciou vodohospodárskej politiky Slovenskej republiky do roku 2005 zabezpečiť

a) ochranu podzemných zdrojov vody a iných vôd budovaním kanalizácií a ČOV,
- odkanalizovanie sídiel s vybudovaným verejným vodovodom, čím sa zníži veľký podiel obyvateľstva na znečisťovaní povrchových a podzemných vôd,
- rozvoj odkanalizovania a čistenia odpadových vôd v jednotlivých obciach v súlade s novými majetkoprávnymi a hospodárskymi podmienkami a v súlade z toho vyplývajúcimi novými koncepciami budovania verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd s cieľom
  1. znižovať rozdiel medzi podielom odkanalizovaných obyvateľov a podielom zásobovaných obyvateľov pitnou vodou,

b) zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami legislatívy EÚ,,

e) budovať súbežne kanalizácie s mechanicko – biologickým čistením v menších obciach, ktoré sa nachádzajú vo vodohospodársky citlivých oblastiach,

4. zabezpečiť výstavbu ČOV a stokových sietí v ďalších sídlach:

Chľaba.

8.2. Energetika

8.2.9. rešpektovať koridory jestvujúcich vedení.

9. V oblasti nadradenej infraštruktúry odpadového hospodárstva:

9.1. riešiť zneškodňovanie odpadov na území Nitrianskeho kraja v súlade so schválenými aktualizovanými Programami odpadového hospodárstva SR, Nitrianskeho kraja a jeho okresov,

9.2. uprednostňovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov s využitím ekonomických a legislatívnych nástrojov,

9.5. zabezpečiť lepšie využitie biologických odpadov vybudovaním ďalších kompostovacích zariadení.

10. V oblasti hospodárstva a regionálneho rozvoja kraja

10.3 územnotechnickými a územnoplánovacími plánovacími prístupmi napomáhať vytvárať podmienky pre rovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva s vyššou kvalifikáciou,

10.4 sústrediť pozornosť na rozvoj „Globálnej informačnej spoločnosti“ v kraji skvalitňovaním infraštruktúry komunikačných systémov,

10.5 harmonizovať proces programovania a implementácie Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2001 a Národného rozvojového plánu Slovenskej republiky v podmienkach Nitrianskeho kraja s cieľom vytvoriť podmienky pre trvalo udržateľný rozvoj regiónov Slovenskej republiky.

Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania

Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce

Hlavným cieľom spracovania územného plánu obce Chľaba je stanoviť dlhodobé možnosti priestorového usporiadania katastrálneho územia v zmysle rozvoja funkcií bývania a rekreácie s doplnením funkcií občianskej vybavenosti a komerčných podnikateľských aktivít, ktoré by zabezpečili pracovné príležitosti a zatraktívnili pre obyvateľov i potenciálnych investorov riešenú lokalitu.

Obyvateľstvo

Základné údaje

Obec Chľaba v súčasnosti patrí do spádového územia mesta Štúrovo, ktoré je definované ako centrum osídlenia tretej skupiny (KURS 2001). Územie obce tvorí súbor katastrálnych území jej jednotlivých častí:

- obec Chľaba

- rekreačná oblasť Chľaba – Kováčov

s celkovou výmerou 13 865 728 m^2, t. j. 1 387 ha. Ku dňu sčítania obyvateľov, domov a bytov, t. j. k 26. 5. 2001 (SODB) bývalo v obci Chľaba 702 obyvateľov, z toho 336 mužov (47,9 %) a 366 žien (52,1 %). Hustota osídlenia 51 obyvateľov/km^2 je výrazne nižšia ako je celoslovenský priemer 108 obyvateľov / $km^{2.}$ Táto skutočnosť vyplýva jednak z morfológie riešeného územia, z charakteru časti katastrálneho územia ako priestoru s rekreačnou funkciou, ako aj z výskytu veľkého počtu chránených území.

Dynamiku rozvoja obce charakterizuje retrospektívny prehľad vývoja počtu obyvateľov za posledných 31 rokov. Zaujímavé je i porovnanie vývoja počtu obyvateľov s vyššími územnými celkami.

Tabuľka 1 Vývoj počtu obyvateľov v obci, v okrese a v Nitrianskom kraji

Rok	Nitriansky kraj	Okres Nové Zámky	Chľaba
1970	678 733	148 601	1 170
1980	708 634	153 199	990
1991	716 946	153 466	758
2001	713 422	149 594	702

Prameň: ŠÚ SR, SODB 2001

Vývoj počtu obyvateľov v sledovanom období bol nepriaznivý a v obci bola zrejmá tendencia vysídľovania ekonomicky aktívneho obyvateľstva za pracovnými príležitosťami hlavne do Štúrova, Nových Zámkov a iných väčších miest. V období rokov 1970 – 2001 nastal pokles v počte obyvateľov obce celkom o 468 osôb, z toho v etape 1970 – 1991 o 412 osôb (35,2%) a v etape 1991 – 2001 o 56 osôb.

Vývoj obyvateľov po roku 2001

Vývoj obyvateľov po roku 2001 vykazuje stabilizovanie stavu počtu obyvateľov v obci, ktorý osciluje okolo 700 trvale bývajúcich obyvateľov. Ukazovateľ prirodzeného prírastku obyvateľov mal pozitívny trend, s najvyšším prirodzeným prírastkom v roku 2003. Migrácia obyvateľov vykazovala pomerne rovnomerný vývoj, s výsledným saldom + 3 obyvatelia. Najvyššia migrácia obyvateľov bola zaznamenaná v rokoch 2002, 2004 a 2005, keď úbytok obyvateľov (ekonomicky aktívnych) súvisel s migráciou do okolitých miest vyplývajúcou najmä z nedostatku pracovných príležitostí na miestom pracovnom trhu, absenciou štartovacích bytov a finančne prijateľných stavebných pozemkov pre mladé rodiny.

Tabuľka 2 Počet obyvateľov v obci v rokoch 2001 – 2007

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Počet obyvateľov	702	699	715	708	704	710	700

Prameň: PHSR Chľaba 2007-2016, Obecný úrad

Tabuľka 3 Prirodzený prírastok a úbytok obyvateľstva v obci v rokoch 2001 – 2007

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Prírastok (+)/Úbytok (-)	+11	+12	-1	+3	+5	-1	-12

Prameň: PHSR Chľaba 2007-2016, Obecný úrad

Tabuľka 4 Migračný prírastok a úbytok obyvateľov v obci v rokoch 2001 – 2007

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Prírastok (+)/Úbytok (-)	+10	-14	+17	-10	-9	+7	+2

Prameň: PHSR Chľaba 2007-2016, Obecný úrad

Veková štruktúra obyvateľstva

Veková štruktúra obyvateľstva je určujúcim faktorom, ktorý dlhodobo pôsobí na vývoj populácie prirodzenou menou a je základným vstupom pre hodnotenie zdrojov pracovných príležitostí a budúcich reprodukčných procesov.

Podiel jednotlivých vekových kategórií diferencovane ovplyvňuje nároky na rôzne druhy služieb, zariadení občianskej vybavenosti a špecifické potreby obyvateľstva.

Význam vekovej skladby obyvateľstva je tiež v tom, že má bezprostredný vplyv na vytváranie počtu a štruktúry cenzových domácností, ktoré sú hlavným determinujúcim faktorom objektívnej kvantitatívnej potreby bytov.

Tabuľka 5 Veková štruktúra obyvateľstva obce Chľaba (rok 2001)

Veková skupina	Počet obyvateľov			% podiel		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
predproduktívny	48	50	98	14,3	13,7	14,0
produktívny	237	191	428	70,5	52,2	60,9
poproduktívny	51	125	176	15,2	34,1	25,1
Spolu	336	366	702	100,0	100,0	100,0

Prameň: ŠÚ SR, SODB 2001

Pozn. produktívny vek =muži 15-59, ženy 15-54 poproduktívny vek = muži 60+, ženy 55

Tabuľka 6 Porovnanie obce s vyššími územnými celkami (rok 2001):

% podiel	Chľaba	Okres Nové zámky	Nitriansky kraj
predproduktívny vek	14,0	16,6	17,3
produktívny	60,9	62,6	62,9
poproduktívny	25,1	20,8	19,8

Prameň: ŠÚ SR, SODB 2001

Porovnanie demografických údajov za obec Chľaba s vyššími územnými celkami poukazuje na značné zaostávanie obyvateľov za krajským i za okresným priemerom, keď hlavne skupina predproduktívneho a poproduktívneho veku je nepriaznivejšia ako vo vyšších územných celkoch vzťahujúcich sa k riešenému územiu obce.

Tabuľka 7 Veková štruktúra obce Chľaba (rok 2005)

Rok	predproduktívny		produktívny		poproduktívny	
	absolútne	%	absolútne	%	absolútne	%
	100	14,2	437	62,1	167	23,7

Prameň: PHSR Chľaba 2007-2016

Porovnanie rokov 2001 a 2005 vo vekovej štruktúre obyvateľov obce so stagnáciou zložky predproduktívneho veku poukazujú na negatívny trend v kontexte s ďalším sociálno-hospodárskym rozvojom, ktorý smeruje k starnutiu obyvateľstva.

Prognóza demografického vývoja

V budúcom období bude vývoj počtu obyvateľov obce determinovaný hlavne možnosťami novej bytovej výstavby a pracovnými príležitosťami. V kontexte so vstupom Slovenska i Maďarska do Európskej únie a Schengenského priestoru sa postupne stráca pre Chľabu jej znevýhodnená poloha prihraničnej obce a prináša pre ňu nové impulzy rozvoja.

Jednou z úloh územného plánu bolo vytypovať vhodné plochy pre rozvoj bytovej výstavby a navrhnúť územie pre bytovú výstavbu pre vlastných obyvateľov obce, ako aj pre potenciálnych obyvateľov z okolia. S týmto zámerom je spojený cieľ pozitívne ovplyvniť demografický rozvoj obce a výhľadovo sa priblížiť k obývanosti obce v sedemdesiatych rokoch minulého storočia, čo znamená výhľadový rozvoj obce na počet cca 1 100 – 1 400 obyvateľov (variant rozvojový – variant maximalistický).

Územný plán je vypracovaný vo variantom riešení a v dvoch časových etapách. Variant A stanovil potenciálne možnosti rozvoja pre novú bytovú výstavbu v riešenom území vo výhľade

v rozsahu 140 bytových jednotiek a variant B v rozsahu 251 bytových jednotiek. Navrhovaná bytová výstavba podľa etáp a variant:

Tabuľka 8 Bytová výstavba

Etapa a variantnosť výstavby	Variant A – počet bytov	Variant B – počet bytov
Návrh	105	174
Výhľad	35	77
Spolu	140	251

Na základe navrhovaných plôch pre rozvoj bytovej výstavby v návrhovom období a vo výhľade v rozsahu 140 bytových jednotiek vo variante A a 251 bytových jednotiek vo variante B budú vytvorené podmienky pre nárast počtu obyvateľov, a to vo variante A v rozsahu cca 405 obyvateľov (nárast počtu obyvateľov obce o 58 % oproti roku 2007, teda na počet cca 1 100 obyvateľov) a vo variante B pre nárast počtu cca 706 obyvateľov (nárast o 100 % oproti roku 2007 na cca 1 400 obyvateľov). Pri etapizácii bytovej výstavby sa však nedefinujú konkrétne roky výstavby, ale stanovujú sa podmienky a postupnosť realizácie investičných zámerov v území. Uvedený navrhovaný rozvoj v počte obyvateľov znamená potenciál pripravených plôch pre rozvoj obce v prípade potreby v kontexte s potenciálnym investičným impulzom, spojeným s rozvojom pracovných príležitostí a v súvislosti s tým s nárastom počtu obyvateľov riešeného územia.

Vzdelanie a ekonomická aktivita obyvateľstva

Vzdelanostná úroveň

Prehľad o vzdelanostnej úrovni obyvateľov obce v roku 2001 podľa pohlavia udáva nasledujúca tabuľka:

Tabuľka 9 Vzdelanostná úroveň obyvateľov (rok 2001)

Stupeň vzdelania/pohlavie	muži	ženy	spolu
Základné	61	170	231
Učňovské (bez maturity)	172	76	248
Stredné odborné (bez maturity)	3	0	3
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	19	12	31
Úplné stredné odborné (s maturitou)	16	28	44
Úplné stredné všeobecné	7	23	30
Vysokoškolské bakalárske	0	0	0
Vysokoškolské	5	3	8
Ostatní bez udania/bez vzdelania	2	4	6
Deti do 16 rokov	51	50	101
Úhrn	336	366	702

Prameň: ŠÚ SR, SODB 2001

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva mala v roku 2001 nasledovnú štruktúru:

- základným vzdelaním disponovalo 231 obyvateľov (33,0 %)
- stredným vzdelaním bez maturity 251 obyvateľov (35,8 %)
- stredným učňovským a odborným s maturitou 75 obyvateľov (10,7 %)
- úplným stredoškolským všeobecným vzdelaním 30 obyvateľov (4,3 %)
- vysokoškolským vzdelaním 8 obyvateľov (1,1 %).

Ekonomická aktivita obyvateľov, pohyb za prácou a nezamestnanosť

Jedným z rozhodujúcich demografických javov, ktoré charakterizujú dôležitosť a význam sídelných štruktúr z hľadiska ich hospodárskeho potenciálu, je rozsah a štruktúra pracovných

príležitostí. Podľa SODB 2001 žilo v Chľabe celkom 351 ekonomicky aktívnych osôb (EAO), z toho 194 (55,3 %) mužov a 157 (44,7 %) žien. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo obce pôsobí v rôznych odvetviach národného hospodárstva a v roku 2001 bolo pracovne zapojené do jednotlivých sektorov národného hospodárstva nasledovne:

Tabuľka 10 Bývajúce obyvateľstvo ekonomicky aktívne podľa pohlavia, dochádzky do zamestnania a odvetvia hospodárstva

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo			
	muži	ženy	spolu	z toho odchádzka
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo	10	6	16	3
Lesníctvo, ťažba dreva	1	0	1	1
Priemyselná výroba	36	22	58	33
Výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	1	0	1	1
Stavebníctvo	10	1	11	10
Veľkoobchod a maloobchod	12	7	19	10
Hotely a reštaurácie	8	24	32	6
Doprava, skladovanie a spoje	32	14	46	38
Nehnuteľnosti, prenájom a obchodné služby	5	1	6	5
Verejná správa, sociálne zabezpečenie	29	17	46	3
Školstvo	1	8	9	5
Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť	6	28	34	13
Ostatné verejné, sociálne a osobné služby	1	4	5	4
EAO bez udania odvetví	42	25	67	22
Spolu	194	157	351	154

Prameň: ŠÚ SR, SODB 2001

S ekonomickou aktivitou obyvateľstva úzko súvisí pohyb za prácou. Pohyb za prácou mimo obec trvalého bydliska je jedným z faktorov vyrovnávajúcich bilanciu zdrojov a potrieb pracovných síl a je podmienený prioritne rozsahom a štruktúrou hospodárskej základne vlastnej obce.

Väčšina ekonomicky aktívneho obyvateľstva obce Chľaba odchádza za prácou mimo miesta bydliska, a to predovšetkým do mesta Štúrova a do priemyselných parkov v Maďarsku (okolie Budapešti). V roku 2001 (SODB) z miesta bydliska odchádzalo do zamestnania až 154 osôb, čo predstavuje 79,4 % ekonomicky aktívnych obyvateľov. V samotnej obci Chľaba je zamestnanosť zabezpečovaná pracovnými príležitosťami v oblasti verejných a komerčných služieb (miestna samospráva, obchody, stravovacie a ubytovacie zariadenia, priemyselná výroba, školstvo, sociálna starostlivosť).

Nezamestnanosť

Nezamestnanosť je fenomén, ktorý sprevádza slovenské hospodárstvo od začiatku ekonomickej transformácie a prejavuje sa rôznou intenzitou vo všetkých okresoch Slovenska.
Vývoj nezamestnanosti zaznamenal v poslednom období vo všeobecnosti mierny klesajúci trend. V riešenom území obce Chľaba mal počet evidovaných nezamestnaných v období rokov 2001 - 2005 nasledovný priebeh:

Tabuľka 11 Vývoj počtu nezamestnaných v obci v rokoch 2001 – 2005

Rok	2001	2002	2003	2004	2005
Počet osôb	124	130	126	99	72

Prameň: PHSR Chľaba 2007-2016

Štruktúra evidovaných nezamestnaných v obci je približne rovnaká ako v celoslovenskom pohľade. Najväčší podiel nezamestnaných sa týka obyvateľov v skupine nekvalifikovaných so základným vzdelaním a učňovským bez maturity (v roku 2005 57 osôb, t. j.

78,1 %), obyvateľov vekových skupín 30-34 a 50-54 (spolu 31 osôb, t. j. 42,5%), pričom najvyšší podiel tvorila dlhodobá nezamestnanosť v trvaní nad 24 mesiacov v počte 37 obyvateľov, t. j. 50,7 %.

Vývoj nezamestnanosti po roku 2005

Klesajúci trend vo vývoji nezamestnanosti pokračoval aj v nasledujúcich rokoch. Z podkladov poskytnutých Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch možno trend dokumentovať nasledovne:

Tabuľka 12 Vývoj počtu nezamestnaných v obci v rokoch 2005 – 2008

Rok	Počet nezamestnaných v obci Chľaba		Miera nezamestnanosti v okrese Nové Zámky
	Spolu	% žien	
2005	72	43,1	12,3
2006	64	40,6	10,1
2007	41	39,0	7,1
2008	56	48,2	7,5

Prameň: ÚPSVAR Nové Zámky

V tabuľke si možno všimnúť, že v roku 2008 sa počet nezamestnaných oproti roku 2007 zvýšil o 15 osôb, čo je nárast oproti predchádzajúcemu roku o 36,6 %. Zrejme sa začala už aj v obci prejavovať hospodárska kríza, ktorá je spojená s obmedzovaním až rušením pracovných miest. Čo sa týka dlhodobej nezamestnanosti, počet nezamestnaných nad 24 mesiacov predstavoval 17 osôb, to znamená 30,0 %; kvalifikačná štruktúra nezamestnaných zostáva podobná ako v predchádzajúcich rokoch.

Domový a bytový fond

Analýza stavu domového a bytového fondu obce Chľaba vychádza z údajov definitívnych výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov z mája 2001. Aktuálne údaje o domovom a bytovom fonde sú prevzaté z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce 2007 – 2016, ktoré spracovateľom poskytol obecný úrad.

Tabuľka 13 Domový fond (rok 2001)

Domový fond	Počet	%
Domy spolu	324	100,0
z toho		
trvale obývané	235	72,5
neobývané	89	27,5
z toho rekreačné	28	

Prameň: ŠÚ SR, SODB 2001

Z celkového počtu 235 trvale obývaných domov bolo 233 rodinných domov a dva domy z kategórie ostatné budovy (0,9 %).

Tabuľka 14 Bytový fond 2001 (rok 2001)

Bytový fond	Počet	%
Byty spolu	324	100,0
z toho		
trvale obývané	233	71,9
neobývané	91	28,1

Prameň: ŠÚ SR, SODB 2001

Z celkového počtu trvale obývaných bytov sa 232 nachádzalo v rodinných domoch a jeden byt v kategórii ostatné budovy (0,4 %).

Veková štruktúra trvale obývaného bytového fondu

Prehľad o vekovej štruktúre bytového fondu riešeného územia poskytuje nasledovná tabuľka:

Tabuľka 15 Trvale obývané byty podľa druhu budovy a obdobia výstavby

Obdobie výstavby	Rodinné domy	Bytové domy	Ostatné budovy	Domový fond spolu
-1899 a nezistené	8	0	8	8
1900 - 1919	10	0	0	10
1920 - 1945	50	0	1	51
1946 - 1970	99	0	0	99
1971 - 1980	32	0	0	32
1981 - 1990	24	0	0	24
1991 - 2001	9	0	0	9
spolu	232	0	1	233
%	99,6	0	0,4	100,0
z toho 1996-2001	3	0	0	3

Prameň: ŠÚ SR, SODB 2001

Priemerný vek domu bol štatisticky stanovený na 45 rokov. Podľa obdobia výstavby sa najviac bytov v obci postavilo v etape 1946 – 1970, t. j. 99 bytov (42,5 %) a v etape 1920 – 1945, t. j. 50 bytov (21,5 %). Čo sa týka stavebného materiálu nosných múrov, väčšina bytov , t. j. 201 (86,3 %) je postavených z kameňa a tehly.

Kvalitatívne ukazovatele trvale obývaného bytového fondu

Z celkového počtu 233 trvale obývaných bytov je vykurovaných ústredným lokálnym kúrením 101 bytov (43,3 %), kachľami 93 bytov (39,9 %), etážovým kúrením 28 bytov (12,1 %), a inými spôsobmi 11 bytov (4,7 %). Vykurovanie sa realizuje v prevažnej miere pevným palivom. Obec plynofikovaná v súčasnosti nie je, nemá vybudovaný jednotný systém odvádzania a čistenia odpadových vôd, nemá vybudovanú kanalizáciu. Podľa SODB 209 bytov vlastní septik, 153 splachovací záchod a kúpeľňu alebo sprchovací kút 193 bytov.

V štruktúre veľkosti bytu tvoria byty s jednou obytnou miestnosťou 4,7 % (11 bytov), s dvomi izbami 15,4 % (36 bytov), s tromi izbami 42,5 % (99 bytov), so štyrmi izbami 17,2 % (40 bytov) a piatimi a viac izbami 17,2 % (40 bytov). V bytoch bývalo spolu 687 osôb. Na 1 byt pripadá 59,1 m2 obytnej plochy, 2,95 osôb a na 1 osobu 20 m^2 obytnej plochy.

Neobývaný bytový fond

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2001 bolo v obci 91 neobývaných bytov, čo reprezentuje 28,1 % z celkového bytového fondu. Ako dôvody neobývanosti boli uvedené:

- určené na rekreáciu – 29 bytov - 31,9 %,
- nespôsobilé na bývanie – 9 bytov – 9,9 %,
- uvoľnené na prestavbu – 7 bytov - 7,7 %,
- zmena užívateľa – 2 byty – 2,2 %,
- v pozostalostnom alebo súdnom konaní – 2 byty - 2,2 %,
- z iných dôvodov – 40 bytov - 43,9 %,
- nezistené - 2 byty – 2,2 %.

Scenár vývoja bytového fondu

V etape spracovania územného plánu boli vytypované vhodné lokality pre rozvoj bytovej výstavby so zámerom zabezpečiť predpoklady pre prírastok obyvateľstva na výhľadovú veľkosť cca 1 100 obyvateľov (rozvojový variant) až 1 400 obyvateľov (maximalizačný variant).

Jedným z faktorov podmieňujúcich potrebu novej bytovej výstavby a ovplyvňujúcich stav bytového fondu v sídelných štruktúrach je vývoj hodnôt koeficientu obývanosti bytov a kvalitatívne ukazovatele úrovne bývania.

Návrh predpokladaného vývoja koeficientu obývanosti bytov vo výhľadovom období sleduje pokračujúcu tendenciu postupného znižovania priemerného počtu obyvateľov na 1 byt, pre stanovenie ktorého sú určujúce úvahy o vývoji priemernej veľkosti cenzovej domácnosti v nadväznosti na vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva, na rast neúplných domácností a domácností jednotlivcov.

Tabuľka 16 Vývoj priemernej obývanosti bytov v obci Chľaba:

Rok	2001	3,01 osôb/1 byt
Rok	2005	3,02 osôb/1 byt

Návrh	3,00 osôb/1 byt v RD	2,7 osôb/1 byt v BD
Výhľad	3,00 osôb/1 byt v RD	2,4 osôb/1 byt v BD

Čo sa týka kvality bytového fondu, viac ako štvrtina domov (30,0 %) bola postavená do roku 1970, takmer polovica bytového fondu bola postavená v etape rokov 1946 – 1970 (42,5 %), priemerný vek domov je uvádzaný vo veku 45 rokov.

Z hľadiska územnej pripravenosti a predpokladaných možností pre realizáciu bytovej výstavby odporúča územný plán realizáciu bytovej výstavby v dvoch variantoch a v dvoch etapách, pričom pri stanovení časového horizontu územného plánu sa presne nedefinujú konkrétne roky výstavby, ale stanovujú sa podmienky a postupnosť realizácie investičných zámerov a výstavby v území.

Návrh riešenia územného plánu rozlišuje novú bytovú výstavbu podľa foriem výstavby, a to:

- výstavbou rodinných domov
- výstavbou bytových domov a bytov v polyfunkcii

V obci sa vo variantom riešení navrhuje:

Vo variante A

- pre individuálnu výstavbu rodinných domov plocha pre umiestnenie 92 b. j. v RD,
- pre výstavbu bytových domov a bytov v polyfunkcii plochu pre umiestnenie 48 bytových jednotiek

Vo variante B

- pre individuálnu výstavbu rodinných domov plochu pre umiestnenie 173 b. j. v RD,
- pre výstavbu bytových domov a bytov v polyfunkcii pre umiestnenie 78 b. j.

Potenciálna kapacita územia umožňuje lokalizovať v etapách nasledovný počet bytových jednotiek:

Tabuľka 17 Navrhovaná bytová výstavba - variant A

Názov bloku	Funkcia	Horizont	Typ jednotky	Počet jednotiek
CH1	bývanie RD	návrh	RD	7
CH3	bývanie RD	návrh	RD	12
CH4	bývanie RD	návrh	RD	8
CH5	bývanie RD	návrh	RD	12
CH7	bývanie RD	návrh	RD	10
CH10	bývanie vidieckeho typu RD	návrh	RD	8
spolu	bývanie RD	návrh	RD	57
CH2	bývanie BD	návrh	byt	36
spolu	bývanie BD	návrh	byt	36
CH8	bývanie polyfunkcia	návrh	byt	12
spolu	bývanie polyfunkcia	návrh	byt	12
CH6	bývanie RD	výhľad	RD	35
spolu	bývanie RD	výhľad	RD	35
CELKOM	bývanie	návrh		105
		výhľad		35

Tabuľka 18 Navrhovaná bytová výstavba - variant B

Názov bloku	Funkcia	Horizont	Typ jednotky	Počet jednotiek
CH5	bývanie RD	návrh	RD	12
CH6	bývanie RD	návrh	RD	8
CH7	bývanie RD	návrh	RD	12
CH9	bývanie RD	návrh	RD	11
CH10	bývanie vidieckeho typu RD	návrh	RD	7
CH11	bývanie RD	návrh	RD	10
CH16	bývanie RD	návrh	RD	8
spolu	bývanie RD	návrh	RD	68
CH2	bývanie BD	návrh	byt	66
spolu	bývanie BD	návrh	byt	66
CH3	bývanie RD	výhľad	RD	15
CH4	bývanie RD	výhľad	RD	15
CH8	bývanie RD	výhľad	RD	35
spolu	bývanie RD	výhľad	RD	65
CH12	bývanie polyfunkcia	výhľad	byt12	
spolu	bývanie polyfunkcia	výhľad	byt12	
Kováčov - variant B				
KN10	transformácia	návrh	RD	6
KN11	transformácia	návrh	RD	5
KN12	transformácia	návrh	RD	6
KN13	transformácia	návrh	RD	8
KN14	transformácia	návrh	RD	6
KN15	transformácia	návrh	RD	3
KN16	bývanie	návrh	RD	6
spolu	bývanie	návrh	RD	40
CELKOM	bývanie	návrh		174
		výhľad		77

Variantnosť riešenia v oblasti bytovej výstavby spočíva hlavne umiestnením a rozsahom bytového fondu v rekreačnej oblasti Kováčov. Kým variant A preferuje v tejto lokalite výstavbu chát pre individuálnu rekreáciu a zahustenie existujúcej chatovej zástavby, variant B transformáciu chát na rodinné domy v etape návrhu, a to v rozsahu 40 chát na rodinné domy. Rozdiely sú aj v návrhu počtu bytov v bytových domoch, keď vo variante A sa počíta s počtom 36 bytových jednotiek a v návrhu B s počtom 66 b. j. v bytových domoch. V obidvoch variantoch sa v polyfunkcii súhlasne navrhuje 12 bytových jednotiek.

Rozvojové predpoklady obce v občianskej vybavenosti

Predmetom riešenia časti "Občianska vybavenosť" je výhľadová koncepcia zariadení občianskej vybavenosti, a to v štruktúre zariadení sociálnej a komerčnej vybavenosti. Koncepcia riešenia vychádza zo súčasnej štruktúry občianskej vybavenosti, stupňa poznania a hodnotenia faktorov, ktoré v podmienkach trhu budú rozhodujúcim spôsobom ovplyvňovať jej štruktúru.

Rozvoj zariadení občianskej vybavenosti ústi do návrhu, ktorý by mal slúžiť ako podklad pre rozhodovanie v tejto oblasti tak, aby sa zvýšila kvalita a druhová štruktúra jednotlivých vybavenostných zariadení. Návrh výhľadového usporiadania zariadení občianskej vybavenosti má za cieľ poskytnúť bývajúcemu obyvateľstvu v maximálnej miere služby základnej vybavenosti, ktoré sú všeobecným štandardom pre jednotlivé vekové kategórie a pre rekreačných návštevníkov adekvátne služby s kvalitným štandardom.

Sociálna vybavenosť

Sociálna vybavenosť predstavuje zariadenia a ich služby, ktoré zabezpečujú sociálne potreby obyvateľov obce a u niektorých funkcií (športovo-rekreačné aktivity) aj obyvateľov širšieho zázemia. Obec plní funkciu pri zabezpečovaní potrieb v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálnej starostlivosti, ako i podmienky kultúrno-spoločenských činností a telesnej kultúry.

Prehľad súčasného stavu sociálnej vybavenosti:

Školstvo a výchova

V obci sa nachádza jednotriedna materská škola s počtom 30 detí. Je v zriaďovateľskej pôsobnosti obce s výchovným jazykom maďarským, nakoľko obec obývajú prevažne občania maďarskej národnosti (zloženie obyvateľstva: 86,8 % maďarská národnosť, 12,0 % slovenská, 0,6 % česká a 0,6 % ostatné národnosti).

Za základným školským vzdelaním žiaci z obce dochádzajú do mesta Štúrova, za stredným vzdelaním podľa študijného záujmu najmä do stredných škôl v Nitrianskom kraji.

Zdravotníctvo

V obci sa zdravotnícke služby neposkytujú, nie je tu ambulancia praktického, resp. pediatrického lekára. Základnú, ako aj vyššiu zdravotnícku starostlivosť obyvateľom poskytujú zdravotnícke zariadenia v meste Štúrovo, hospitalizáciu v prípade potreby zabezpečuje nemocnica s poliklinikou v okresnom meste Nové Zámky.

Sociálna starostlivosť

Zariadenia sociálnej starostlivosti zastupuje v obci opatrovateľská starostlivosť pre obyvateľov prevažne v dôchodkovom veku.

Kultúra

Kultúrno-spoločenské aktivity sa v obci realizujú v kultúrnom dome, ktorého kapacita je 180 miest. Kultúrny dom sa však nachádza v súčasnosti v nevyhovujúcom stavebno-technickom stave. V priebehu roka sa v obci konajú pravidelné i nepravidelné kultúrne akcie, ako napríklad Fašiangový festival, Deň detí, Oberačkové slávnosti, Mikuláš, Vianočné stretnutie dôchodcov atď. Určitú kultúrno-spoločenskú funkciu v obci napĺňajú tiež rôzne spolky a združenia: Občianske združenie Mládež, TJ Družstevník, Dobrovoľný hasičský zbor, Poľovnícke združenie a ZO Czemadok.

Duchovnú kultúru poskytuje obyvateľom rímsko-katolícky kostol sv. Imricha Kráľoviča s celkovou úžitkovou plochou 253 $m^{2.}$ Je to pôvodne neskorobarokový kostol postavený v roku 1769, ktorý prešiel klasicistickými prestavbami po roku 1800 a viacerými opravami. Na obecnom cintoríne sa nachádza kaplnka sv. Urbana, ktorá bola postavená v roku 1935.

V obci Chľaba sa nachádza zaujímavé Pivničné múzeum, ktoré bolo zriadené v roku 2005. Pri obci, ako aj priamo v obci existujú vinohradnícke pivnice so zaklenutou valenou

klenbou, vyhĺbené priamo do andezitových kopcov. Múzeum bolo zriadené za účelom uchovania jedinečnej ukážky architektonického a remeselníckeho umenia vinohradníckych tradícií tejto oblasti.

Z kultúrnych pamiatok nachádzajúcich sa v riešenom území možno ešte spomenúť malé sakrálne pamätníky (Božie muky, kríže), pamätníky obetiam vojny, budovu železničnej stanice (dnes skladové priestory).

Telovýchova a šport

Športovo-telovýchovné plochy zastupuje v obci futbalové ihrisko a viacúčelové športové ihrisko s volejbalovými, basketbalovými a nohejbalovými plochami. V rekreačnej oblasti Kováčov sú pri rekreačných objektoch (hotel Panoráma, Ozdravovňa) vybudované športovo-rekreačné zariadenia ako otvorený bazén, tenisové kurty, rôzne druhy ihrísk a asfaltových športových plôch.

Športovo-rekreačné aktivity poskytuje rieka Dunaj (vodné športy, rybolov), pešia turistika a horská cyklistika v pohorí Burda a poľovníctvo.

Komerčná vybavenosť

Komerčná vybavenosť predstavuje významnú časť občianskej vybavenosti nielen z pohľadu širokej škály v uspokojovaní potrieb obyvateľov a tvorby pracovných príležitostí, ale aj z hľadiska formovania významovej a funkčnej profilácie prostredia obce. Oblasť komerčnej vybavenosti tvoria predovšetkým zariadenia obchodno - obslužnej vybavenosti, ktoré sú ovplyvňované ponukou a dopytom na trhu. Sú to zariadenia maloobchodu, zariadenia verejného stravovania a ubytovania a široká škála služieb - od služieb osobných, služieb pre domácnosť, výrobných a opravárenských, služieb pora¬denských, finančných, sprostredkovateľských, služieb pre motoristov atď.

V riešenom území podniká niekoľko malých podnikateľov a živnostníkov, ktorí sa orientujú na poskytovanie služieb občanom a návštevníkom rekreačnej oblasti.

Najviac zastúpenou oblasťou v riešenom území sú ubytovacie a stravovacie služby, ktoré sú prevádzkované v kontexte s významnou rekreačnou funkciou územia, nachádzajúcom sa v CHKO Burda. Ubytovacie služby zabezpečujú:

- Hotel Panoráma - 125 lôžok,
- Hotel Modrá ryba – 45 lôžok,
- Ozdravovňa Kováčov – 30 lôžok,
- Podnikové a súkromné chaty.

V samotnej obci v súčasnosti chýba reštauračné zariadenie, nachádzajú sa tu iba miestne pohostinstvá (Melódia presso, Nimród presso, hostinec Rybár). Reštauračné služby poskytujú už menované ubytovacie zariadenia, a to v kapacitách:

- Reštaurácia v hoteli Panoráma – 200 miest,
- Reštaurácia v hoteli Modrá ryba – 100 miest,
- Reštaurácia Pod lipou pri Ozdravovni – 40 miest.

Obchodná vybavenosť je orientovaná na zabezpečovanie potravín a rozličného tovaru v zastúpení: COOP Jednota Nové Zámky, COMA ABC, Alfa.

Ďalšie komerčné aktivity sú v obci reprezentované výrobou a predajom vrchného ošatenia, automatizovaným spracovaním dát a opravou VT, maliarskymi a natieračskými, zámočníckymi, tesárskymi a zváračskými prácami.

V obci sa nachádza cintorín s výmerou 8 046 m^2 a s Domom smútku (67 m^2), s čím súvisí prevádzkovanie pohrebných služieb Asunción a predaj vencov a umelých kvetov.

Návrh rozvoja občianskej vybavenosti

Koncepcia riešenia územného plánu obce Chľaba má za cieľ vytvoriť územné podmienky pre rozvoj zariadení občianskej vybavenosti a podnikateľských aktivít a zabezpečiť pre

bývajúcich obyvateľov pracovné príležitosti a prilákať nových investorov do katastrálneho územia obce. Rozvoj občianskej vybavenosti je navrhnutý v dvoch variantoch a v dvoch etapách. Lokalizácia občianskej vybavenosti je navrhovaná do obce Chľaba, kde sa posiľňujú hlavne obchodno – obslužné, ubytovacie a stravovacie služby, ako aj výrobné služby, pre ktoré sú vytypované plochy a priestory potrebné pre vznik a rozvoj nových pracovných príležitostí. Taktiež sa posiľňujú služby v rekreačnej oblasti Kováčov, hlavne ubytovacie a stravovacie. Prirodzené centrum rekreačnej oblasti bude vytvárať areál Ozdravovne Kováčov (bývalý pioniersky tábor), kde už dnes existuje športové zázemie a služby ubytovacie a stravovacie.

Navrhované prírastky občianskej vybavenosti:

Tabuľka 19 Návrh OV v Rekreačnej oblasti Kováčov - variant A

Názov bloku	Funkcia	Časový horizont	Typ jednotky	Počet jednotiek
KN3	OV, reštaurácia, ubytovanie	návrh	lôžko	45
			stolička	60
			zamestnanec	8
spolu	OV, reštaurácia, ubytovanie	návrh	lôžko	45
			stolička	60
			zamestnanec	8

Tabuľka 20 Návrh OV v obci Chľaba - variant A

Názov bloku	Funkcia	Časový horizont	Typ jednotky	Počet jednotiek
CH8	polyfunkcia bývania a služieb	návrh	lôžko	10
			stolička	24
			zamestnanec	6
CH11	Prístav + hotel +OV	návrh	lôžko	30
			stolička	80
			zamestnanec	15
			návštevník	100
CH12	výrobné služby	návrh	zamestnanci	45
			návštevník	100
spolu		návrh	lôžko	40
			stolička	104
			zamestnanec	66
			návštevník	200

Tabuľka 21 Návrh OV v obci Chľaba + Kováčove – Variant A

Názov bloku	Funkcia	Časový horizont	Typ jednotky	Počet jednotiek
CELKOM variant A		návrh	lôžko	85
Kováčov + Chľaba			stolička	164
			zamestnanec	74
			návštevník	200

Tabuľka 22 Návrh OV v rekreačnej oblasti - Kováčov - variant B

Názov bloku	Funkcia	Časový horizont	Typ jednotky	Počet jednotiek
KN3	OV, reštaurácia, ubytovanie	návrh	lôžko	45
			stolička	60
			zamestnanec	8
spolu	OV, reštaurácia, ubytovanie	návrh	lôžko	45
			stolička	60
			zamestnanec	8

Tabuľka 23 Návrh OV v obci Chľaba - variant B

Názov bloku	Funkcia	Časový horizont	Typ jednotky	Počet jednotiek
CH1	obchod, služby	návrh	zamestnanec	3
			návštevník	100
CH12	polyfunkcia bývania a služieb	návrh	lôžko	15
			stolička	24
			zamestnanec	6
CH17	Prístav + hotel + OV	návrh	lôžko	30
			stolička	80
			zamestnanec	15
			návštevník	100
CH15	výrobné služby	návrh	zamestnanec	150
			návštevník	200
spolu		návrh	lôžko	45
			stolička	104
			zamestnanec	174
			návštevník	400

Tabuľka 24 Návrh OV v obci Chľaba + Kováčove – Variant B

Názov bloku	Funkcia	Časový horizont	Typ jednotky	Počet jednotiek
CELKOM		návrh	lôžko	90
			stolička	164
			zamestnanec	182
			návštevník	400

Variantnosť riešenia občianskej vybavenosti spočíva hlavne vo využití areálu bývalého poľnohospodárskeho družstva a priestoru za železnicou v obci Chľaba. Variant A navrhuje jeho využitie v menšom rozsahu o výmere cca 2 ha a s počtom 45 zamestnancov pre zriadenie malého podnikateľského parku s umiestnením drobných služieb neovplyvňujúce negatívne životné prostredie (stolárske služby, výrobky z dreva, píla, služby automechanika, pekáreň a pod.). Časť areálu bude využitá aj ako izolačná zeleň a pre rozvoj individuálnej rekreácie. Vo variante B sa navrhuje väčší podnikateľský park na rozlohe cca 7 ha a počíta sa s prírastkom cca 150 zamestnancov.

V obidvoch variantoch riešenia sa uvažuje s výstavbou prístavu a hotela s kapacitou 30 lôžok a so stravovacím zariadením s počtom 80 miest pri stole, ktorý je však vo variante B kombinovaný s individuálnou rekreáciou.

V katastrálnom území rekreačnej oblasti Kováčov sa navrhuje prírastok občianskej vybavenosti s identickými kapacitami, a to 45 lôžok v ubytovaní, 60 stoličiek v stravovaní a 8 zamestnancov v službách.

Rekreácia a cestovný ruch

Územie obce Chľaba sa nachádza v atraktívnom regióne z pohľadu medzinárodného cestovného ruchu. Jej katastrálne územie je predmetom záujmu ako investorov z oblasti CR, tak aj pre individuálnych stavebníkov rekreačných chát. Rozvojovou príležitosťou riešeného územia je plánovaná výstavba nového cestného mosta nad riekou Ipeľ v krátkodobom až strednodobom časovom horizonte, po realizácii ktorého obec získa výhodnú polohu pri komunikácii, spájajúcej dve významné centrá regiónu - Szop so Štúrovom, resp. Ostrihomom. Most umožní rekreačne využívať aj druhú stranu rieky s národným parkom Dunaj – Ipeľ. Slovenské pohorie Burda prechádza do maďarského Börzsöny, kde už v súčasnosti existujú výborné podmienky pre rekreačno-športové vyžitie spojené s kultúrnym poznávaním. Vybudovaním obchvatu okolo zastavaného územia sa tiež výrazne zlepšia podmienky ako pre bývanie, tak i pre rekreáciu.

Riešenie územného plánu navrhuje výhľadovo napojenie územia na medzinárodnú cyklistickú trasu Viedeň – Bratislava – Budapešť a vybudovanie siete cyklistických ciest lokálneho i regionálneho významu.

Pre rozvoj vodáckeho turizmu sa navrhuje využitie rieky Dunaj s cezhraničnou nadväznosťou na Maďarsko, teda prepojenie rekreačného turizmu na slovenskej strane – Vadaš (termálne kúpalisko) s kultúrnym turizmom na maďarskej strane - mesto Ostrihom, čo prinesie rozšírenie rekreačného priestoru Kováčov.

Na rekreačné účely sa využije aj malá vodná nádrž, bývalé štrkovisko pri rieke Dunaj.

Tabuľka 25 Návrh zariadení individuálnej rekreácie - variant A

Názov bloku	Funkcia	Horizont	Typ jednotky	Počet jednotiek
Kováčov – variant A				
KN1	individuálna rekreácia	návrh	chata	3
KN2	individuálna rekreácia	návrh	chata	3
KN4	individuálna rekreácia	návrh	chata	3
KN7	individuálna rekreácia	návrh	chata	17
KN8	individuálna rekreácia	návrh	chata	16
KN9	individuálna rekreácia	návrh	chata	6
KN10	individuálna rekreácia	návrh	chata	12
KN11	individuálna rekreácia	návrh	chata	8
KN12	individuálna rekreácia	návrh	chata	2
KN13	individuálna rekreácia	návrh	chata	6
KN14	individuálna rekreácia	návrh	chata	14
KN15	individuálna rekreácia	návrh	chata	7
Kováčov	zahustenie existujúcej zástavby	návrh	chata	35
spolu	individuálna rekreácia	návrh	chata	132
KN5	individuálna rekreácia	výhľad	chata	20
KN6	individuálna rekreácia	výhľad	chata	8
spolu	individuálna rekreácia	výhľad	chata	28
Chľaba - obec - variant A				
CH9	individuálna rekreácia	návrh	chata	50
spolu	individuálna rekreácia	návrh	chata	50
CELKOM	Individuálna rekreácia	návrh		182
		výhľad		28

Tabuľka 26 Návrh zariadení individuálnej rekreácie - variant B

Názov bloku	Funkcia	Horizont	Typ jednotky	Počet jednotiek
Rekreačná oblasť Kováčov - variant B				
KN1	individuálna rekreácia	návrh	chata	3
KN2	individuálna rekreácia	návrh	chata	3
KN4	individuálna rekreácia	návrh	chata	3
KN5	individuálna rekreácia	návrh	chata	8
KN6	individuálna rekreácia	návrh	chata	8
KN7	individuálna rekreácia	návrh	chata	2
KN8	individuálna rekreácia	návrh	chata	5
KN9	individuálna rekreácia	návrh	chata	16
Kováčov	zahustenie existujúcej zástavby	návrh	chata	35
spolu	individuálna rekreácia	návrh	chata	83
Chľaba - obec - variant B				
CH13+CH14	individuálna rekreácia	návrh	chata	50
CH17	individuálna rekreácia+ OV	návrh	chata	30
spolu	individuálna rekreácia	návrh	chata	80
CELKOM	Individuálna rekreácia	návrh		163
		výhľad		0

V súčasnosti sa v riešenom území eviduje 233 chát. Územný plán do výhľadu navrhuje prírastok nových chát vo variante A v počte 210 objektov chát pre individuálnu rekreáciu a vo variante B v rozsahu prírastku 163 chát. Výstavba chát vo variante A je rozložená do návrhového i výhľadového obdobia, vo variante B sa vo výhľade už s výstavbou chát nepočíta. Ako už bolo spomenuté v časti o bytovom fonde, vo variante B je časť individuálnej rekreácie navrhnutá na transformáciu na bytový fond (40 individuálnych chát = 40 rodinných domov). Variant B počíta tiež s výstavbou 30 chát pre individuálnu rekreáciu v priestore prístavu.

V obidvoch variantoch riešenia sa v lokalite Kováčov súčasná chatová zástavba navrhuje revitalizovať a dobudovať, nakoľko v minulosti tu prebiehala výstavba bez príslušnej územnoplánovacej dokumentácie. V návrhovom období sa lokalita v obidvoch variantoch navrhuje na zahustenie v počte 35 chát pre individuálnu rekreáciu.

Existujúce ubytovacie, stravovacie a športovo-telovýchovné kapacity sa zachovávajú aj do výhľadu. Ako obslužné centrum rekreačnej oblasti sa navrhuje areál bývalého pionierskeho tábora, ktorý v súčasnosti funguje ako relaxačno - rehabilitačné centrum – Ozdravovňa Kováčov s príslušnou vybavenosťou ubytovania, stravovania, športovo- telovýchovných a rehabilitačno - relaxačných činností.

Priemyselná výroba

Širšie vzťahy –Nitriansky kraj

História

Priemysel sa začal rozvíjať v druhej polovici 19. storočia, kedy začali vznikať menšie závody. Roku 1842 tu bola založená Prvá škrobáreň spolu s mlynom. Mesto sa stáva významným pohraničným uzlom v železničnej, vodnej i cestnej doprave. V meste bola zriadená colnica. V tom čase vznikajúci kombinát Juhoslovenských celulózok a papierní (teraz Smurfit Kappa Štúrovo, a.s.) patril medzi najväčšie podniky nielen mesta, ale aj regiónu. Základný kameň bol položený v roku 1963. Hospodársky rast bol významne ovplyvnený existenciou medzinárodnej vodnej cesty na Dunaji, ktorá umožnila Štúrovu stať sa po Bratislave a Komárne tretím prístavným mestom na Slovensku. Významné zmeny nastali po novembri roku 1989, kedy bol zaznamenaný rozvoj súkromného podnikania. Dôležitým momentom hospodárskeho rozvoja bolo aj znovuotvorenie mosta Márie Valérie.

Významné podniky pôsobiace v meste Štúrovo

Priemysel zahŕňa činnosť spojenú so získavaním hmotných predmetov, ktoré sa vyskytujú v prírode, a činnosť spojenú so spracovaním týchto predmetov a poľnohospodárskych produktov. Počínajúc rokom 1992 sa priemysel člení do jednotlivých ekonomických činností podľa novej odvetvovej klasifikácie ekonomických činností (OKEČ), ktorá vychádza z európskej klasifikácie NACE (Nomenclature génerale des activités économiques dans les Communautés européennes).

Najvýznamnejšie podniky v meste Štúrovo sú Smurfit Kappa Štúrovo, a.s a Smurfit Kappa Obaly Štúrovo. Tieto spoločnosti patria medzi najväčšie podniky celulózovo-papierenského priemyslu na Slovensku (Smurfit Kappa Štúrovo, a.s 7. pozícia podľa tržieb v SR a Smurfit Kappa Obaly Štúrovo, a.s 11. pozícia podľa tržieb v SR). Tieto podniky sú významné nielen z regionálneho významu ale majú významné postavenie aj v celoslovenskom meradle.

Spomínané spoločnosti patria k významným nielen vo svojom odvetví, ale čo sa týka tržieb sú významné aj v porovnaní s podnikmi ostatných odvetví v Nitrianskom kraji. Smurfit Kappa Štúrovo, a.s. patrí do Top 200 spoločností podľa tržieb v SR.

Tabuľka 27 Najväčšie podniky v Nitrianskom kraji

Poradie v kraji	Poradie v TOP 200	Spoločnosť	Tržby 2005 (tis. Sk)	Zmena 2005/04 (%)
10.	127.	Smurfit Kappa Štúrovo, a.s., Štúrovo	2 161 995	-2,5
20.	–	Smurfit Kappa Obaly Štúrovo, a.s., Štúrovo	1 274 626	-2,7

Zdroj: zostavila TREND Analyses

Smurfit Kappa Štúrovo, a.s. . V roku 2006 zamestnávala Smurfit Kappa Štúrovo, a.s. cca 350 zamestnancov. Spoločnosť je zároveň 100%-ným akcionárom firmy Smurfit Kappa Obaly Štúrovo, a.s., ktorá je dominantným výrobcom vlnitých lepeniek a obalov z vlnitých lepeniek na Slovensku. Táto firma zamestnáva viac než 220 zamestnancov.

Smurfit Kappa Štúrovo, a.s. je členom Zväzu celulózo-papierenského priemyslu na Slovensku (ZCPP SR) a Asociácie priemyselnej ekológie na Slovensku (ASPEK). ZCPP SR sa v roku 2004 stal členom Konfederácie európskeho papierenského priemyslu - CEPI.

Smurfit Kappa Štúrovo, a.s. je členom skupiny Smurfit Kappa Group. Tento koncern je najväčším európskym výrobcom v oblasti dodávok vlnitých lepeniek a obalov z vlnitých a hladkých lepeniek. Zamestnáva približne 40 tisíc zamestnancov a dosahuje ročný obrat cca 7,1 miliárd eur. Skupina pozostáva z vyše 400 výrobných podnikov v 33 krajinách.

Smurfit Kappa Obaly Štúrovo, a.s. sa zaoberá výrobou vlnitých lepeniek a vlnitej kartonáže. Nadväzuje na dlhoročné tradície Juhoslovenských celulózok a papierní v Štúrove. Počiatočný výrobný program pozostával z výroby hladkých lepeniek a obalov z nich. Postupne pribudli výrobné linky na produkciu flutingu, polocelulózy a obalov z vlnitých lepeniek. Priemerný počet zamestnancov spoločnosti v roku 2005 bol 406, z toho vedúcich zamestnancov 45 (v roku 2004: 507, z toho 49 vedúcich zamestnancov). Celkové zníženie priemerného počtu zamestnancov bolo ovplyvnené pokračujúcimi outsourcovanými aktivitami (napríklad činnosti údržby) ako aj inými opatreniami na zvýšenie produktivity práce.

CONVERTIS s.r.o. je ďalším subjektom v oblasti papierenského priemyslu. Hlavnou činnosťou podniku založeného v roku 1990 je výroba a obchod s hygienickými papierovými výrobkami, ďalej distribúcia baliacich a tlačiarenských papierov.

ICOPAL a.s. (JCP Izolácie, a.s.) má viac ako tridsaťročnú tradíciu vo výrobe a obchode s asfaltovanými hydroizolačnými a strešnými materiálmi. Od júla roku 2000 je štúrovský výrobný závod členom najsilnejšej kapitálovej skupiny ICOPAL v oblasti hydroizolácií v Európe. Okrem klasických pásov na báze strojnej handrovej lepenky sa vyrábajú aj asfaltované strešné krytiny a hydroizolačné pásy na báze sklenenej rohože, sklenenej tkaniny, hliníkovej fólie a polyesterovej rohože. Firma Icopal a.s. patrí medzi najvýznamnejšie spoločnosti vo výrobe stavebných materiálov. V roku 2006 jej patrila 13. pozícia podľa tržieb v tomto odvetví (podľa TREND Analyses).

Dánska spoločnosť Monarflex, ktorá je európskym lídrom vo výrobe polyetylénových membrán, presťahovala svoj závod do Štúrova. V priebehu roka 2006 premiestnili všetky výrobné kapacity do časti priemyselného areálu bývalého závodu JCP Izolácie. Tento podnik špecializovaný na produkciu asfaltových izolačných pásov a šindľov vlastní od roku 2000 dánska skupina Icopal Group. Jej súčasťou je aj firma Monarflex. V štúrovskom závode bude vyrábať rôzne druhy izolačných a difúznych fólií, ktoré sa používajú v stavebníctve ako ochranná bariéra proti nepriaznivému počasiu, ale aj proti pôsobeniu radónu, rôznych plynov a ďalších látok.Projekt si vyžiadal celkové náklady 800 miliónov korún a v regióne južného Slovenska vytvorí 70 nových pracovných miest.

MCE Industrietechnik Slovensko, s.r.o., /býv Strojpap, a.s./ - údržba a oprava strojných zariadení, realizácia odstávok, servis a výroba valcov (oprava čapov, výmena ložísk, brúsenie a vyvažovanie), obnova rotačných častí povrchovou úpravou zváraním a práškovým nanášaním kovu, mechanické obrábanie veľkorozmerných súčiastok vrátane výroby náhradných dielov,

výroba oceľových konštrukcií, nádrží, potrubárske práce, servis a údržba NN a VN elektromotorov.

Elektro Demar, s.r.o - bola založená koncom r.2000 a v januári 2001 zahájila svoju činnosť. Predchodcom tejto spoločnosti bola súkromná firma Demar - Dömötör Ladislav, ktorá vznikla v roku 1990. Súčasné aktivity spoločnosti: služby elektroinštalačné práce, montáž, revízie, oprava, údržba, obchodná činnosť a maloobchodný predaj výroba elektrických rozvádzačov nízkeho napätia.

Zastúpenie ostatných odvetví priemyslu je spojené hlavne s prepravno – špedičnou činnosťou, so stavebnou činnosťou a poľnohospodárstvom.

Csonka Trans s.r.o., Sládkovičova 6 - Medzinárodné a vnútroštátne zasielateľstvo a preprava, nákup a predaj vozidiel a náhradných dielov, servis vozidiel, predaj úžitkových automobilov.

SPEED LINE, s.r.o., Dubčekova 20 - Špedičné, dopravné a logistické služby

Gold Trans, s.r.o., Továrenská 1 - Medzinárodná doprava

ASSA - Štúrovo, spol. s r.o., Dolná 43 - Izolácia plochých striech, pokrývanie šikmých striech, stavebné prác, stavebná činnosť - izolácia striech a mostov, strešné konštrukcie, pokrývačské práce, veľkoobchod so stavebným materiálom.

INTER-STAV-MARKET ŠTÚROVO, s.r.o., Sládkovičova 1 - Predaj stavebného materiálu, zemné práce, realizácie na kľúč

TransCom, s.r.o., Sládkovičova 8 - Firma sa zaoberá výrobou betonárskych výrobkov. Vznikla v roku 1999. V roku 2000 vstúpil do firmy zahraničný investor Ferrobeton Dunaújváros a.s.. Nasledujúceho roku firma odkúpila bývalú paneláreň v katastri Štúrovo. Firma sa orientuje na výrobu predpätých montovaných stropných nosníkov a vibrolisovaných tvárníc, a ďalších betónových výrobkov. Firma je lokalizovaná v „západnej priemyselnej zóne“ pri železničnej stanici.

Stavebniny STAVMAX, Komenského 4

AGROVARIA export-import, spol. s r.o., Hlavná 49 - poradenstvo, projektovanie, realizácia, distribúcia a servis závlahových systémov, programy pre ekologické spracovanie a aplikáciu odpadov z poľnohospodárskej prvovýroby, distribúcia rozpustných priemyselných hnojív, zeleninových a kvetinových osív.

Mlyn Štúrovo a.s., Nánanská 17 - Mlyn Štúrovo pôsobí ako súkromná akciová spoločnosť od augusta 1998. Spracúva prevažne ovos nahý na vločky .V roku 2000 sa začala realizovať výroba ovsenej múky. Po rekonštrukcii budovy bola zriadená vločkáreň s kapacitou 30 t ovsa denne. Nachádza sa v zastavanom území v blízkosti centra.

Potenciál rozvoja priemyslu

Papierenský a celulózový priemysel

Smurfit Kappa a Smurfit Kappa Obaly (sú súčasťou veľkej nadnárodnej korporácie, ktorá vznikla koncom predminulého roka zlúčením írskeho Jefferson Smurfitu a holandskej Kappa Packaging) patria k najvýznamnejším podnikom v meste Štúrovo a do značnej miery ovplyvňujú hospodárstvo mesta. Priemyselná výroba v meste nie je dostatočne diverzifikovaná z čoho vyplýva, že rast alebo pokles výroby v tomto odvetví ovplyvní vývoj celej priemyselnej výroby v meste.

Vysoký rast v súčasnom období zaznamenáva najmä papierenský sektor (produkcia najväčších firiem združených vo Zväze celulózovo-papierenského priemyslu vzrástla v roku 2006 medziročne takmer o desatinu na vyše 240-tisíc ton.) Pričom práve tento sektor je dominantný aj v meste Štúrovo. Smurfit Kappa vykázala za minulý rok po dvojročných stratách zisk (rok 2004 ukončila spoločnosť s vyše stopäťdesiatmiliónovou a ten nasledujúci s takmer deväťstomiliónovou stratou).

Napriek tomu, že v prvom polroku 2007 sa spomalilo tempo rastu odvetvia (hlavnou príčinou bolo ďalšie posilnenie slovenskej koruny k euru), aj v nasledujúcom období sa predpokladá pozitívny vývoj odvetvia aj v nadväznosti na rastúcu ekonomika Slovenska.

Na zvýšení výroby v papierenskom sortimente sa podieľal export až 91 percentami. Pozitívom pre spoločnosti Smurfit Kappa a Smurfit Kappa Obaly je rastúci dopyt po jej výrobkoch zo zahraničia a blízkosť Maďarska, kam umiestňuje podstatnú časť svojho exportu.

Rozvoj priemyselných parkov

Na základe posúdenia možnosti a vhodnosti lokalizácie najmä z hľadiska územno-technického, socio-ekonomického a environmentálneho, boli v dokumente Koncepcia lokalizácie priemyselných parkov na území Nitrianskeho kraja určené štyri oblasti vhodné na lokalizáciu priemyselných parkov. Ide o priemyselné parky druhej kategórie t.j. nadregionálneho až celoštátneho významu (park schopný realizovať rozvojové a inovačné programy podporované európskou úniou s veľkosťou okolo 50 ha s rezervnými rozvojovými plochami).

Jednou z lokalít pre výstavbu priemyselného parku je Štúrovo – Obid. Navrhovaným funkčným využitím priemyselného parku je priemyselná výroba na báze existujúceho priemyslu, výroba obalov a obalovej techniky, elektronický priemysel, komponenty pre automobilový priemysel, podnikateľský inkubátor a logistické centrum.

Rezervy ekonomického potenciálu

- Nedostatok kapitálu na investičný rozvoj podnikov v okrese
- Diverzita nezamestnanosti v rámci jednotlivých častí regiónu
- Nedostatočné využívanie možností aktívneho cestovného ruchu
- Nedostatočné rozvinutá ubytovacia infraštruktúra

Hospodársko-ekonomický potenciál obce

Ekonomický potenciál obce (ako aj jej mikroregiónu) je výrazne vyšší ako priemer v obciach Slovenska. Vývoj hospodárstva obce za posledné roky možno charakterizovať ako priaznivý. Určité rezervy sú v rozvoji cestovného ruchu.

Vzhľadom na polohu obce Chľaba a trendy európskej integrácie v rôznych oblastiach, je cezhraničná spolupráca jedným z hlavných potenciálov rozvoja obce.

Podnikateľské aktivity

Z pohľadu zamestnanosti by bola efektívna podpora aktivít vykonávaných FO v rámci živnostenského podnikania. Počet evidovaných FO v záujmovom území stagnuje v poslednom období, čo je dôsledok iba formálnej podpory malého a stredného podnikania, nízkej finančnej pomoci štátu a nedostatkov v legislatíve.

Cestovný ruch

Cestovný ruch je interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na jeho realizácii sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú poľnohospodárstvo, priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Predstavuje komplex vzťahov a javov, ktoré výrazne prispievajú k tvorbe pracovných miest, navyše investičné náklady na pracovné miesta sú nižšie než v priemysle.

Nitriansky samosprávny kraj má široké možnosti pre rozvoj cestovného ruchu na svojom území. Významným faktorom je jeho výhodné geografické umiestnenie v rámci Slovenska, ako aj strategická poloha v potenciálnom dopravnom prepojení. Dôležitá je i jeho hraničná poloha s Maďarskou republikou, ktorá prináša možnosti rozvoja spolupráce prihraničných miest a regiónov.

K rozvoju cestovného ruchu prispievajú priaznivé prírodné podmienky – blízkosť významných tokov, členitosť terénu, mierne teplé klimatické podmienky, zachovalosť a rozmanitosť prírodného potenciálu s možnosťou celoročného využitia.

Blízkosť Štúrova a Ostrihomu, ako aj silné kultúrne a historické väzby poskytujú možnosť pre vytvorenie mimoriadne cenného turistického územia (turisticko-rekreačného územného celku) medzinárodného významu, spočívajúceho v jedinečnej symbióze dvoch druhov turizmu – na

slovenskej strane rekreačného v Štúrove – Vadaši a na maďarskej strane kultúrneho v Ostrihome. Územie navyše leží na významných medzinárodných turistických tranzitných trasách – cestnej, železničnej aj vodnej. Obe mestá sú od roku 2001 znovu spojené obnoveným mostom Márie Valérie, ktorý prispel k rozvoju cestovného ruchu v Štúrove.

Ďalšie formy cestovného ruchu sú :vodáctvo, cykloturistika, pešia turistika a vínna turistika.

Cykloturistika

V území sú výborné podmienky pre cykloturistiku pozdĺž Dunaja, aj v nížinnom a podhorskom teréne. Pripravené sú cykloturistické trasy:

- Podunajská medzinárodná trasa vedená pozdĺž Dunaja až z Rakúska, v danom území po jeho ľavom brehu a ďalej po prechode cez Dunaj do Ostrihomu,
- Okolo pohoria Burda (Štúrovo – Kamenica nad. Hronom – Chľaba – Leľa – späť Štúrovo,
- Malý okruh Dunajským ohybom (Štúrovo – Ostrihom – Visegrád – Nagymaros – Szob – Salka – Štúrovo).

Pre cykloturistiku je vhodné pripraviť aj trasy pozdĺž Hrona a Ipľu a po Pohronskej pahorkatine.

Pešia turistika

Pre pešiu turistiku sú vhodné Kováčovské kopce (najvyšší vrch Burdov 388 m n.m.) s výhľadmi na ohyb a prienik Dunaja cez karpatské pohoria (Pilis, Börzsöny). Od obce Kamenica nad Hronom vedie červená turistická značka k okraju národnej prírodnej rezervácie Kováčovské kopce - juh. Po prechádzke lúkami s pekným výhľadom na Dunaj, predovšetkým na jeho sútok s Hronom, chodník vchádza do lesa a pokračuje po hrebeni spoločne s náučným chodníkom Kováčovské kopce - juh. Východiskom náučného chodníka je Kamenica nad Hronom alebo Kováčovo. Po odbočení na modrú značku chodník klesá a stáča sa vpravo. Modrá značka vedie Veľkou dolinou do Chľaby, kde je možnosť pozrieť si 300 rokov staré vinohradnícke pivnice. Známymi turistickými trasami sú: podunajská trasa (jej dĺžka cez Štúrovo je 9 km), trasa okolo pohoria Burda (11 km) a malý okruh dunajským ohybom (12 km).

Vinársky turizmus

Rozvoj vinárskeho turizmu podporí už fungujúca Nitrianska kráľovská vínna cesta vychádzajúca z krajského mesta Nitra dvoma smermi, ktoré sa zbiehajú v Štúrove:

- trasa Podzoborsko – tekovsko – pohronská (Nitra – Levice – Želiezovce – Štúrovo),
- trasa Južnoslovenská (Nitra – Šurany – ďalej v rozvetvení smerom na Dvory nad Žitavou/Podhájska – Gbelce a smerom na Hurbanovo – Bátorové Kosihy, obe s cieľom v okolí Štúrova).

Okrem vyššie uvedených sú to aj početné vinohrady často s viničnými domčekmi/hajlochmi na území obcí Nána, Mužla, Kamenný Mlyn, Kamenín, Ľuba, Belá a ďalšími na Pohronskej a Ipeľskej pahorkatine, navštevované najmä pobytovými návštevníkmi termálneho kúpaliska Vadaš.

Špecifické športy

V okolí sú tiež veľmi dobré podmienky pre špecifické športy – športový rybolov, poľovníctvo na drobnú a pernatú zver, jazdectvo a hipoturistiku, ako aj pre rozvoj vidieckeho turizmu a jeho formy – agroturistiku.

Kultúrno-poznávací cestovný ruch

V meste Štúrovo majú význam pre kultúrno-poznávací cestovný ruch najmä Mestské múzeum a Mestská galéria. V Štúrove sa uskutočňuje aj niekoľko tradičných kultúrno-spoločenských podujatí: jarné (majáles) a jesenné dni mesta, jarmok Šimona - Júdu (v októbri), otvorenie a zatvorenie letnej sezóny a pivný festival.

V okolí Štúrova je možné navštíviť niekoľko pamiatok a zaujímavých miest:

Kaštieľ v obci Belá – kaštieľ je obkolesený parkom a nachádza sa tu vínna pivnica.

Pamiatky v Bíni – dvojvežový kostol z 13. storočia v románskom slohu, románska rotunda z 12 storočia, zvyšky zemného opevnenia z 10. storočia, pútnické miesto Svätá studnička.

Pamiatky v Želiezovciach – kaštieľ rodiny Eszterházy z 18. storočia s parkom, pamätná izba Franza Schuberta, ktorý v Želiezovciach pôsobil ako učiteľ hudby u Eszterháziovcov.

Rímsky tábor v Iži – nachádzajú sa tu zvyšky kamenného opevnenia jedného z najväčších rímskych sídel na sever od Dunaja.

Komárno – systém mestského opevnenia, architektonické pamiatky, niekoľko múzeí (M. Maďarskej kultúry a Podunajska, Roľnícky dom, Pamätná izba Móra Jókaiho a Franza Lehára, Rímske lapidárium) a galérií (G. Limes, G. Csemadok).

Hvezdáreň Hurbanovo - jedno z prvých astrofyzikálnych observatórií v Európe, prístupná aj pre verejnosť

Technická pamiatka v obci Virt – parná prečerpávacia stanica z roku 1897.

Najvýznamnejšie pamiatky v blízkosti Štúrova sa nachádzajú na druhom brehu Dunaja v Ostrihome, ktorý má veľmi bohatú históriu. Dominantou mesta je klasicistická bazilika z 19. storočia s arcibiskupskou klenotnicou. V meste sa zachovalo viacero historických budov a zvyšky hradu. Nachádza sa tu niekoľko múzeí : Hradné m., M. Bálinta Ballasu, Kresťanské m., M. Dunaja, Pamätný dom Babitsa.

Prírodné zaujímavosti sú prírodné rezervácie Parížske Močiare, Čenkovská lesostep a Kováčovské kopce v obci.

Urbanistická koncepcia obce

História obce

Chľaba je posledná obec na rozmedzí Ipľa a Dunaja, ktorá má unikátne zvláštnosti architektonické. Dedina je postavená na posledných výbežkoch tufových svahov Kováčovských kopcov, ktoré strmo spadajú do dediny. V týchto stvrdnutých tufových sprašoch sú vtesané súkromné vinohradnícke pivnice po jednej strane hlavnej ulice.

Podľa letopisov, niektoré boli vytesané už pred tristo rokmi. Z historických pamiatok Vás zaujme renesančný kostol zo 17.storočia s klasicistickými doplnkami z 19. storočia. V priestoroch Chľaby za Rimanov stála predsunutá pevnosť.

Okolie obce Chľaba bolo vďaka výhodnej polohe osídlené už v praveku. Dokazujú to rozsiahle archeologické výskumy. V blízkosti sa nachádzal dôležitý dunajský brod už v dobe rímskej. Veľké zmeny nastávali koncom 9. storočia, príchodom prvých maďarských kmeňov. Keď Turci roku 1541 obsadili Budín, osud krajiny rozdelenej na tri časti bol spečatený. Ich následné 150-ročné panstvo prinieslo pustošenie a množstvo vojen. Okolie sa dostalo do víru protitureckých bojov a stavovských povstaní.

Prírodné pomery

Geografická poloha

Obec Chľaba sa nachádza na juhovýchodnom Slovensku, na hraniciach s Maďarskom. Na našom území hraničí s Podunajskou pahorkatinou na západe (podcelok Ipeľská pahorkatina). Južnú hranicu tvorí koryto Dunaja, ktorý sa prerezáva cez Vyšehradskú bránu a oddeľuje oblasť od maďarského pohoria Pilis, východnú hranicu tvorí koryto rieky Ipeľ, ktorý oddeľuje okolie obce od maďarského pohoria Börzsöny. Severozápadnú časť ohraničuje Bajtavská brána, ktorá delí oblasť od Ipeľskej pahorkatiny, časti Zalabský chrbát. Maximálna dĺžka pohorí v okolí obce je 7,5 km, maximálna šírka len 3,5 km. Najvyšším vrchom oblasti je vrch Burdov (387,7 m n. m.) v centrálnej časti, relatívne výškové rozdiely dosahujú 180 až 310 m.

Z administratívneho hľadiska je obec súčasťou Nitrianskeho samosprávneho kraja, okresu Nové Zámky a Južného regiónu.

Georeliéf

Georeliéf oblasti tvorí pohorie burda a nivy riek Dunaj a Ipeľ. Pohorie Burda je stredohorský krajinný celok. Vyznačuje sa plošinatými chrbtami rozrytými dolinami (najďalej do vnútra pohoria zasahuje Veľká dolina). Výsledkom mrazového zvetrávania v kvartéri sú strmé skalné steny (najmä na južných svahoch pohoria), kužeľovité formy a rozsadliny, na úpätí ktorých sa nahromadili kamenné moria a iné sutinové polohy zvetralín. Po okrajoch pohoria ležia krátke výmoľové doliny a rokle vyerodované periodickými vodnými tokmi.

Geologická stavba, nerastné suroviny

Oblasť v ktorej sa obec Chľaba nachádza je tvorené sopečným pohorím, zaraďovaným k neogénnym vulkanitom. Vulkanická činnosť sa odohrávala vo vodnom prostredí, pričom centrá vulkanizmu sa nachádzali v susedných pohoriach Börzsöny a Pilis. Geologické podložie je tvorené andezitovými pyroklastikami (vulkanické brekcie, zlepence a pieskovce) zo skupiny neogénnych až kvartérnych vulkanitov, miestami je prekryté sprašami. Na území vystupujú na povrch tri výraznejšie extruzívne dómy (lávové kopy). Juhovýchodná časť, pri sútoku Dunaja s Ipľom, je tvorená ílovcami, pieskami, pieskovcami, štrkmi a zlepencami z obdobia spodného miocénu.

Pásmo Bükku

Pohorie Bükk v severnom Maďarsku obsahuje súbory zvrásneného mezozoika sčasti postihnutého alpínskou metamorfózou. Ich podložím sú nemetamorfované horniny staršieho paleozoika, vyššieho karbónu a permu v malých pohoriach Szendrö a Uppony. Tento celok sa dovedna označuje ako bü kkikum, ktoré sa stalo súčasťou západokarpatského orogénu vo vrchnej kriede a označuje sa ako Vnútorné Západné Karpaty. Do okolia obce zasahuje z južnej strany.

Neogénne vulkanity

Obdobie neogénu značne poznamenala vulkanická činnosť. Neovulkanity vystupujú vo vnútornej časti karpatského oblúka v dvoch rozsiahlych oblastiach: stredoslovenskej - Vtáčnik, Kremnické vrchy, Štiavnické vrchy, Pohronský Inovec, Poľana, Javorie, Ostrôžky, Krupinská planina, Burda, Cerová vrchovina a východoslovenskej - Slánske vrchy a Vihorlat. Ich vznik sa spája s procesmi subdukcie (podsúvania) a zaoblúkovej extenzie (rozpínania) v priebehu neogénneho vývoja karpatského oblúka, ktorý v tom čase postupne kolidoval s okrajom európskej platformy. Z hľadiska priestorového rozloženia, časového vývoja, petrografického a geochemického zloženia, ako aj vzťahu k základným geodynamickým javom rozlišujú sa: 1. kyslé alkalicko-vápenaté vulkanity areálového typu, prevažne ryodacitového až ryolitového zloženia, spojené s procesmi zaoblúkovej extenzie, 2. intermediálne alkalicko-vápenaté vulkanity areálneho typu, andezitového až dacitového zloženia, spojené s procesmi zaoblúkovej extenzie, 3. intermediálne alkalicko-vápenaté vulkanity oblúkového typu, prevažne bazaltické andezity a pyroxenické andezity, ojedinele dacity, v úzkom vzťahu k subdukcii v predpolí karpatského oblúka, 4. bázické alkalické vulkanity, prevažne nefelinické bazanity až olivinické bazalty, spojené s obdobím celkovej termálnej subsidencie (poklesávania) panónskeho bazénu a izostatického vyrovnania v režime extenzie.

Geologický vývoj

Vývoj oblasti sa spája s procesmi subdukcie a zaoblúkovej extenzie v priebehu neogénneho vývoja karpatského oblúka. Stredno až vrchnomiocénne (16,5 - 9 miliónov rokov) alkalicko-vápenaté vulkanity orogénneho typu sú reprezentované multimodálnou asociáciou od bazaltov po ryolity - prevládajú intermediálne pyroxenické, amfibolicko-pyroxenické, pyroxenicko-amfibolické a biotiticko-amfibolické andezity a kyslé ryodacity a ryolity. Vulkanity sa vyvíjali na súši, resp. v plytkomorskom prostredí. Pre andezitové vulkanity je charakteristická stratovulkanická stavba striedajúcich sa lávových prúdov, hyaloklastických brekcií, pyroklastických brekcií, tufov a hrubých epiklastických brekcií, ktorá v distálnej zóne prechádza

do komplexov epiklastických konglomerátov a pieskovcov. V centrálnej zóne stratovulkánov erózia odkryla subvulkanické úrovne s intruzívnymi telesami dioritov, granodioritov a dioritových až granodioritových porfýrov sprevádzaných prejavmi hydrotermálnych premien a rudnej mineralizácie. Synvulkanická extenzia v oblasti stredoslovenských neovulkanitov sa prejavila vývojom vulkanotektonických grábenov sprevádzaných aktivitou bazaltických andezitov a diferencovaných hornín kyslejšieho zloženia. U štiavnického stratovulkánu došlo k vývoju mohutnej kaldery. Pre kyslé andezity, dacity, ryodacity a ryolity je charakteristická forma extruzívnych dómov a krátkych lávových prúdov, sprevádzaných akumuláciami hrubých brekcií a tufov, vo väčšej vzdialenosti a v morskom prostredí tiež epiklastických konglomerátov a pieskovcov. Pliocénne až kvartérne (8 - 0,1 miliónov rokov) alkalické vulkanity v oblasti južného a stredného Slovenska sú reprezentované najmä alkalickými olivinickými bazaltami a nefelinickými bazanitmi, ktoré vystupujú vo forme dajok, nekov, maarov, diatrém, troskových kužeľov a lávových prúdov. Najmladším prejavom vulkanizmu na Slovensku s vekom okolo 130 000 rokov je vulkán Pútikov vŕšok pri Novej Bani.

Pôdne pomery

Tunajšie pôdy patria prevažne k anhydromorfným pôdam, z pôdnych typov sú to hnedozeme, kým okrajové polohy susediace s nivami riek sú pokryté semihydromorfnými fluvizemami.

Hydrologické pomery

Z hydrografického hľadiska je oblasť významná odstredivosťou vodných tokov, sieť vodných tokov je kvôli priepustnosti horninového podložia pomerne krátka. Jedná sa o dva krátke prítoky Bajtavského potoka v severozápadnej časti, krátky vodný tok na juhu, v oblasti osady Kováčov a najdlhší potok Dona (dlhý cca 3,5 km). Ostatné vodné toky sú len periodické. Územie je odvodňované do Hrona, Ipľa a Dunaja.

Dunaj

Dunaj tvorí medzi niektorými štátmi prirodzenú hranicu, tak ako je to medzi Slovenskom a Maďarskom na úseku od Čunova/Rajky po Štúrovo/Ostrihom. V okolí obce Chľaba prechádza Dunaj štátnou hranicou s Maďarskou republikou.

Ipeľ

Druhou riekou odvodňujúcou kataster obce je rieka Ipeľ. Ohraničuje oblasť lemujúcu severnú časť katastra obce pozdĺž štátnej hranice s Maďarskou republikou. Ipeľ je rieka, ktorá má väčšinu roka málo vody. Keďže je na tomto území slabá zrážková činnosť, často takmer stráca vodu. Najviac vody je v Ipli, keď sa sneh na horách topí a prichádzajú skoré jarné dažde. Jeho prameň sa nachádza vo Vepoských vrchoch, jeho dĺžka je 140 km. Jeho časť tvorí hranicu s Maďarskom.

Hron

Rieka Hron je tretím významným vodným tokom odvodňujúcim širšie okolie obce. Priamo katastrom obce neprechádza, do rieky Dunaj sa vlieva cca. 7 km od obce v smere na západ. Hron pramení pod Kráľovou holou v Tatrách, do Dunaja ústí pod Štúrovom. Hron obteká Nízke Tatry z juhu a Váh zo severu. Zbiera vodu všetkých riek zo stredu Slovenska. Hradbu pohorí preráža na mieste, ktoré sa nazýva Slovenská brána, medzi Štiavnickými vrchmi a Pohronským Inovcom. Hron je druhá najdlhšia rieka Slovenska.

Klimatické pomery

Územie patrí do teplej klimatickej oblasti (A), do suchej podoblasti (záporný index zavlaženia, menej ako -20) a do teplého, suchého okrsku A1 s miernou zimou a s dlhším slnečným svitom. Počet letných dní je viac ako 50 ročne, priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje v rozmedzí 550 - 600 mm. Priemerná teplota vzduch v januári dosahuje -4, -3 °C v

centrálnej časti, kým po obvode pohoria je to -3, -2 °C. Priemerná teplota vzduchu v júli je 19 - 20 °C v centrálnej časti a 20 - 21 °C po obvode pohoria Burda.

Rozvoj obce vyplývajúci z KURS – II. Návrh

Koncepcia územného rozvoja Slovenskej republiky KURS 2001, definuje sídelný systém na území Slovenskej republiky ako súbor sietí ťažísk osídlenia, rozvojových osí, sídelných centier a ostatných sietí mestských a vidieckych sídel. Obec Chľaba sa nespomína medzi centrami osídlenia ani pri vymenovaní ťažísk osídlenia. Obec v súčasnosti patrí do spádového územia mesta Štúrovo, ktoré je definované ako centrum osídlenia tretej skupiny.

Návrh urbanistickej koncepcie obce

Priestorové a funkčné usporiadanie obce

Návrh urbanistickej koncepcie vychádza zo spracovaných prieskumov a rozborov a zo schváleného zadania.

Koncepčný prístup je založený na snahe dosiahnuť stanovené ciele riešenia a teda najmä:

- vytvoriť komfortné harmonické obytné prostredie pre občanov obce,
- vytvoriť priestorové predpoklady pre lokalizáciu aktivít zabezpečujúcich pracovné príležitosti pre obyvateľov obce,
- vytvoriť priestorové predpoklady pre lokalizáciu zariadení občianskej vybavenosti a tým posilnenie významu obce osídlenia,
- zabezpečiť adekvátne podmienky pre športové a rekreačné potreby obyvateľov a to jednak v zastavanom území, ale aj v krajinnom zázemí obce,
- vyriešiť problematiku dopravy a to najmä elimináciou nepriaznivých účinkov vnútornej a potenciálnej tranzitnej dopravy a vybudovať optimálny systém cyklistickej a pešej dopravy,
- navrhnúť vybavenie územia obce potrebnou technickou infraštruktúrou v súlade so zákonnými požiadavkami, ako aj požiadavkami na bývanie.

V súlade so stanovenými cieľmi koncept riešenia územného plánu navrhuje variantne priestorové usporiadanie aktivít tak, ako je to stanovené Stavebným zákonom. Koncept riešenia je spracovaný v dvoch ucelených variantoch a umožňuje orgánom verejnej správy, dotknutým právnickým a fyzickým osobám rozhodnúť sa pre optimálne využitie územia a riadenie ďalšieho rozvoja obce.

Konkrétne koncepčné požiadavky na riešenie boli zhrnuté v Zadaní územného plánu obce Chľaba nasledovne:

- určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia,
- vytvorenie podkladov pre tvorbu koncepcií výstavby technického vybavenia územia,
- vytvorenie územných podmienok pre bytovú výstavbu pre vlastných obyvateľov obce, ako aj pre obyvateľov z okolitého územia s cieľom pozitívne ovplyvniť demografického zloženia obyvateľstva v obci,
- vytvorenie územných podmienok pre lokalizáciu podnikateľských aktivít, s cieľom zabezpečiť pracovné príležitosti pre bývajúce obyvateľstvo a na prilákanie nových investorov na územie obce,
- vytvorenie územných podmienok na rozvoj rekreácie a cestovného ruchu tak, aby obec čo najlepšie vedel zužitkovať svoje prirodzené danosti,
- zapracovať plánované zámery z oblasti rozvoja cestovného ruchu do konceptu riešenia variantne,

- navrhnúť urbanistickú koncepciu dobudovania a revitalizácie chatovej oblasti Kováčovské kopce,
- zapracovať známe rozvojové zámery z oblasti rozvoja technickej infraštruktúry do konceptu riešenia,
- formovať obraz obce v tradičnej mierke existujúcich štruktúr s dôrazom na jedinečnosť územia, so zreteľom na elimináciu možností vniesť do územia také urbanistické alebo architektonické prvky, ktoré sú v rozpore s existujúcou štruktúrou,
- zvýšiť celkovú kvalitu životného prostredia pre ľudí a chrániť ich pred nepriaznivými vplyvmi vhodnou priestorovou organizáciou územia a vhodným využívaním funkčných plôch,
- pre zachovanie a postupné zlepšenie kvality krajinného a sídelného prostredia zachovať a chrániť v katastrálnom území obce ekologicky hodnotné plochy a začleniť do siete prvkov ekologickej stability za účelom zachovania biologickej diverzity a prírodných hodnôt územia.

Funkčná a priestorová štruktúra obce

Funkčná a priestorová štruktúra obce vyplýva v oboch variantoch z rovnakých východísk, ktoré sú dané predovšetkým založenou priestorovou štruktúrou obce, existujúcou dopravnou kostrou obce a navrhovanou sieťou hlavných komunikácií, ktoré určujú hlavné smery rozvoja obce.

Variant A a variant B

Urbanistická koncepcia obce je v oboch variantoch rovnaká, líši sa konkrétnym trasovaním dopravnej obsluhy obce , trasovaním dopravného obchvatu obce a funkčným využitím niektorých rozvojových plôch.

V zásade je možno považovať variant A za realistickejší ako variant B, nakoľko variant B je veľkorysejší vo vzťahu k rozvojovým plochám aj k nárastu počtu obyvateľov obce. V zásade po prerokovaní oboch variant je možné vytvoriť aj kombináciu predkladaných návrhov, pokiaľ sa preukáže takáto potreba.

Variant A

Vo variante A navrhujeme menší územný rozvoj ako je tomu vo variante B. Celkový počet navrhovaných bytov je 105 + 35 = 140 bytov aj so započítaním výhľadovej etapy. Z toho je 92 rodinných domov a 48 bytov v bytových domoch. Väčšina navrhovanej novej výstavby sa bude realizovať priamo v obci Chľaba.

Z hľadiska výstavby a rozvoja občianskej vybavenosti a rekreačných aktivít v obci je vo variante A navrhovaných 85 nových lôžkových kapacít, 164 stoličiek v zariadeniach verejného stravovania, 74 pracovných miest a celkový počet návštevníkov je 200.

Rozvojové lokality v obci Chľaba

Navrhujeme rozvoj centrálnych funkcií obce v jadrovom území zástavby starej obce. Ďalej navrhujeme rozvoj bytovej výstavby v južnej časti obce, priliehajúcej k existujúcej zástavbe rodinných domov a jednu menšiu lokalitu pre výstavbu rodinných domov na úpätí kopca Čereš. Pri vstupe do obce Chľaba navrhujeme lokalitu na výstavbu bytových domov. Na juhovýchod od centra obce (pod MŠ) navrhujeme lokalizáciu podnikateľského parku s drobnou nezávadnou a nehlučnou komunálnou výrobou, ktorá nemá negatívny vplyv na existujúcu zástavbu rodinných domov.

Rozvojové lokality v Kováčove

V rámci Kováčova navrhujeme na rozvoj predovšetkým zariadenia občianskej vybavenosti a rekreácia – hotely, penzióny, reštauračné zariadenia. Pre tieto funkcie sú vhodné južné časti Kováčova, ktoré sa dajú dobre dopravne obslúžiť a napojiť na zariadenia technickej

infraštruktúry.Z navrhovaných kapacít je v Kováčove navrhnutých 45 lôžok, 60 stoličiek v stravovacích zariadeniach a 8 zamestnaneckých miest.

Rozvojové lokality v nive Dunaja

V rámci rozvoja a posilnenia zariadení cestovného ruchu a cezhraničného rozvoja vo variante A navrhujeme rozsiahli rozvoj rekreačných plôch a zariadení v Dunajskej nive. Rozvoj navrhujeme v súlade s ochranou prírody. Jadrom aktivít bude úprava dunajskej zátoky a realizácia rekreačného prístavu pre malé plavidlá. Súčasťou toho bude realizácia minimálnej potrebnej občianskej vybavenosti.

Západná časť územia je navrhovaná na rekultiváciu formou parku, prípadne lesoparku v okolí malých vodných plôch.

Dopravná obsluha v tomto variante je navrhovaná cez obchvat obce pozdĺž severnej strany železničnej trate. Južné rozvojové územie je pritom napojené paralelnou obslužnou komunikáciou.

Variant B

Vo variante B navrhujeme väčší územný rozvoj ako je tomu vo variante A. Celkový počet navrhovaných bytov je 174 + 77 = 251 bytov aj so započítaním výhľadovej etapy. Z toho je 173 rodinných domov a 78 bytov v bytových domoch. Väčšina navrhovanej novej výstavby sa bude realizovať priamo v obci Chľaba.

Z hľadiska výstavby a rozvoja občianskej vybavenosti a rekreačných aktivít v obci je vo variante B navrhovaných 90 nových lôžkových kapacít, 164 stoličiek v zariadeniach verejného stravovania, 182 pracovných miest a celkový počet návštevníkov je 400.

Rozvojové lokality v obci Chľaba

Podobne ako vo variante A navrhujeme rozvoj centrálnych funkcií obce v jadrovom území zástavby starej obce. Ďalej navrhujeme rozvoj bytovej výstavby v južnej časti obce, pričom jej rozsah je väčší ako vo variante A, priliehajúcej k existujúcej zástavbe rodinných domov a jednu väčšiu lokalitu pre výstavbu rodinných domov na úpätí kopca Čereš. Pri vstupe do obce Chľaba navrhujeme lokalitu na výstavbu bytových domov. V tomto variante navrhujeme väčšiu lokalitu pre výstavbu rekreačných chát na východnej strane kopca Čereš nad údolím rieky Ipeľ. Celkovo je v Chľabe navrhnutých 163 chát.

Rozvojové lokality v Kováčove

Pre rozvoj bytovej výstavby navrhujeme časť rekreačných chát na transformáciu na rodinné domy. Podmienkou výstavby je realizácia adekvátneho dopravného napojenia územia. Ide o cca 36 rodinných domov. V rámci Kováčova navrhujeme na rozvoj zariadenia občianskej vybavenosti a rekreácie – hotely, penzióny, reštauračné zariadenia. Pre tieto funkcie sú navrhnuté južné časti Kováčova, ktoré sa dajú dobre dopravne obslúžiť a napojiť na zariadenia technickej infraštruktúry. Z navrhovaných kapacít je v Kováčove v tomto variante navrhnutých 45 lôžok, 60 stoličiek v stravovacích zariadeniach a 8 zamestnaneckých miest. Ďalej je v Kováčove navrhnutých 83 chát pre individuálnu rekreáciu.

Rozvojové lokality v nive Dunaja

Vo variante B navrhujeme rozsiahly rozvoj rekreačných plôch a zariadení v Dunajskej nive. V rámci rozvoja a posilnenia zariadení cestovného ruchu a cezhraničného rozvoja navrhujeme v súlade s ochranou prírody zariadenia rekreačného prístavu a výstavbu individuálnych chát v obmedzenom rozsahu. Súčasťou toho bude realizácia minimálnej potrebnej občianskej vybavenosti.

Západná časť územia je navrhovaná na rekultiváciu formou parku, prípadne lesoparku v okolí malých vodných plôch.

Výstavbu areálu podnikateľských aktivít navrhujeme realizovať v území bývalého poľnohospodárskeho družstva. V podnikateľskom parku navrhujeme len výrobné služby

s drobnou nezávadnou a nehlučnou komunálnou výrobou, ktorá nemá negatívny vplyv na chránené územia prírody.

Dopravná obsluha v tomto variante je navrhovaná priamo obchvatom obce pozdĺž južnej strany železničnej trate.

Návrh etapizácie výstavby

V riešení územného plánu obce boli pri návrhu koncepcie vzaté do úvahy aj všeobecné tendencie urbanizačného procesu tak, ako sa prejavujú pri prestavbe miest :

1. kategória - Stabilizované územie:
    1.a. Intenzifikácia miery zástavby územia,
    1.b. Zmena funkčného využitia územia,
2. kategória - Navrhované rozvojové plochy – 2 časové etapy:
    2.a. Návrhové rozvojové plochy
    2.b. Výhľadové rozvojové plochy

1. Stabilizované územie

Stabilizované územia sú urbanistické bloky, ktoré sú charakteristické zástavbou s ustáleným funkčným využitím a ustálenou parcelnou štruktúrou. Podiel zastaviteľnej (ale v súčasnosti nezastavenej) plochy predstavuje cca 5 % z celkovej zastavanej plochy. V návrhovom období stavebná činnosť v týchto blokoch bude mať skôr „rekonštrukčný charakter“, ktorá bude predstavovať pre okolité prostredie iba miernu záťaž. Stavebná činnosť na stabilizovaných územiach môže byť realizovaná priebežne bez obmedzenia.

1.a. Intenzifikácia miery zástavby územia

Intenzifikácia – snaha o efektívnejšie využitie plôch vyplývajúca zo záujmu o znižovanie nákladov na využitie územia. Zmena funkčného využitia z dôvodu : nevhodného funkčného využitia, alebo potreby zvyšovania miery polyfunkčnosti. Jedná sa o výraznejšie zásahy do existujúcich urbanistických štruktúr spojené s rozsiahlejšou výstavbou alebo prestavbou. Návrhy spadajúce do tejto kategórie by mali mať prioritu pri realizácii, pred záberom nových plôch na výstavbu.

1.b Zmena funkčného využitia územia

V súčasnosti zastavané územia v rámci intravilánu. Územný plán navrhuje na spomínaných územiach novú výstavbu alebo iné funkčné využitie. Návrhy spadajúce do tejto kategórie odporúčame realizovať až po realizácii návrhov spadajúcich do 1.a. kategórie, aj keď ich realizácia môže prebiehať aj súbežne s nimi.

2. Navrhované rozvojové plochy

V súčasnosti nezastavané územia zvyčajne mimo intravilánu obce. Územný plán navrhuje na spomínaných územiach novú výstavbu, prípadne radikálnu zmenu funkčného využitia. Vzhľadom nato, že sa jedná o výstavbu mimo zastavaného územia obce, výstavba na týchto plochách má nižšiu prioritu ako výstavba v rámci intravilánu obce.

Keďže v návrhu ÚPN obce Chľaba sú tieto typy výstavby najpočetnejšie (vzhľadom na úzko vymedzené zastavané územie obce) navrhujeme rozčleniť túto výstavbu na 2 podetapy.

2.a. Návrh

Návrh predstavuje časovú etapa rozvoja obce, v ktorej prakticky príde k vyčerpaniu potenciálne zastaviteľných plôch v rámci hranice zastavaného územia obce (intravilán obce). Vtedy sa otvárajú plochy definované v tomto UPN ako návrh.

2.b. Výhľad

Výhľad označuje potenciálne rozvojové plochy obce. Výstavba na výhľadových plochách sa môže realizovať pred realizáciou predchádzajúcich návrhových etáp iba v odôvodnených prípadoch.

Vyššie uvedená etapizácia nestanovuje roky budovania, ale vyjadruje hierarchiu výstavby tak, aby sa zabezpečil organický a racionálny rozvoj obce. Časový sled výstavby

jednotlivých aktivít bude závisieť jednak od dopytu investorov, ako aj od iniciatívy a manažmentu obce a územnotechnickej pripravenosti územia.

Konkrétna etapa výstavby vzťahujúca sa k rozvojovej ploche je stanovená v tabuľkách v predchádzajúcich kapitolách pre každý variant samostatne.

Vymedzenie zastavaného územia obce

V oboch variantoch je vyznačená v grafickej časti – výkres regulatívov, a komplexný urbanistický návrh súčasná hranica zastavaného územia aj navrhovaná hranica zastavaného územia.

Súčasné zastavané územie obce navrhuje Územný plán obce rozšíriť v smere rozvojových plôch na bývanie, rekreáciu a podnikateľské aktivity.

Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a povodňovej ochrany

Z hľadiska požiarnej ochrany zlepšuje návrh územného plánu ochranu obyvateľstva v tom zmysle, že návrhom komunikačného systému ciest vytvára možnosť dopravnej obsluhy a teda aj prístupu požiarnej techniky do všetkých častí obce. V bilanciách potreby vody je zároveň započítaná aj požiarna potreba vody.

Územný plán obce Chľaba v plnej miere rešpektuje záujmy obrany štátu v tom zmysle, že zachováva všetky špecifické zariadenia na katastrálnom území obce a rešpektuje ich priestorové požiadavky.

Účelom ukrytia obyvateľstva je ochrana a prežitie obyvateľstva v ochranných stavbách za mimoriadnych situácií za BPŠ i v mieri, pričom mimoriadnou situáciou sa rozumie obdobie trvania následkov mimoriadnej udalosti, pokiaľ v nej pôsobia nebezpečné škodliviny alebo ničivé faktory, ktoré majú negatívny vplyv na život, zdravie, majetok a životné prostredie.

Civilná ochrana ako systém opatrení, okrem iných úloh zahŕňa aj úlohy pri umiestňovaní stavieb, využívaní územia a dodržiavaní záujmov civilnej ochrany na teritóriu Slovenskej republiky pri územnom konaní. Predmetom časti „Civilná ochrana“, na základe príslušných ustanovení obsiahnutých v zákone NR SR č.50/76 Zb. v znení neskorších predpisov, v zákone NR SR č.42/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov, a vo všeobecne záväzných predpisoch, vyhláškach a usmerneniach, je návrh využitia zabezpečenia funkcie územia v oblastiach :

a/ ochrany obyvateľstva pri výrobe, preprave skladovaní a manipulácii s nebezpečnými látkami (vyhl. MV SR č. 533/2006 Z.z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok),

b/ stavebnotechnických požiadaviek na stavby a technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany (vyhl. MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany)

c/ hospodárenia s materiálom civilnej ochrany (vyhl. MV SR č.314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov)

d/ technické a prevádzkové podmienky informačného systému (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany)

Za ochranné stavby sa považujú:

- Ochranné a úkrytové priestory všetkých typov a kategórií
- Chránené pracoviská, ktoré slúžia civilnej ochrane za BPŠ (zákon NR SR č.42/94)

Ukrytie obyvateľstva je riešené vyhláškou MV SR č.297/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov o stavebnotechnických požiadavkách na stavby a o technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany. Stavebnotechnické požiadavky na

zariadenia civilnej ochrany sú požiadavky na územno-technické, urbanistické, stavebnotechnické a dispozičné riešenie a technologické vybavenie stavieb z hľadiska potrieb civilnej ochrany.

Stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany sa uplatňujú prednostne vo vzťahu k zriadeniu ochranných stavieb. Tieto požiadavky sa uplatňujú tak, že ochranné stavby:

- sa zabudujú v podzemných podlažiach stavebných objektov,
- tvoria prevádzkovo uzatvorený celok a nesmú ním viesť tranzitné inžinierske siete, ktoré s ním nesúvisia,
- navrhujú sa do miest najväčšieho sústredenia osôb, ktorým treba zabezpečiť ukrytie v dochádzkovej vzdialenosti max. do 500 metrov,
- umiestňujú sa min. 100 metrov od zásobníkov prchavých látok a plynov s toxickými účinkami, ak by mohli ohroziť ukrývaných,
- umiestňujú sa tak, aby prístupové komunikácie umožňovali príjazd k objektu pre ukrývaných,
- navrhujú sa s kapacitou nad 150 ukrývaných osôb,
- majú zabezpečené vo vnútorných priestoroch mikroklimatické podmienky, miestnosti ktoré majú povahu trvalého pohybu osôb, musia byť vybavené zariadením na nútené vetranie,
- spĺňajú ochranné vlastnosti vyjadrené ochranným súčiniteľom stavby K0.

Ochrana kultúrnych pamiatok

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky na riešenom území eviduje v Ústrednom zozname pamiatkového fondu ako nehnuteľnú národnú pamiatku :

- kostol, r.-k. sv. Imricha, z roku 1769, klasicisticky prestavaný v roku 1800, pôvodne neskorobarokový,
- 6 vinných pivníc na parcele číslo 1308/1.

V katastri obce Chľaba sú evidované štyri archeologické náleziská :

- Pôvodná stredoveká dedina Chľaba zaniknutá v 16. storočí, ktorá bola archeologicky skúmaná na terase rieky Dunaj.
- Praveké opevnené sídlisko, ktoré sa nachádza v rovnakej polohe ako stredoveká dedina.
- Cez kataster obce prechádza aj tzv. spečený alebo dlhý val, datovaný do 4.-5. storočia.

Z hľadiska pamiatkovej ochrany dodržiavať nasledujúce zásady :

- V katastrálnom území obce rešpektovať a chrániť kultúrne pamiatky zapísané v ÚZPF SR, ako aj ich historicky založené väzby v urbanistickej štruktúre obce.
- Rešpektovať a chrániť solitéry s historickou a kultúrnou hodnotou, nachádzajúce sa v zastavanom území, ako aj mimo zastavaného územia, ktoré patria medzi pozoruhodnosti obce a dotvárajú kolorit obce.
- Rešpektovať územia s pôvodnou urbanistickou štruktúrou na riešenom území.

Z hľadiska ochrany archeologických nálezísk je potrebné dodržiavať nasledujúce podmienky :

- Vo vzťahu k možnosti narušenia archeologických nálezísk je potrebné ku stavbe, ktorá si vyžiada vykonanie zemných prác aby stavebník/investor vyžiadal odborné stanovisko od Krajského pamiatkového úradu v Nitre už v stupni územného konania.
- V prípade nevyhnutnosti vykonať záchranný archeologický výskum ako predstihové opatrenie na záchranu archeologických nálezísk a nálezov o výskume podľa paragrafu 37 pamiatkového zákona, rozhoduje Pamiatkový úrad SR.

Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny

Geomorfologické podmienky - reliéf

Riešené územie podľa typologického členenia reliéfu (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) predstavuje erózno- denudačný a pahorkatinný reliéf. Južná časť katastrálneho územia je reprezentovaná reliéfom zvlnených rovín a reliéfom rovín a nív, ktorý je charakteristický pre územie pozdĺž tokov Dunaja a Ipľa. Charakter S a Z časti riešeného územia určuje typ reliéfu pahorkatín až nižších vrchovín.

Riešené územie je zaradené k nasledujúcim geomorfologickým jednotkám:

Sústava: Alpsko-himalájska
Podsústava: Panónska panva
Provincia: Západopanónska panva
Subprovincia: Malá dunajská kotlina
Oblasť: Podunajská nížina
Celok: Podunajská pahorkatina
Podcelok: Ipeľská pahorkatina
Časť: Bajtavská brána

Provincia: Západné Karpaty
Subprovincia: Vnútorné západné Karpaty
Oblasť: Matransko - slanská
Celok: Burda
Časť: Vyšehradská brána

Vertikálna členitosť reliéfu je relatívne vysoká, v hraniciach katastrálneho územia dosahuje 0 - 295 m. Reliéf teda možno charakterizovať ako rovinný, pahorkatinný až mierne vrchovinný.

Z hľadiska morfologicko– morfometrického typu reliéfu možno riešené územie zaradiť medzi roviny horizontálne rozčlenené a pahorkatiny silne členité. Reliéf súvisí s eolitickou činnosťou.

Vybraným tvarom reliéfu je reliéf rovín a nív so sklonom 1,1 – 2.5 °, prípadne od 1,1 – 2,5 °.

Horniny – geologické pomery

Geologická stavba územia je tvorená neogénnymi sedimentmi, ktoré sú zastúpené sivými vápnitými prachovcami (lučenské súvrstvie), eger. Tvorené pestrými ílmi, prachmi, pieskami, štrkmi, slieňovcami a pieskovcami viazanými na terasy Dunaja a Hrona.

Severná a západná hornatá časť riešeného územia je tvorená horninami sopečného pôvodu. Ide o neogénne vulkanity pyroxénické a amfibolicko- pyroxénické andezity (starohutský komplex, vinická formácia - epiklastické a vulkanické brekcie, konglomeráty a pieskovce).

Riešené územie sa podľa inžinierskogeologickej rajonizácie (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) nachádza z väčšej časti v rajónoch údolných riečnych náplavov a sprašových sedimentov na riečnych terasách a rajónu deluviálnych sedimentov. Do rajónu vulkanoklastických hornín patrí vrchovinná časť riešeného územia.

Povrchové a podzemné vody – hydrologická charakteristika

Z hydrogeologického hľadiska sa podzemné vody širšieho riešeného územia radia do dvoch hydrologických regiónov – Kvartér Dunaja v úseku Komárno - Chľaba a kvartér nivy Hrona v Podunajskej nížine s určujúcim medzizrnovým typom priepustnosti. Vyznačuje sa veľkou mocnosťou kvartéru, vzhľadom na tektoniku so zložitým dopĺňaním podzemných vôd z oblasti Podunajskej nížiny a aj hydraulickými vzťahmi s riekou Dunajom. Sedimenty Podunajskej

nížiny dosahujú výraznej mocnosti, umožňujú značnú akumuláciu podzemných vôd. Vlastná nádrž má zložitý režim doplňovania podzemných vôd. Na dopĺňaní sa podieľajú podzemné vody dunajských terás a neovulkanity Burdy, ktoré sú veľmi úzko previazané s tokom Dunaja.

Režim hladín podzemnej a povrchovej vody:

Posúdenie generálneho smeru prúdenia podzemných vôd je obtiažne. Podľa mapy hydroizohýps, spracovanej Kullmanom (1967), je možné uviesť, že smer prúdenia je juhozápadný. Priebeh hladín podzemnej vody v sondách v Štúrove vo vzťahu k povrchovým vodám, t.j. ku hladine rieky, je výrazne pod ich vplyvom. Najvýraznejšie je ovplyvnená hladina podzemnej vody v sondách najbližšie k toku. Dlhodobý rozkyv hladín podzemnej vody v území predstavuje 2,3 m.

Pririečna zóna Dunaja od Komárna po Štúrovo

Podzemné vody riešeného územia patria do oblasti - Pririečna zóna Dunaja od Komárna po Štúrovo. Kvalitu podzemných vôd tejto oblasti ovplyvňuje antropogénna činnosť, ktorej prejavom sú nadlimitné hodnoty NELUV a CHSKMn.

Sieť povrchových vôd riešeného územia tvorí rieka Dunaj, ktorá zároveň na juhu vytvára prirodzenú štátnu hranicu s Maďarskou republikou. Západne od riešeného územia obce tečie rieka Hron, ktorá sa neskôr vlieva do Dunaja. Celé riešené územie patrí do povodia Dunaja. Typ režimu odtoku riešeného územia je prechodne snehový s vysokou vodnosťou v mesiacoch máj – jún a najnižšími prietokmi v januári – februári. Toky sú viazané na vysokohorskú a stredohorskú oblasť.

Pôdy

Podľa zrnitosti a zloženia pôdneho fondu v k.ú. Chľaba sú zastúpené najmä tieto pôdne jednotky: fluvizeme typické karbonátové, ľahké až stredne ťažké v celom profile, vysychavé, fluvizeme glejové stredne ťažké, černozeme čiernicové, prevažne karbonátové stredne ťažké i ťažké, černozeme typické až černozeme hnedozemné, karbonátové na sprašiach. Okrem toho sú zastúpené regozeme a černozeme erodované v komplexoch na sprašiach. Ide o stredne ťažké pôdy zväčša hlinité, lokálne piesočnatohlinité.

Klíma

Teplotné pomery

Katastrálne územie Chľaba patrí do klimatickej oblasti teplej s priemerne 50 a viac letnými dňami za rok (s denným maximom teploty vzduchu $\geqslant$ 25 °C), okrsku teplého, veľmi suchého, s miernou zimou s teplotami v januári > -3 °C.

Priemerná ročná teplota vzduchu: 10,4 °C. Priemerná teplota vzduchu v júli sa pohybuje v rozmedzí 20 - 21 °C.

Zrážkové pomery

Priemerný ročný úhrn zrážok v riešenom území predstavuje 566 mm. Počet dní so snehovou pokrývkou sa pohybuje v rozmedzí 0 - 40 dní. Priemerný úhrn zrážok v mesiaci júl je do 65 mm, v januári sa pohybujú v intervale 30 - 40 mm.

Priemerná vlhkosť vzduchu počas roka je okolo 74 %.

Index zavlažovania pre toto územie je –40.

Fytogeografické členenie územia

Oblasť: holarktis

Podoblasť: eurosibírska

Provincia: stredoeurópska

Na základe fytogeografického členenia podľa Plesníka (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) sa prevažná časť územia nachádza v horskej oblasti dubovej zóny, menšia časť v rovinnej oblasti dubovej zóny (nížinná podzóna).

Dubová zóna

Horská podzóna

Sopečná oblasť

Burda okres
Dubová zóna
Nížinná podzóna
Pahorkatinná oblasť
Hronská pahorkatina
južný podokres
Hronská niva

Ide o oblasť panónskej flóry (Pannonicum), obvod eupanónskej xerotermnej flóry (Eupannonicum) (Futák, 1980).

Súčasná krajinná štruktúra (SKŠ), resp. druhotná krajinná štruktúra (DKŠ) poskytuje kvalitatívne a kvantitatívne údaje o území, využití zeme, stupni synantropizácie; priestorový model tvorí podstatnú predstavu o diverzite, štruktúrnych vlastnostiach ako sú stabilita a únosnosť. Tvoria ju krajinné prvky: lesy, kriačiny, lúky, pasienky, vodné toky, polia, sídla, technické prvky. Ich ustálený spôsob a intenzita obhospodarovania ako aj viac−menej zachovanie miery vkladania energie na udržovanie antropogénnej podmienenej homeostázy, umožňujú interpretáciu vlastností krajiny, stabilizovanie, pôvodnosť, biodiverzitu. Základné prvky SKŠ tvoria:

- Prirodzené lesy (vŕbovo – topoľové lesy v záplavových územiach veľkých riek – mäkký luh)
- Prirodzené lesy (nížinné hygrofilné dubovo – hrabové lesy)
- Prirodzené lesy (jaseňovo–brestovo-dubové lesy v povodiach veľkých riek – tvrdý luh)
- Skupinová nelesná drevinná vegetácia
- Veľkobloková orná pôda
- Maloblokové terasové vinice
- Ostatná líniová zeleň prirodzeného charakteru
- Sprievodná zeleň komunikácií (orech, čerešňa)
- Sprievodná zeleň poľných ciest (agát, baza, šípka)
- Sprievodná zeleň katastrálnej hranice (agát, baza, šípka)
- Sídelné a technické prvky (antropogénne prvky)

Nelesná drevinná vegetácia (NDV)

Nelesnú drevinnú vegetáciu (základ ekologickej stability riešeného územia) tvoria hlavne líniové prvky. NDV predstavuje najmä líniovú zeleň okolo kanálov, menší výskyt má skupinová, hlúčiková, falangovitá nelesná drevinná vegetácia .

Z hľadiska drevinového zloženia prevláda vŕba krehká (Salix fragilis), zriedkavejšie vŕba biela (Salix alba), občas je primiešaná vŕba rakyta (Salix caprea). Za pozornosť stojí výskyt tzv. "hlavových vŕb". Ďalšou dominantnou drevinou jelša sivá (Alnus glutinosa), hojnejšie býva primiešaný jaseň šľachtený (Fraxinus exp.).

Z krovín sa hojne vyskytuje baza čierna (Sambucus nigra), ruža šípová (Rosa canina), zob vtáčí (Ligustrum vulgare) a bršlen európsky (Euonymus europaea).

sídelná vegetácia

Vegetácia v zastavaných územiach obcí má tradičný charakter, je kultúrneho charakteru, značné plochy však zaberá aj synantropná vegetácia. Tvorená je predovšetkým vegetáciou úžitkových záhrad a okrasných plôch pri rodinných domoch a drevinovou vegetáciou na verejných priestranstvách – najmä centrálne časti námestí.

rekreačno-oddychové, športové a kultúrno-historické objekty

Rekreačná oblasť Kováčov v Z časti obce na lokalite Komárovce má vhodné podmienky najmä na koncomtýždňovú, ale i celotýždňovú rekreáciu. Športové zariadenia futbalového ihriska a sprievodnej vybavenosti sa nachádza v centrálnej časti obce.

Ekologická charakteristika územia

Na základe prvkov súčasnej krajinnej štruktúry je možné katastrálne územie zaradiť medzi ekologicky stabilné priestory (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002). Ide o územie, kde

je zaznamenaný významný výskyt biocentier a biokoridorov s vysokým zastúpením ekostabilizačných prvkov. Na veľkej časti územia platí 4. – 5. stupeň územnej ochrany, ktorý sa vzťahuje na maloplošné chránené územie Slovenskej republiky podľa zákona č. 543/2002 Zb. o ochrane prírody a krajiny.

Ochrana krajiny a významné krajinárske a ekologické štruktúry

Chránené územia prírody a krajiny

Veľkoplošné chránené územia

Do riešeného územia nezasahujú žiadne vyhlásené veľkoplošné chránené územia (chránená krajinná oblasť, národný park). Celé riešené územie sa však nachádza v navrhovanom veľkoplošnom chránenom území Burda.

Maloplošné chránené územia

Priamo do riešeného územia zasahujú nasledujúce maloplošné chránené územia. Do JZ časti k. ú. Chľaba - národná prírodná rezervácia (NPR) Burdov a do S časti NPR Leliansky les. NPR sú v pôsobnosti ŠOP – S - CHKO Dunajské luhy.

Národná prírodná rezervácia - NPR

NPR Burdov s výmerou 364,14 ha. Andezitová pahorkatina s najbohatšou teplomilnou flórou na Slovensku. Teplomilné dúbravy sa striedajú s lesostepou a s enklávami skalnej stepi. Množstvo vzácnych botanických druhov tu má jediné zastúpenie v republike a najsevernejší výskyt v severnej Európe.

stepné, lesostepné spoločenstvá

- druhy rastlín: hlaváčik jarný, jaseň mannový, mandľa nízka, kosatec bezlistý panónsky, kosatec nízky, hrachor panónsky, zimozeleň bylinný
- druhy živočíchov: výrik obyčajný, výra skalný, murárik červenokrídly, jašterica zelená, jašterica múrová, krátkonôžka štíhla, cikáda mannová, koník, očkáň skalný a kobylka.

Vyhlásená bola v roku 1966 Rozhodnutím Komisie SNR pre školstvo a kultúru č. 30 z 25.5.1966, úprava č.6527/1966 - osv./2 z 10.6.1966. Chránené územie je v pôsobnosti ŠOP – S **CHKO Dunajské luhy**.

Na území platí štvrtý až piaty stupeň ochrany. Chránené územia sú zároveň súčasťou jednotlivých prvkov územného systému ekologickej stability. V riešení územného plánu je treba rešpektovať uvedené prírodné danosti.

NPR Lelianky les

lesné spoločenstvo

Skalnaté svahy nad Hronom, Dunajom a Ipľom. Územie významné z hľadiska výskytu viacerých stenovalentných druhov živočíchov. Pôdu obývajú starobilé skupiny Hexapoda: Campodea augens, Catajapypx confusus. V epigeone sú zastúpené vzácne druhy voľne žijúcich švábov, viaceré druhy rodu Carabus. V korunách dubov a hrabovsa vyskytujú chránené druhy rodu Calosoma. Na južných svahoch Burdy boli zistené nové prvky pre faunu Slovenska, doposiaľ známe len odtiaľ. Spoločný výskyt buka lesného s dubom plstnatým je dôležitým dokladom výskytu buke v skupine lesných typov bukových dúbrav (Fageto-Quercetum) v najbližšej polohe najteplejšieho územia Slovenska.

Chránené stromy

V riešenom území sa nenachádzajú legislatívou vyhlásené chránené stromy.

Navrhované chránené územia európskeho významu

V zmysle § 6, ods.3 a § 28 ods. 10 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny MŽP SR vyhláškou č. 24/2003 Z.z. vydalo zoznam biotopov európskeho významu, biotopov národného významu a prioritných biotopov.

V zmysle §27 zákona o ochrane prírody a krajiny je v Slovenskej republike územím európskeho významu územie tvorené jednou alebo viacerými lokalitami:

- na ktorých sa nachádzajú biotopy európskeho významu alebo druhy európskeho významu, na ochranu ktorých sa vyhlasujú chránené územia,
- ktoré sú zaradené v národnom zozname chránených lokalít obstaranom MŽP SR.

Národný zoznam navrhovaných území európskeho významu schválila vláda SR uznesením č. 239 zo 17. marca 2004. Priamo do riešeného územia zasahujú navrhované Územia európskeho významu Dunaj, identifikačný kód SKUEV0393 s rozlohou 1 511,17 ha a Burda, identifikačný kód SKUEV0184 s rozlohou 1416,61 ha.

SKUEV 0393 - Dunaj

Predmetné biotopy ochrany prírody:

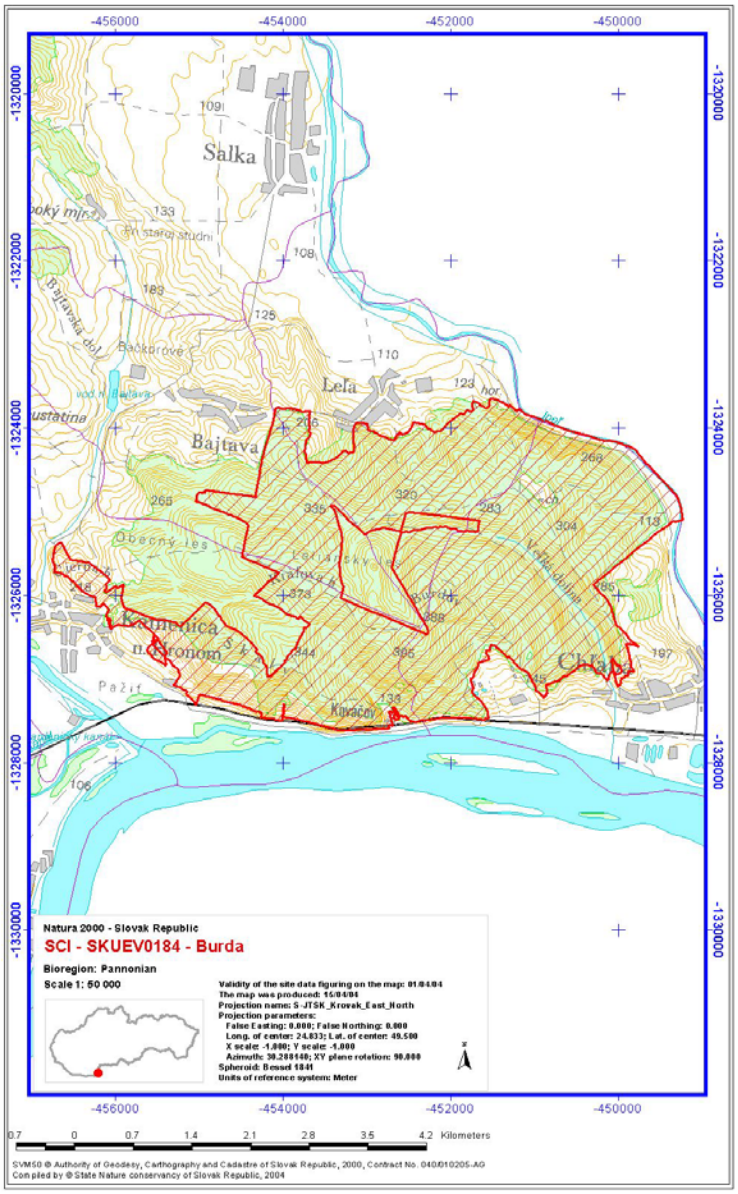
- Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a /alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition
- Rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov Chenopodionrubri p.p. a Bidentition p.p.
- Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy

SKUEV 0184 - Burda

Predmetné biotopy ochrany prírody:

- Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu Alysso - Sedion albi
- Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovištia Orchideaceae)
- Nížinné a podhorské kosné lúky
- Nespevnené silikátové skalné sutiny kolinného stupňa
- Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- Pionierske spoločenstvá plytkých silikátových pôd
- Xerotermné kroviny
- Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy
- Teplomilné panónske dubové lesy
- Panónsko-balkánske cerové lesy

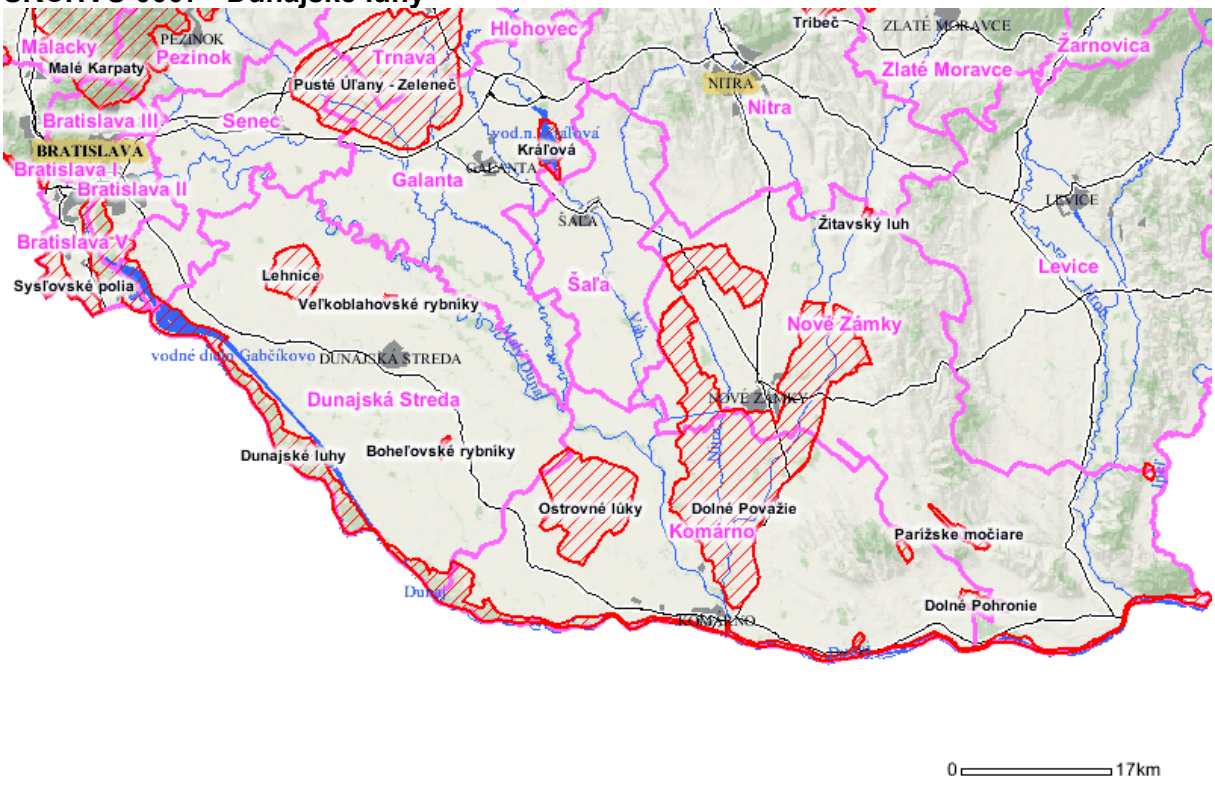
Súčasťou NATURA 2000 sú aj tzv. biotopy európskeho významu.

Biotopy druhov vtákov európskeho významu a biotopy sťahovavých druhov vtákov možno v zmysle §26 zákona č. 543/2002 Z.z. vyhlásiť za chránené vtáčie územia. Národný zoznam navrhovaných vtáčích území bol zverejnený v čiastke 4/2003 Vestníka MŽP SR.

Do riešeného územia zasahuje medzinárodne významná lokalita ochrany prírody - Chránené vtáčie územie Dunajské luhy – SKCHVU0007 s rozlohou 16 511,58 ha. Územie bolo vyhlásené Vyhláškou Ministerstva životného prostredia SR č. 440/2008 z 24. októbra 2008, s platnosťou od 15. novembra 2008.

Charakteristika: Územie reprezentuje hlavný tok rieky Dunaj a jej ľavý breh s lužnými lesmi. Dostatok prirodzených vodných biotopov (riek, močiarov), ale aj umelých vodných nádrží poskytuje dobré predpoklady pre hniezdenie volavky striebristej (Egretta garzetta), bučiačika močiarneho (Ixobrychus minutus), rybára riečneho (Sterna hirundo), kačice chrapľavej (Anas querquedula), kalužiaka červenonohého (Tringa totanus). Prítomnosť lesných biotopov, zvlášť vysokokmenných porastov, s výskytom hniezdísk orliaka morského (Haliaeetus albicilla) a haje tmavej (Milvus migrans) ešte viac znásobuje hodnotu chráneného vtáčieho územia.

SKCHVU 0007 - Dunajské luhy

V riešení územného plánu je treba rešpektovať uvedené prírodné pamiatky.

Ochrana prírodných zdrojov

Za najvýznamnejšie krajinno- ekologické prvky možno v riešenom území považovať najmä pohorie Burda, jednu z najcennejších a najvýznamnejších lokalít na Slovensku, kde sa vyskytujú vzácne druhy flóry a fauny, vrátane druhov z najteplejších, postglaciálnych období, ktoré sa inde na Slovensku nevyskytujú. Sieť významných vodných tokov Dunaj, Ipeľ, regulovaných kanálov a prírodných jazierok hlavne v južnej časti riešeného územia, na ktorú je viazaná hodnotná krajinná zeleň.

Priemet územného systému ekologickej stability (ÚSES)

Prvky ÚSES riešeného územia vychádzajú z Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability (GNÚSES, 1992). Ten vyčlenil biocentrá a biokoridory vyššej úrovne – nadregionálneho, provincionálneho a biosférického významu.

Pri spracovaní krajinnej štruktúry a prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES) bol hlavným podkladom Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Nové Zámky (1994).

Dokumenty zhodnotili ekologickú stabilitu územia a vymedzili biocentrá a biokoridory regionálneho a nadregionálneho významu. Tie predstavujú krajinné segmenty, tvorené prirodzenou biotou, zachovalé alebo veľmi málo pozmenené a ktoré sú schopné fungovať ako genetický zásobník pre obnovu hlavných prirodzených ekosystémov v riešenom území.

biocentrum

Za biocentrum sa považuje geoekosystém alebo skupina geoekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Ide teda o taký segment krajiny, ktorý svojou veľkosťou a stavom ekologických podmienok umožňuje trvalú existenciu druhov a spoločenstiev jej prirodzeného genofondu. V širšom riešenom území možno vyčleniť biocentrá týchto úrovní:

Provincionálne biocentrum Burda – západná polovica riešeného územia

Nadväzuje bezprostredne na biocentrá v Maďarskej republike. Ohraničené je biokoridormi nadregionálneho významu, ktoré prechádzajú pozdĺž Dunaja, Hrona a Ipľa. Toto biocentrum zaraďujeme medzi unikátne biocentrá vzhľadom na špecifické vlastnosti ekotopov. Biocentrum má dve menšie jadrá a to v severnej časti (NPR Lelianky les) a v južnej časti (NPR Burdov). Burda predstavuje potenciálne územie pre chránenú krajinnú oblasť.

Burda je ohrozovaná najmä výstavbou v blízkosti NPR, ďalej sú to sukcesné zmeny stanovíšť – najmä postupné zarastanie bývalých pasienkov krovinami, ale aj druhotná výsadba drevín na cenných plochách. Negatívne tiež pôsobí otváranie kameňolomov.

Biokoridor

Za biokoridor sa považuje priestorovo prepojený súbor geoekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky. V riešenom území možno vyčleniť biokoridory týchto úrovní:

- **nadregionálny biokoridor Rieka Dunaj (Čenkov - Chľaba),**

Významný vodný tok, ktorý predstavuje prirodzenú cestu pre migráciu živočíchov a rastlín. Dominujúcim spoločenstvom sú vŕbovo – topoľové lesy. Dunaj predstavuje významné prostredie pre rozširovanie flóry prostredníctvom vody z vyššie položených častí (hydrochória). Tento biokoridor spája ekologicky cenné plochy v oblasti Žitného ostrova s provincionálnym biocentrom Burda.

Návrh opatrení:

Rozšírenie siete chránených území pozdĺž Dunaja:

- **nadregionálny biokoridor Burda – Ipeľská pahorkatina,**

Významný nadregionálny biokoridor, ktorý spája provincionálne biocentrum Burda so severnými časťami Podunajskej nížiny, resp. Štiavnickými vrchmi. Dovoľuje migráciu druhov bioty z panónskej oblasti do karpatskej a opačne. Tento biokoridor bol rozdelený na viacero menších častí, čím utrpela jeho celistvosť.

Zvýšiť podiel nelesnej krovinnej vegetácie.

- **nadregionálny biokoridor (Chľaba – Salka - Malé Kosihy) návrh,**

Tento biokoridor nadväzuje na zvyšky porastov drevín pozdĺž rieky Ipeľ. V dolnej časti, pri vyústení Ipľa do Dunaja zároveň tvorí aj hranicu biocentra provincionálneho významu Burda. Tok Ipľa je i významnou migračnou trasou z juhu na sever. Cez Bajtavskú bránu je regionálnym biokoridorom spojený s Pohroním. Stresovým faktorom je najmä znečistená voda Ipľa a regulačné zásahy do línie vodného toku.

Odstránenie nadmerného znečistenia a zvýšenie záujmov ochrany prírody.

- **Regionálne biokoridory Ipeľskej pahorkatiny**

Sú to krátke úseky tokov, ktoré bezprostredne nadväzujú na nadregiionálny systém hlavného chrbáta. Stresovými faktormi je intenzívne poľnohospodárstvo, vodná a veterná erózia. Návrh opatrení: Zvýšiť podiel nelesnej stromovej a krovinnej vegetácie.

Ekologická stabilita je schopnosť ekologických systémov pretrvávať aj počas pôsobenia rušivého vplyvu, uchovávať a reprodukovať svoje podstatné charakteristiky i v podmienkach narúšania zvonku (Michal, 1994).

Základ, teda kostru ekologickej stability, tvoria v súčasnosti existujúce ekologicky významné segmenty krajiny. Tieto relatívne ekologicky najstabilnejšie územia v krajine sa zachovali z rôznych dôvodov buď na miestach, ktoré nebolo možné hospodársky alebo inak využívať, alebo v priestoroch, ktoré neboli inak ovplyvňované. Z týchto dôvodov sú zachované prírodné prvky rozmiestnené náhodne a nie vždy optimálne.

Genofondovo významné lokality

Genofondovo významné lokality z krajinno- ekologického hľadiska pôsobia stabilizačne. Predstavujú refúgium pre živočíchy a rastliny z okolitého intenzívne obhospodarovaného a využívaného teritória. Reprezentujú tie plochy krajiny, kde sú v súčasnosti evidované genofondovo významné druhy (chránené druhy a druhy zaradené v červených knihách). Reálne lokality genofondovo významných druhov fauny a flóry sú kritériom stanovenia prvkov ÚSES, hlavne biocentier. Na týchto lokalitách je v sledovanom území najhodnotnejšia flóra a fauna, ktorá sa ešte zachovala v prostredí s veľmi silným antropickým tlakom.

V riešenom území ide o plochy vyššie popisovaných prvkov ÚSES - najmä pohorie Burda.

Ekologicky významné segmenty krajiny

Ekologicky významné segmenty krajiny predstavujú vzácne, prirodzené a prírode blízke biotopy, ktoré plnia vyrovnávaciu funkciu (tlmia negatívne dôsledky ľudskej činnosti), ochranu vybraných zložiek krajiny a ochranu krajinného systému proti negatívnym degradačným a destabilizačným procesom. Sú vymedzené pre zabezpečenie druhovej a krajinno- ekologickej diverzity a ako základ pre vytvorenie pufrovacích zón a pre prenos pozitívnych vlastností biotických prvkov do krajiny s vyššou stabilitou ekosystému.

Významné krajinné prvky sa viažu hlavne k dotykovým plochám tokov v riešenom území (brehové porasty kanálov, menšie plochy lesov, remízky, vetrolamy, ...)

Návrh prvkov MÚSES

Miestny územný systém ekologickej stability (MÚSES)

Územný systém ekologickej stability predstavuje jeden zo záväzných ekologických podkladov územnoplánovacej dokumentácie (zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení jeho neskorších zmien a doplnkov) ako i pozemkových úprav (zákon č. 330/1991 Zb.). Obec Chľaba nemá spracovaný projekt Miestneho územného systému ekologickej stability (ďalej ako MÚSES) v zmysle Metodických pokynov na vypracovanie územných systémov ekologickej stability (Ministerstvo ŽP SR, 1993).

Vzhľadom na rozsah spracovania tohto dokumentu nie je možné v plnom miere vypracovať návrh MÚSES v zmysle zmienených metodických pokynov, keďže hlavný dôraz je

kladený na zohľadnenie výsledkov detailného terénneho prieskumu územia a celoplošného zhodnotenia biotickej kvality územia, ekologických a environmentálnych vzťahov.

Čiastočne je táto problematika rozpracovaná v predkladanom Krajinno-ekologickom pláne, kde je navrhnutá základná kostra MÚSES. Samotné doriešenie problematiky by malo byť spracované v osobitnom dokumente MÚSES a nadväzne s tým realizované v projekte pozemkových úprav.

Návrhy ekostabilizačných opatrení

Interakčné prvky líniové sú navrhované ako aleje pri komunikáciách a ako pásy izolačnej zelene. Plnia funkciu izolačnú, ale aj estetickú.

Líniová zeleň pôdoochranná – navrhuje sa hlavne na plochách ornej pôdy nad 50 ha a na plochách ornej pôdy ohrozenej vodnou eróziou. Sú to pásy zelene tvorené 2 etážami, ktoré zabránia pôsobeniu erózie. Táto zeleň je kombinovaná s líniovými interakčnými prvkami, ktoré plnia tú istú funkciu, ale nachádzajú sa ako sprievodná zeleň komunikácií a tokov.

Na plochách areálov komunálnej a poľnohospodárskej výroby, kde sú veľké plochy bez zelene, navrhovať ozelenenie areálov a výsadbu izolačných pásov zelene okolo nich.

Návrh opatrení na poľnohospodárskej pôde

Na ornej pôde je potrebné predovšetkým striktne dodržiavať zámery proti erózneho obrábania, s odporúčanými agrotechnickými technológiami a poľnohospodárskymi osevnými postupmi pre nížinné oblasti s vyšším podielom viacročných krmovín (pri nízkej hladine erózie).

Vzhľadom na podložie, veľmi citlivé na mechanickú deštrukciu, ale aj na znečistenie a ohrozenie výdatných zdrojov podzemnej vody poľnohospodárstvom, by mali mať opatrenia charakter modelu zamerania na stabilizáciu druhotnej krajinnej štruktúry v súčasnom stave biodiverzity s podružnou rekreačnou funkciou a agroturistikou.

opatrenia:

- zmenšovať hony
- vytvárať pásy pôdoochrannej vegetácie dvoj etážové v šírke cca 5 – 10 m
- vytvárať plochy nelesnej drevinnej vegetácie (NDV) tzv. remízky

Sídelná zeleň

Zeleň patrí k základným zložkám, ktoré vytvárajú priaznivé podmienky obyvateľov. Napomáha členiť urbanistickú štruktúru a vytvára rámec plochám rekreácie. Dôležité je riešiť zelené plochy na rovnakej úrovni s ostatnými funkčnými zónami obce a nie iba na zvyškových plochách v rámci riešenia ostatných zón. Dôležitá je tiež prepojenosť plôch sídelnej zelene na okolitú voľnú krajinu.

Charakteristika riešeného územia, z hľadiska zelene

Zeleň predstavuje významný prírodný prvok ľudských sídiel. Jej význam spočíva v uplatňovaní jednotlivých funkcií, najmä kultúrno-spoločenskej a rekreačnej, priestorovej, estetickej, liečebnej a zdravotne ochrannej, pôdo a vodoochrannej, klimatickej, hospodárskej a v produkcii kyslíka a biologicky účinných látok, absorpcii cudzorodých látok z ovzdušia a znižovaní hladiny hluku.

V rámci samotného sídla môžeme v obytnom priestore vyčleniť dve základné časti:

- vlastný priestor na bývanie (reprezentovaný rodinnou zástavbou a prislúchajúcimi záhradami),
- vonkajší priestor (tvorený vonkajšími plochami a zariadeniami ako sú komunikačná zeleň, predzáhrady, verejné priestory zelene, zeleň pri kostole a pod.)

Verejná zeleň

Plochy verejnej zelene sú vo všeobecnosti voľne prístupné. Z funkčného hľadiska sme do tejto kategórie zaradili plochy verejnej zelene pozdĺž ulíc ako aj zeleň v centrálnej časti obce.

Parky a menšie parkové plochy

V riešenom území sa typické parky prakticky nevyskytujú. V južnej časti územia navrhujeme rekultivovať plochy okolo vodných hladín (rekreačná zóna) na park, príp. lesopark.

Aleje a líniová zeleň

Aleje a sprievodná líniová zeleň plnia významnú estetickú funkciu najmä v častiach s hustejšou domovou zástavbou. V obci je situovaná pozdĺž dopravnej komunikácie prechádzajúcej centrálnou časťou po oboch jej stranách. Na miestach s intenzívnou dopravou napomáhajú pri absorpcii cudzorodých látok v ovzduší a znižovaní hladiny hluku.

Líniová zeleň, aleje a zeleň pozdĺž vodných tokov predstavuje prirodzené spojenie zelene intravilánu a extravilánu. Sadovnícka hodnota tejto zelene je však zväčša nízka, nakoľko je tvorená prevažne náletmi krovín a rozpadnutými stromoradiami (orech, orgován).

Zeleň záhrad rodinných

Do tejto kategórie zelene sme zaradili ako zeleň individuálnej rodinnej zástavby (evidovaná aj ako záhrady). Biologicky a sadovnícky najhodnotnejšia zeleň tejto kategórie je v zástavbe rodinných domov, kde zeleň výrazne pôsobí a dotvára celkový priestor. Zeleň rodinných domov je najvýznamnejšou jednotkou v intraviláne obce. Mnohé z rodinných domov majú preddomové záhradky, v ktorých sú vysadené zväčša okrasné dreviny a kroviny (tuja, cyprus, vyššie ihličiny a pod.).

Zeleň pri občianskej vybavenosti

Zeleň pri občianskej vybavenosti je vo všeobecnosti obmedzene prístupná. Jej biologická, estetická ako aj funkčno-prevádzková kvalita je priamo závislá od organizácií a od ich starostlivosti o tieto plochy. Do tejto kategórie sme zaradili plochy zelene pri škole, kultúrnom dome, futbalovom ihrisku a pod.

Zeleň cintorínov

Zeleň cintorínov predstavuje špeciálny prvok krajinnej štruktúry, s výrazným kultúrnohistorickým významom. V obci je jeden cintorín, kde je možné identifikovať zeleň typickú pre tieto pietne miesta. Súčasťou cintorína je pietna miestnosť.

Hospodárska zeleň

Do tejto kategórie zelene sme zaradili zeleň sadov, viníc a zeleň intenzívne obrábaných „záhumienok“ - hospodárska zeleň - "rozpadnutá" - sad, vinica, orná pôda. Majiteľmi sú zväčša súkromné osoby alebo organizácie, čím sú tieto plochy širšej verejnosti neprístupné. Aj napriek tomu majú tieto plochy zelene pre obyvateľov obce veľký význam, taktiež sú dôležitým ekostabilizačným prvkom v území. Ovocné sady a vinice predstavujú výrazný prvok v území, časť z nich však je „rozpadnutá“, bez zjavnej starostlivosti, miestami porastená ruderálnymi spoločenstvami tráv a burín, starými porastmi pôvodných a pre pôvodný účel sa nevyužíva.

Zvláštnou kategóriou plôch zelene sú intenzívne obhospodarované „záhumienky“ tzv. hospodárska zeleň - "rozpadnutá" - sad, vinica, orná pôda. Ide o kombináciu plôch obrábanej ornej pôdy, lepšie, či horšie udržiavaných sadov a viníc.

Lesy

Lesy sa v riešenom území vyskytujú v hojnej miere. Podrobnejšie sa problematikou lesov zaoberá kap. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo. V drevinnom zložení týchto lesov prevláda topoľ, jaseň, jelša.

V zmysle zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch je potrebné dodržiavať pri návrhu územného plánu nasledovné podmienky:

- Ak stavebnými resp. terénnymi úpravami budú zasiahnuté lesné pozemky, je potrebné požiadať orgán štátnej správy lesného hospodárstva o dočasné resp. trvalé vyňatie z lesného pôdneho fondu podľa § 7 ods. 1 písm. a) a b) zákona o lesoch.
- V prípade umiestnenia stavby do vzdialenosti 50m od hranice lesného pozemku je potrebné požiadať o záväzné stanovisko orgán štátnej správy lesného hospodárstva v zmysle § 10 ods. 2 zákona o lesoch. (t.j. stavby nesmú byť situované vo vzdialenosti menšej ako 50 m od hranice LPF bez udelenia príslušnej výnimky).

Ostatná zeleň - Ochranná a izolačná zeleň

Ochranná zeleň plní v území predovšetkým protieróznu funkciu (zvyčajne na miestach s väčším sklonom alebo ako vetrolamy zabraňujúce veternej erózii v otvorenej krajine). Izolačná zeleň spĺňa predovšetkým protihlukovú funkciu, zachytáva exhaláty najmä z cestnej ale aj železničnej dopravy. Do tejto kategórie sme zaradili aj sprievodnú zeleň komunikácií.

Návrh zelene

Z hľadiska rozvoja zelene návrh rešpektuje jestvujúce a navrhuje nové plochy verejnej aj ostatnej zelene v zastavanom území obce.

Základnou požiadavkou návrhu zelene je zvýšenie jej podielu ako aj skvalitňovanie existujúcich plôch verejnej zelene. Možno hovoriť o snahe zvýšiť výmery plôch s intenzívnou starostlivosťou, plôch hodnotnej vysokej zelene najmä v centrálnej časti obce. Tieto plochy hodnotnej zelene je potrebné prepojiť prostredníctvom sprievodnej zelene komunikácií. Na túto kategóriu zelene je viazaný aj návrh cyklotrás prechádzajúcich cez obec, pokračujúcich i mimo zastavaného územia obce s napojením na regionálne cyklotrasy.

Návrh predpokladá tvorbu zelene pri rodinných domoch, ktorá je súčasťou navrhovaných obytných funkčných plôch, intenzifikáciou a kvalitatívnou intervenciou v existujúcich obytných územiach, tvorbu „zelených“ plôch v rámci existujúcich i navrhovaných plôch s rekreačnou funkciou (miera zelene je zadefinovaná v záväznej časti v regulatívoch).

Na poľnohospodárskej pôde mimo zastavaného územia sídla je potrebné budovať systém alejí a vetrolamov, zväčša tiahnucich sa pozdĺž melioračných kanálov a poľných ciest, ktoré by mali plniť funkciu ochrany poľnohospodárskej pôdy pred veternou eróziou. Okrem toho plnia významnú funkciu v ÚSES –e.

V navrhovanom areáli prístavu športových člnov a lodí sa predpokladá dosadba vysokej hodnotnej zelene v kombinácii s nízkou so zapojením do existujúcej okolitej krajiny. Návrh nepredpokladá výrub drevinnej vegetácie, plocha lesa bude naďalej plniť svoju súčasnú funkciu. Zásah do vegetácie sa obmedzí iba na dosadbu, revitalizáciu a ozdravenie porastu, lesné plochy budú súčasťou plôch ochrannej, izolačnej zelene, zelene malého lesoparku prepojeného na biokoridor Dunaja.

Pásma hygienickej ochrany (PHO) technických objektov

PHO poľnohospodárskych areálov

V riešenom území sa nenachádza funkčný hospodársky dvor, preto nie je nutné definovať pásmo hygienickej ochrany hospodárskeho dvora.

Ochranné pásma líniových technických prvkov

Vymedzené ochranné pásma majú cestné komunikácie, železnica, elektrické vedenia a plynovod.

Ochranné pásmo dopravy

Ochranné pásmo zohľadňuje ochranu územia z hľadiska bezpečnosti a nepriaznivých účinkov hluku. Obmedzenia a zákazy využitia územia v ochrannom pásme tratí určuje traťový orgán. Hranice cestných ochranných pásiem sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti:

- železnica 60 m,
- cesta III. triedy (vzdialenosť od vozovky) 20 m,

V cestných ochranných pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť diaľnice, cesty alebo miestne komunikácie alebo premávku na nich. Výnimky zo zákazu povoľuje príslušný cestný orgán.

Ochranné pásmo energetických zariadení

Dôvodom ochrany zariadení pre rozvod elektrickej energie je, aby nedošlo k jeho poškodeniu, aby bola zabezpečená jeho spoľahlivá a plynulá prevádzka a nebola ohrozená bezpečnosť osôb alebo majetku. Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je

vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie krajného vodiča. Táto vzdialenosť je (podľa zákona č. 70/1998 Z.z.):

- 10 m pri napätí od 1 kV do 35 kV vrátane
- 15 m pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane

Ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia s napätím od 1 kV do 110 kV vrátane je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.

V ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je okrem iného zakázané:

- zriaďovať stavby a konštrukcie,
- pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m, vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia.

Ochranné pásmo zariadení plynárenských sietí

Dôvodom ochrany plynárenských sietí je ochrana vzhľadom na spoľahlivosť a bezpečnosť ich prevádzky. Pod ochranným pásmom sa rozumie priestor v bezprostrednej blízkosti plynárenského zariadenia meraný kolmo na obrys, a to:

- pri plynovodoch do DN 200 4 m,
- pri plynovodoch nad DN 200 do DN 500 8 m,
- pri plynovodoch nad 500 DN 12 m,
- pri technologických objektoch 8 m,
- pri NTL a STL plynovodoch a prípojkách v zastavanom území obce 1 m.

Stavebné činnosti a úpravy v teréne v ochrannom pásme je možné realizovať len so súhlasom dodávateľa, ktorý zodpovedá za prevádzku príslušného plynárenského zariadenia.

Pred zabránením alebo zmiernení účinkov prípadných havárií plynovodných zariadení a na ochranu života, zdravia a majetku osôb sa zriaďuje bezpečnostné pásmo zariadení plynárenských sietí. Bezpečnostné pásmo predstavuje priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od pôdorysu plynového zariadenia meraného kolmo na jeho obrys, a to pre:

- vysokotlakové plynovody do DN 100 15 m,
- vysokotlakové plynovody do DN 250 20 m,
- vysokotlakové plynovody nad DN 250 40 m,
- plynovody VVTL do DN 300 100 m,
- plynovody VVTL do DN 500 150 m,
- plynovody VVTL nad DN 500 200 m,
- regulačné stanice vysokotlakové 10 m,
- regulačné stanice veľmi vysokotlakové 20 m.

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

Na zabezpečenie ekologickej stability a zvýšenia biodiverzity je potrebné vytvárať takmer v celom riešenom území podmienky pre rozčlenenie krajiny postupnou výsadbou zelene okolo poľných ciest, potokov, na hraniciach jednotlivých blokov a v prípade ohrozených svahov aj v blokoch samotných, tvorbu zasakovacích trávnych pásov a ochranných trávnych pásov okolo vodných tokov.

Samostatný prístup vyžadujú toky v krajine, na ktorých je možné nenáročnými opatreniami v súlade so zabezpečením protipovodňovej ochrany zvýšiť ich stabilitu, biodiverzitu a začlenenie do krajiny (dosadba sprievodnej zelene pri zabezpečení priestoru na údržbu). Zamedziť výsadbe nepôvodných drevín, zabezpečiť na obnovných prvkoch vývoj lesných plôch čo najpodobnejšieho pôvodnému ekosystému. Osobitné opatrenia si vyžadujú úseky ciest, na ktorých by mohlo prichádzať ku kolízii s migrujúcimi živočíchmi.

Z hľadiska ochrany prírody a krajiny je potrebné presadzovať návrhy a zabezpečiť vyhlásenie a účinnú ochranu navrhovaných chránených území.

Opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia a ochranu zdravia obyvateľstva

- systematické znižovanie emisií základných látok znečisťujúcich ovzdušie (SO2, NOx, CO, tuhých látok) s orientáciou na najväčších znečisťovateľov,
- pre vybrané veľké zdroje - vypracovanie národných programov zameraných na zníženie emisií oxidu uhličitého a ostatných plynov vyvolávajúcich skleníkový efekt,
- dobudovanie komplexného monitorovacieho a informačného systému životného prostredia.

opatrenia na zachovanie a udržiavanie vegetácie v sídlach

Pre zachovanie, udržiavanie a zvýšenie drevinovej vegetácie v obci Chľaba je potrebné rozvíjať zeleň, ako je to navrhnuté v spracovanom systéme sídelnej zelene. Toto by bolo vhodné podporiť vypracovaním Generelu zelene. Generel by podrobne stanovil rozsah a spôsob potrebnej údržby vo všetkých častiach obce. Pri ostatných typoch vegetácie je potrebné zabezpečiť ich bežné využívanie, obhospodarovanie a udržiavanie, čím sa zabezpečí zamedzenie zaburinenia plôch a rozširovanie nepôvodných inváznych druhov v prirodzených spoločenstvách v okolitej krajine.

opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímanej krajiny

Tieto opatrenia sú zahrnuté v predchádzajúcich návrhoch – napr. výsadbou zelene na stabilných krajinných štruktúrach (poľné cesty, hranice blokov) sa zlepší krajinný ráz, spestrí sa obraz krajiny a jej estetické vnímanie zo strany návštevníkov i domácich obyvateľov. Veľký význam má na mnohých miestach prípadná intenzifikácia hospodárenia, odstraňovanie náletových drevín, čo popri zvýraznení štruktúr napomôže aj zvýšeniu biodiverzity.

Pri využití riešeného územia pre turizmus, rekreáciu a šport je nevyhnutné spolupracovať so štátnymi orgánmi ochrany prírody a krajiny a s orgánmi ochrany pamiatok vzhľadom na výskyt cenných prírodných území. Navrhované turistické, športové a rekreačné aktivity je nevyhnutné riešiť v súlade s krajinno-ekologickým plánom (MÚSES) pre katastrálne územie obce Chľaba.

Princíp formovania krajinného obrazu pomocou prírodných a drobných architektonických prvkov v spoločnej kompozícii je možné uplatniť aj v súčasnom, modernom obraze krajiny (orientačné prvky v krajine, prezentácia stavebných a umeleckých princípov regiónu, obce či miestnych ľudových majstrov, prírodná galéria, drobné architektonické objekty, bodové výtvarno-architektonické prvky, novodobé prvky rekreačného mobiliáru krajiny, ako napríklad oddychové prístrešky, lavičky, orientačné a informačné tabule, …, doplnené prírodnými prvkami ako studničky, stromy solitéry, skupiny stromov, malé komplexy etážovej zelene, remízky, medze, aleje, stromoradia, ...).

Životné prostredie

Podľa environmentálnej regionalizácie SR, spracovanej v roku 1997 a ďalej aktualizovanej v roku 2004 na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov, nie je riešené územie a ani jeho blízke okolie (mesto Štúrovo) zaradené medzi zaťažené územia.

Ovzdušie

Ovzdušie je najvýraznejšie poškodenou zložkou životného prostredia. Znečistené ovzdušie, najmä v dôsledku silného emisno - imisného zaťaženia zo zdrojov znečisťovania, je potenciálnou hrozbou pre zdravie obyvateľstva.

Širšie riešené územie patrí v rámci SR z hľadiska znečistenia ovzdušia k menej zaťaženým územiam. Kvalita ovzdušia je ovplyvňovaná najmä emisiami z veľkých priemyselných zdrojov nachádzajúcich sa mimo riešeného územia (Smurfit Kappa, a. s. Štúrovo) a okrem toho diaľkovým prenosom znečisťujúcich látok. Hlavný podiel na znečisťovaní ovzdušia má chemický - papierenský priemysel a automobilová doprava.

Emisná situácia

V nasledujúcich tabuľkách sú uvádzané množstvá emisií a merných územných emisií zo stacionárnych zdrojov za okres Nové Zámky a mesto Štúrovo za roky 2004 až 2007.

V samotnom riešenom území obce Chľaba sa nenachádzajú ani veľké, ani stredné zdroje znečistenia ovzdušia a preto je obtiažne určiť intenzitu znečisťovania územia. Na dokreslenie situácie uvádzame údaje za mesto Štúrovo, nakoľko tu sú situované prevádzky, ktoré potenciálne môžu ovplyvňovať riešené územie.

Tabuľka 28 Emisie základných znečisťujúcich látok v okrese Nové Zámky a meste Štúrovo za roky 2004 až 2007

rok 2007

okres mesto	Tuhé emisie t/rok	Oxid siričitý t/rok	Oxidy dusíka t/rok	Oxid uhoľnatý t/rok
okres Nové Zámky	46,083	725,977	626,83	109,496
mesto Štúrovo	28,809	716,424	574,428	73,708

rok 2006

okres mesto	Tuhé emisie t/rok	Oxid siričitý t/rok	Oxidy dusíka t/rok	Oxid uhoľnatý t/rok
okres Nové Zámky	54,597	935,048	672,475	118,343
mesto Štúrovo	41,797	922,476	616,228	84,019

rok 2005

okres mesto	Tuhé emisie t/rok	Oxid siričitý t/rok	Oxidy dusíka t/rok	Oxid uhoľnatý t/rok
okres Nové Zámky	59,05	665,73	725,26	177,42
mesto Štúrovo	48,868	655,977	672,66	143,515

rok 2004

okres mesto	Tuhé emisie t/rok	Oxid siričitý t/rok	Oxidy dusíka t/rok	Oxid uhoľnatý t/rok
okres Nové Zámky	73,87	936,31	900,37	205,92
mesto Štúrovo	62,584	924,464	838,898	172,428

Zdroj: SHMÚ a OÚ ŽP Štúrovo

Na základe údajov porovnávajúcich vývoj emisií na území celého okresu je možné pozorovať pokles množstva emitovaných tuhých emisií, oxidu siričitého, oxidu uhoľnatého aj oxidov dusíka v celom okrese. Emisie tuhých znečisťujúcich látok majú kontinuálne klesajúcu tendenciu už dlhšie obdobie, emisie oxidu siričitého majú medziročne mierne rozkolísané hodnoty. Okres Nové Zámky sa radí k oblastiam s pozitívnym vývojom emisií oxidu siričitého. Najväčšie zdroje znečistenia ovzdušie v okrese Nové Zámky sú v meste Štúrovo - Smurfit Kappa Štúrovo, a. s. figurovali v roku 2004 na 2. a 3. mieste v skupine najväčších znečisťovateľov v Nitrianskom kraji v produkcii všetkých hlavných znečisťujúcich látok.

Lokálne znečistenie ovzdušia

Na území kraja sa nachádza iba jedna meracia stanica, ktorá monitoruje imisné znečistenie. Nachádza sa priamo v krajskom meste Nitra a z toho dôvodu nie je možné exaktne stanoviť stupeň znečistenia ovzdušia v riešenom území.

Voda

Celé riešené územie patrí do povodia Dunaja a zasahuje doň aj tok Ipľa, ktorý priamo v riešenom území ústí do Dunaja. Vodný fond na území obce tvoria vodné toky v správe BVS, š. p.

OZ Povodie Dunaja a OZ Povodie Ipľa. K vodohospodársky významným tokom pretekajúcim katastrálnym územím obce patrí samotná rieka Dunaj (priemerný ročný prietok v Štúrove je 2 044 m3.s-1) a Ipeľ (priemerný prietok v ústí do Dunaja je 35,7 m3.s-1).

Obec nie je odkanalizovaná kanalizačnou sieťou odvádzajúcou odpadovú vodu z domácností ako aj dažďové vody zo spevnených plôch. Odpadové vody sú zhromažďované v žumpách a septikoch, veľká časť je však zaústená prostredníctvom menších tokov a kanálov priamo do recipient Dunaja. Prienik látok organického aj anorganického pôvodu do pôdy, povrchových tokov a do podzemných vôd spôsobuje aj poľnohospodárska výroba. Znečistenie je charakteristické tým, že spravidla pochádza z rozptýlených zdrojov a je nárazové. Najväčšie nebezpečenstvo vzniká po dažďoch, po aplikácií hnojív, z miest po ustajnení dobytka, silážnych jám, skládok hnojív a pod.

Kvalita povrchových vôd

Kvalita vôd vyplýva z charakteru prostredia. Zdrojmi znečistenia povrchových a podzemných vôd sú najmä priemysel, technická infraštruktúra, ako aj komunálne odpadové vody BVS , a. s..

Kvalita povrchových vôd je hodnotená na základe sumarizácie výsledkov klasifikácie v zmysle STN 75 7221 „Kvalita vody. Klasifikácia kvality povrchových vôd“, ktorá kvalitu vody hodnotí v 8 skupinách ukazovateľov (A - skupina – kyslíkový režim, B - skupina – základné fyzikálno-chemické ukazovatele, C - skupina – nutrienty, D - skupina – biologické ukazovatele, E - skupina – mikrobiologické ukazovatele, F - skupina – mikropolutanty, G - skupina – toxicita, H - skupina – rádioaktivita) a s použitím sústavy medzných hodnôt zaraďuje vody podľa ich kvality do piatich tried (I. trieda – veľmi čistá voda až V. trieda – veľmi silno znečistená voda, pričom ako priaznivá kvalita vody je považované úroveň I., II. a III.).

Kvalita povrchových vôd je dlhodobo monitorovaná v odberných miestach Dunaj – Štúrovo, riečny km 1 718,80 a Ipeľ – Salka. Zhoršená kvalita je zaznamenávaná prevažne v skupine ukazovateľov kyslíkového režimu, nutrientov a biologických a mikrobiologických ukazovateľov a vyhodnocovaná v zmysle STN 75 7221 Klasifikácia kvality povrchových vôd. Klasifikácia kvality vody vykonávaná podľa citovanej normy je výlučne hodnotením z ekologického hľadiska, neslúži na určenie vhodnosti využitia vody na rôzne účely. Požiadavky na kvalitu vody z hľadiska konkrétneho účelu určujú samostatné normy a predpisy.

V povodí Ipľa a Dunaja patria k najväčším znečisťovateľom toku odpadové vody z priemyselnej a poľnohospodárskej výroby, ako aj komunálne odpadové vody.

Povodie Dunaja

V mieste odberu Dunaj - Štúrovo (rkm 1718,8) z 33 ukazovateľov hodnotených v sledovanom období 2006 – 2007 nevyhovujú norme dva ukazovatele (dusitanový dusík a chloroform). Triedy kvality sa pohybujú v tomto mieste odberu od I. až po IV. triedu kvality.

V skupinách ukazovateľov kyslíkového režimu je tok Dunaja zaradený do I.- II. triedy kvality, z hľadiska fyzikálno- chemických ukazovateľov – II.- III. trieda kvality (Mn), nutrienty – II.- III. trieda kvality (zaradenie spôsobili koncentrácie dusičnanov a organický dusík). V skupine biologických ukazovateľov bola kvalita vody hodnotená ako III. trieda kvality. V skupine mikrobiologických ukazovateľov sa zhoršila kvalita zo IV. na V. triedu (Dunaj- Komárno). Podľa obsahu mikropolutantov sa zaraďuje kvalita vody do III.- IV. triedy, určujúcim bol Al. Podľa priemerných ročných hodnôt vody v toku vykazujú mierne zlepšenie, pozorovaný je pokles BSK5, NELUV, N-NH4, znížila sa tiež priemerná ročná hodnota koncentrácií N-NO3.

V dolnej časti toku sú významné zdroje znečistenia komunálne odpadové vody z miest a obcí a z papierní Smurfit Kappa Štúrovo.

Povodie Ipľa

Kvalita vody v povodí, v mieste odberu Ipeľ - Salka je za sledované obdobie 2004 - 2007 hodnotená I. – IV. triedou. IV. trieda kvality sa týkala skupiny ukazovateľov C, E a F. Kvalitou vody v skupine ukazovateľov kyslíkového režimu (A), bol tok Ipľa v mieste odberu zaradený do III. triedy kvality. Triedu určujúcim ukazovateľom boli koncentrácie ChSKCr .

V skupine základných fyzikálno-chemických ukazovateľov (B) bola kvalita vody zaradená do III. triedy, triedu určujúcimi ukazovateľmi boli celkové merná vodivosť a celkový Mn.

V skupine nutrientov (C), v mieste odberu sa situácia mierne zlepšovala, výslednej IV. triede kvality zodpovedali koncentrácie P-PO4 (c90 = 0,34 mg.l-1) a koncentrácie Pcelkový (c90 = 0,47 mg.l-1).

V skupine biologických ukazovateľov (D) bola kvalita vody zaradená do III. - IV. triedy kvality, namerané hodnoty SImakrozoob. (c90 = 3,28) spôsobili zatriedenie do IV. triedy a hodnoty ostatných biologických ukazovateľov (SIbiosestónu a chlorofylu „a“) zodpovedali III. triede kvality vody.

Počet kolónie tvoriacich jednotiek termotolerantných koliformných baktérií zo skupiny mikrobiologických ukazovateľov (E) zodpovedá v mieste odberu IV. triede kvality a hodnoty koliformných baktérií a fekálnych streptokokov III. triede kvality.

V mieste odberu Ipeľ-Salka bola výslednou IV. trieda kvality, čo spôsobovali hodnoty koliformných a termotolerantných koliformných baktérií.

Kvalita vody v skupine mikropolutantov (F) bola v nevyhovujúcej V. triede, pričom triedu určujúcim ukazovateľom bol hliník. Ostatné anorganické a organické mikropolutanty dosahovali hodnoty vyhovujúce pre I. a II. triedu kvality.

Skupina ukazovateľov rádioaktivity (H) zaraďuje kvalitu vody do I. triedy. Niektoré anorganické a organické mikropolutanty boli vyhodnotené aj na ostatných miestach odberov štátneho monitoringu v povodí Ipľa.

Kvalita podzemných vôd

Pririečna zóna Dunaja od Komárna po Štúrovo

V rámci pririečnej zóny tejto oblasti neboli s výnimkou hliníka namerané v podzemných vodách zvýšené obsahy žiadnej zo sledovaných látok. Za najznečistenejšiu lokalitu v tejto oblasti bolo považované Komárno, kde sa vyskytovali aj ďalšie ukazovatele s vysokou koncentráciou (CHSKMn, As, Ni a 1,1- dichlóretén). Vo využívanom vodnom zdroji neboli namerané žiadne nadlimitné ukazovatele.

Zvýšenie obsahu Fe a Mn je spôsobené hlavne v dôsledku nepriaznivých kyslíkových pomerov - podzemné vody kvartérnych sedimentov majú nízky obsah rozpusteného kyslíka. Vzhľadom na charakter znečistenia je nutné realizovať opatrenia eliminujúce znečistenie podzemných vôd. Podzemné vody sa môžu stať pri lokálnych zdrojoch jedným zo závažných rizikových faktorov zdravotného stavu obyvateľstva z dôvodu, že uvedené skupiny látok pôsobia toxicky na živé organizmy.

Riečne náplavy Ipľa

Monitorovaciu sieť tvorili 2 vrty základnej siete SHMÚ. Kvalita podzemnej vody v riečnych náplavoch Ipľa je ovplyvňovaná zhoršenými oxido-redukčnými podmienkami a antropogénnou činnosťou, s čím súvisí zvýšená koncentrácia Fe, Mn, NH4+.

Zvýšené koncentrácie boli namerané aj u chloridov a dusíkatých zlúčenín, v nadlimitných koncentráciách sa vyskytovali NELUV. Pretrváva zvýšenie koncentrácií dusičnanov a síranov, čo bolo spôsobené vplyvom poľnohospodárskej výroby.

Ochranu podzemných vôd je potrebné zamerať na likvidáciu divokých skládok odpadov, budovanie verejnej kanalizácie s napojením na čistiarne odpadových vôd.

Pôda

Kvalita pôdy patrí medzi najvýznamnejšie faktory využívania a rozvoja územia. Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú environmentálnu funkciu pôd patria najmä zhutňovanie, acidifikácia, neuvážené meliorácie a rekultivácie, nadmerná chemizácia, emisno-imisná kontaminácia a zvyšujúca sa erózia.

Okrem degradačných faktorov znižujúcich kvalitu pôdy, dochádza i k jej prevodu na nepoľnohospodárske účely. Výstavbou sú ohrozené najmä poľnohospodárske pôdy v okolí sídiel.

Kontaminácia pôdy

Na plošnej kontaminácii pôd sa najväčšou mierou podieľajú najmä nasledujúce činitele:

- výskyt prirodzenej kontaminácie pôd rizikovými prvkami z geochemických anomálií,
- vplyv globálnych emisií pochádzajúci prevažne zo zahraničných zdrojov a prejavuje sa zvýšeným obsahom Cd, Pb, Cr, As,
- vplyv vnútroštátnych zdrojov s lokálnym až regionálnym dosahom z rôznych druhov priemyslu,
- vplyv poľnohospodárstva (najmä obsah Cd z fosforečných hnojív, ako aj priemyselné komposty a kaly z ČOV),
- vplyv emisií z dopravných prostriedkov.

Vplyvom intenzívnej poľnohospodárskej výroby na Podunajskej nížine sa používanie rôznych agrochemikálií prejavuje miernym zvýšením koncentrácie niektorých rizikových prvkov v poľnohospodárskych pôdach nad A referenčnú hodnotu, t.j. ich obsahy sú mierne vyššie ako pozaďové hodnoty pre tieto prvky. Ide o zvýšené koncentrácie Cd a Ni (pravdepodobne spôsobenú aplikáciou fosfátov) a Cu, Zn.

Zvláštnou kategóriou potenciálneho znečistenia pôd sú staré ekologické záťaže, ktoré eviduje Obvodný úrad ŽP v Štúrove. Vznikali v minulých obdobiach nesprávnymi technologickými postupmi, nedbanlivosťou a haváriami v priemyselných podnikoch - časti areálov kontaminované ropnými látkami, najmä v priestoroch skladov ropných produktov a pod.

Chemické rozbory z hľadiska znečistenia pôdy sa v okolí takýchto lokalít nevykonávali, preto sa v budúcnosti považuje za nutné preveriť stupeň znečistenia a podľa výsledkov analýz vykonať sanácie.

Degradácia pôd eróziou

V riešenom území sa pôdy ohrozované vodnou eróziou vyskytujú najmä v pahorkatinnej oblasti k. ú. Chľaba, pre poľnohospodársky využívané územia s rovinatým reliéfom je príznačná najmä veterná erózia. Veterná erózia postihuje najmä oblasti s výskytom ľahkých pôd na nížinách so slabým rozvojom sprievodnej krajinnej zelene tokov a komunikácií.

Rizikové faktory

K rizikovým faktorom, ktoré ovplyvňujú zdravotný stav obyvateľstva patria: hluk, prašnosť, ionizujúce žiarenie, chemické látky, vibrácie, chemické karcinogény, infekčné prostredie.

Radónové riziko

Ožiarenie z radónu, resp. z jeho dcérskych produktov rozpadu je jedným z hlavných faktorov, ovplyvňujúcich zdravotný stav obyvateľstva. Obyvateľstvo je účinkom radónu vystavené predovšetkým v budovách.

V celom riešenom území sa vyskytujú prevažne oblasti so stredným radónovým rizikom. V okrajovej západnej časti k. ú. obce Chľaba sa môžu vyskytovať plochy s nízkym radónovým rizikom.

Hluk a vibrácie

Potenciálnymi líniovými zdrojmi hluku na území obce sú automobilová a železničná doprava. Vzhľadom však na jej intenzitu v obci a jej tesnej blízkosti nepredstavuje závažný problém. Bodovými zdrojmi hluku sú malé prevádzky komunálnej výroby situované v obci, ktoré však obdobne nepredstavujú závažný zdroj hluku.

Problematikou zaťaženia obyvateľov hlukom sa zaoberá Regionálny úrad verejného zdravotníctva (predtým Štátny zdravotný ústav) v Nových Zámkoch.

Zdravotný stav obyvateľstva

Stredná dĺžka života pri narodení

Podľa posledných dostupných údajov (roky 1999 - 2006) sa stredná dĺžka života mužskej populácie v okrese Nové Zámky pohybovala v rozmedzí 68,99 – 69,68 roka a ženskej populácie v rozmedzí 76,81 až 77,46 roka.

Natalita (pôrodnosť)

Z hľadiska natality patrí okres Nové Zámky k okresom s veľmi priaznivým vývojom natality. Pohybuje sa na úrovni menej ako 8 promile, čo je najpriaznivejší údaj v rámci celej SR.

Dojčenská a novorodenecká úmrtnosť

Obdobne ako na Slovensku, tak aj v okrese Nové Zámky prišlo v posledných troch desaťročiach k podstatnému zníženiu dojčenskej a novorodeneckej úmrtnosti až na priemernú úroveň 3,9 promile. V okrese Nové Zámky je vysoko priaznivý ukazovateľ novorodeneckej úmrtnosti v porovnaní s krajom i celou SR. V roku 2006 bol 0,9 promile.

Celková úmrtnosť

K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky patrí aj úmrtnosť - mortalita. Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí však nielen od uvedených podmienok, ale bezprostredne ju ovplyvňuje aj veková štruktúra obyvateľstva. Vekové zloženie nie je v okrese Nové Zámky najpriaznivejšie. S tým súvisí aj celkovo nepriaznivý ukazovateľ úmrtnosti v rámci okresu Nové Zámky s priemerom 11,2 ‰, čo je jeden z najnepriaznivejších v rámci SR.

Odpadové hospodárstvo

Odpady vznikajú pri každej ľudskej činnosti, vo výrobnej aj v spotrebiteľskej sfére. Ich vznik a hromadenie výrazne ovplyvňuje životné prostredie hlavne škodlivými látkami, ktoré odpady obsahujú. Nesprávnou manipuláciou a nakladaním s odpadmi je ohrozená nielen kvalita podzemných a povrchových vôd, ale aj kvalita ovzdušia a pôdy. Okrem škodlivých vplyvov na zložky životného prostredia poskytuje aj možnosť obnovy využiteľných zložiek odpadu ich recykláciou.

Súčasný stav nakladania s odpadmi

Problematika odpadového hospodárstva je „ošetrená“ zákonom 223/2001 Z. z o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a k nemu prislúchajúcimi legislatívnymi predpismi:

- Vyhláška MŽP SR č. 283/2001 Z.z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch,
- Vyhláška MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje katalóg odpadov,
- Vyhláška MŽP SR č. 273/2001 Z.z. o autorizácii, o vydávaní odborných posudkov vo veciach odpadov, o ustanovovaní osôb oprávnených na vydávanie odborných posudkov a o overovaní odbornej spôsobilosti týchto osôb,
- Vyhláška MŽP SR č. 234/2001 Z.z. o zaradení odpadov do Zeleného zoznamu odpadov, Žltého zoznamu odpadov a Červeného zoznamu odpadov a o vzoroch dokladov požadovaných pri preprave odpadov.

Zákon sa týka širokého spektra subjektov: pôvodcov odpadov, tých, ktorí s ním obchodujú, sprostredkovateľov, zhodnocovateľov i tých, čo odpad zneškodňujú na skládkach. Zákon zároveň ukladá povinnosť vypracovať Program odpadového hospodárstva na príslušnej úrovni, tzn. POH SR, Krajský POH, POH obce resp. POH „nakladateľa“ s odpadom. Povinnosťou občana je zapojiť sa do separovaného zberu.

Množstvo a zloženie odpadov, ich zneškodňovanie, úprava a využívanie

Množstvo a zloženie odpadov

Nosným elementom odpadového hospodárstva v obci sú komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Svojím podielom k produkcii odpadov prispieva i sektor poľnohospodárstva. Komunálne odpady sú odpady z domácností ako aj všetky odpady vznikajúce pri činnosti obce pri čistení verejných komunikácií a priestranstiev, ktoré sú v správe obce a pri údržbe verejnej zelene vrátane parkov a cintorínov.

Drobné stavebné odpady sú odpady vznikajúce z bežných udržiavacích prác na vykonanie ktorých sa nevyžaduje stavebné povolenie.

Zo záverov monitorovania produkcie odpadov je zrejmý dlhodobý pokles produkcie odpadov u zvláštnych a nebezpečných odpadov. Naopak produkcia komunálnych odpadov má mierne vzostupnú tendenciu.

Systém zberu, prepravy a zneškodňovanie komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu

Zber odpadov sa vykonáva do 110 l zberových nádob na komunálny odpad, kontajnerov o objeme 1,5 m³ na separovaný odpad a veľkokapacitných kontajnerov (5,5 m3) na zber stavebných a veľkorozmerných odpadov.

Zhromažďovanie a preprava objemného odpadu sa uskutočňuje najmenej dvakrát ročne. Pre tento účel obec zabezpečuje u zmluvného partnera umiestnenie veľkokapacitných kontajnerov na miestach a v intervaloch vývozu určených obcou. Obec zabezpečuje informovanosť občanov v dostatočnom časovom predstihu o zbere objemného odpadu osobitným oznamom.

Drobný stavebný odpad sa odoberá celoročne na základe požiadavky do veľkokapacitných kontajnerov, ktoré zabezpečuje obec.

Stavebný odpad, ktorý nie je drobný stavebný odpad (napr. rozbúraný betón, strešná krytina, zvyšky múrov) je povinný jeho pôvodca, alebo držiteľ zneškodniť uložením na skládke dokladovateľným spôsobom.

Nebezpečný a toxický odpad

V oblasti nakladania s nebezpečným odpadom je situácia koordinovaná Obvodným úradom životného prostredia, ktorý v spolupráci s Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Nových Zámkoch posudzuje žiadosti vo veci nakladania s nebezpečným odpadom. Všetky biologické a infekčné odpady z nemocníc, ambulancií štátnych a neštátnych lekárov, príp. iných zdravotníckych zariadení sú likvidované v spaľovni NsP Komárno. Produkcia tejto kategórie odpadov v riešenom území nie je evidovaná.

Zariadenia na zneškodňovanie a úpravu odpadu

Skládky odpadu

Priamo v riešenom území sa riadená skládka nevyskytuje. Najbližšia skládka kategórie nie nebezpečného odpadu sa nachádza v k. ú. Nána, kde sa zváža komunálny odpad zo širokého okolia ako aj odpad z obce.

Názov skládky	Prevádzkovateľ	Trieda skládky	Termín začatia prev. skládky	Termín skončenia prev. skládky	Množstvo uloženého odpadu za rok 2000 v m^3	Voľná kapacita skládky v m^3	Druhy odpadov
Nána	Ekoreal, s r.o., Nána	NNO	1999	I. etapa 2007	8 348	51 839	odpady kat. OO

Spaľovne

Na území obce Chľaba a ani v priľahlom regióne nie sú evidované zariadenia spaľovania odpadov.

Zariadenia na úpravu odpadu

Priamo v riešenom území sa zmieňované zariadenie nenachádza. Najbližšie sa nachádza v meste Štúrovo.

Názov a sídlo prevádzkovateľa	Adresa prevádzky	Katastrálne územie	Rok začatia prevádzky	Druhy zneškodňovania odpadu	Kapacita zariadenia
SMURFIT KAPPA, a. s. Štúrovo	Továrenská 1, Štúrovo	Štúrovo	1965	papier, textil	98 300 t

Zámery na vybudovanie nových zariadení na zhodnocovanie odpadov, na zneškodňovanie odpadov alebo zariadení na iné nakladanie s odpadmi

Názov zariadenia	Názov investora		Katastrálne územie a lokalita	Druhy odpadov	Predpokladaný termín realizácie
Zariadenia na zhodnocovanie odpadov					
Kompostáreň,	obec		Chľaba	OO, Bio odpad	2005

Využívanie odpadu

Pri využívaní biologického odpadu nie je uspokojivý stav. Naďalej sa však uvažuje na území katastrálneho územia obce o vybudovaní kompostárne na spracovanie ostatných odpadov a biologických odpadov, ktorá by kapacitne pokryla potreby obce.

Pre zachytenie maximálneho množstva zhodnotiteľných odpadov sa v poslednom období prikladá dôraz na separovanie druhotných surovín z komunálneho odpadu, a to priamo v domácnostiach, čím by sa zamedzilo znehodnoteniu separovateľných druhov odpadov. Táto forma zhodnocovania je orientovaná na papier, kartón a lepenky a sklo.

Jednotlivé vyseparované zložky odpadu sa predpokladá zhodnocovať v: Smurfit Kappa a. s. Štúrovo, SLEDGE s. r. o. Kolárovo, Vetropack Nemšová s.r.o., Kurucz Company s. r. o. Šurany, MACH TRADE s. r. o. Sereď , ENZO Veronika Ves, a. s. Dežerice, DETOX s. r. o. Banská Bystrica, ZBEROL – Gábor Kádek Virt a RECOPLAST s. r. o. Moča.

Environmentálna záťaž z odpadov

V riešenom území sa nachádza niekoľko menších starých a neriadených (tzv. divokých) skládok odpadov, ktorých sanácia sa javí ako problematická. Ide o neriadené skládky komunálneho a stavebného odpadu (smetiská), ktoré sa cyklicky obnovujú a vznikajú na nových miestach.

Poľnohospodársky pôdny fond a poľnohospodárska výroba

Riešené územie je tvorené katastrálnym územím Chľaby. Leží v dvoch geomor-fologických celkoch - Podunajská pahorkatina a Burda. Z hľadiska hypsografie je rie-šené územie tvorené sčasti rovinatým, mierne zvlneným reliéfom prechádzajúcim do pahorkatinného až vrchovinného v pohorí Burdy.

Tabuľka 29 Charakteristika poľnohospodárskeho pôdneho fondu na základe BPEJ

BPEJ 7-miestný kód	Pôdny typ	Pôda podľa skupiny kvality	Poznámka
0002002	fluvizeme typické karbonátové, stredne ťažké	2	chránené v zmysle zákona 220/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov
0111002	fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)	3	chránené v zmysle zákona 220/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov
0001001	fluvizeme typické karbonátové, ľahké v celom profile vysychavé	6	-
0105001	pôdy významne poškodené imisiami (toxikované variety rôznych pôdnych typov)	6	-
0161432	černozeme čiernicové, ľahké, vysýchavé	7	-
0154672	fluvizeme strede ťažké s ľahkým podorničím, v teplých klimatických regiónoch vysýchavé	8	-
0183882	černozeme čiernicové, prevažne karbonátové ťažké	9	-

Poľnohospodársky pôdny fond je nenahraditeľný prostriedok pre zabezpečenie výživy a tvorí zároveň zložku životného prostredia. Podľa zrnitosti a zloženia pôdneho fondu v riešenom území sú zastúpené najmä tieto pôdne jednotky: fluvizeme typické karbonátové, ľahké až stredne ťažké v celom profile, vysychavé, fluvizeme glejové stredne ťažké, černozeme

čiernicové, prevažne karbonátové stredne ťažké i ťažké, černozeme typické až černozeme hnedozemné, karbonátové na sprašiach.

Riešené územie predstavuje typ stredohorskej krajiny s teplomilnou vegetáciou, na úpätí so subtypom poľnohospodársko - vinohradníckej krajiny. Z hľadiska výško-vých vegetačných stupňov sa tu vyskytuje dubová zóna, jej horská podzóna (sopečnej oblasti). Juhovýchodné a západné svahy pokrývajú vinice.

V rámci poľnohospodárskych pôd je prevládajúcim druhom pozemku orná pôda, z ostatných druhov pozemkov sú významne zastúpené vinice a záhrady. Významne sú na celkovej výmere zastúpené lesné pôdy.

Štruktúra pestovaných plodín a chov hospodárskych zvierat sú priamo závislé od pôdnoklimatických podmienok, nepriamo od trhového hospodárstva a ekonomických podmienok. V oblasti ide o veľmi úrodné pôdy Slovenska s priaznivými klimatickými podmienkami pre rozvoj rastlinnej výroby, vinohradníctva, ovocinárstva a pestovania zeleniny. Vo väzbe na to i pre rozvoj živočíšnej výroby, ktorá je však v súčasnosti minimálne rozvinutá, prakticky sa na území k. ú. nevyskytuje.

V riešenom území je poľnohospodárstvo plošne najrozšírenejšou aktivitou aj na-priek recesii, v ktorej sa v súčasnosti nachádza. Z hľadiska perspektívy rozvoja poľno-hospodárstva v sídle a v celej oblasti existujú základné predpoklady pre rozvoj trhovo orientovanej efektívnej poľnohospodárskej výroby, ktoré plynú najmä z potenciálu územia ako aj významného postavenia poľnohospodárskej výroby v minulosti.

Poľnohospodárska pôda je na základe pôdno- ekologickej rajonizácie (Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôd) zaradená do pôdno- ekologickej podoblasti Podu-najská pahorkatina.

Z hľadiska kvality pôdneho fondu je rovinatá oblasť riešeného územie reprezen-tované najúrodnejšími genetickými pôdnymi typmi. Pokryvné typy tvoria hlinité zeminy rôznej hĺbky a zloženia so strednou priepustnosťou. Ornica obsahuje 1,8 až 3,5 % kvalitného humusu. Pôdy pohoria Burdy sú menej kvalitné, s výrazne nižším obsahom humusu.

Agronomická hodnota poľnohospodárskych pôd je vo vegetačnom období znižo-vaná nedostatkom vlahy, preto sa tu vo väčšom rozsahu (okres Nové Zámky) budovali doplnkové závlahy, ktoré je potrebné chápať ako stabilizačný faktor. Otázka údržby, ďalšej výstavby a využívania závlahových stavieb sa v súčasnosti prehodnocuje vzhľa-dom na celkovú ekologizáciu poľnohospodárstva a usporiadanie vlastníckych vzťahov k pôde. Úlohu tu zohráva i súčasná ekonomická situácia. Závlahové systémy sú z veľkej časti nevyužívané a nefunkčné.

Rastlinná produkcia

Územie je zaradené do kukuričnо- jačmennej, časť kukuričnо- pšeničnej pro-dukčnej oblasti. Rastlinná produkcia má dominantné postavenie v rámci celej poľno-hospodárskej výroby. Keďže ide o nížinnú oblasť s teplou klímou a vyšším podielom závlah, prevláda orientácia na pestovanie plodín, ktoré najefektívnejšie reagujú na závlahy. Na nezavlažovaných plochách sa z ekologických a ekonomických dôvodov výroba orientuje na pestovanie potravinárskych pšeníc, sladovníckych jačmeňov a slnečnice.

Zo štruktúry osevných plôch (r. 2007) najväčšie percento tvorili obiloviny. Z nich sú najviac zastúpené husto siate obilniny. Ide o vysokoprodukčné plodiny s najnižšou nákladnosťou.

Špecifickou plodinou je kukurica na zrno s asi 25 % zastúpením v štruktúre osev-ných plôch. Tradičnými plodinami sú olejniny so stabilizovanými hektárovými úrodami, ktoré sa postupne stále lepšie uplatňujú na agrárnom trhu. Cukrová repa nie je v štruk-túre osevných plôch zastúpená.

Priamo v riešenom území sa nenachádza významnejšie združenie poľnohospo-dárskej prvovýroby. Areál bývalého PD je zdevastovaný a nevyužívaný. Najväčším subjektom, ktorý obrába pôdy riešeného územia je PD Kamenica nad Hronom so síd-lom v susednej obci. V riešenom území sa orientuje výlučne na rastlinnú výrobu, za-meranú na pestovanie obilnín, kukurice a olejnín. Na poľnohospodárskej pôde v riešenom území hospodári niekoľko SHR.

Územie má veľmi dobré podmienky pre pestovanie rýchlenej a poľnej zeleniny. Pestovanie plodín ako melóny, paprika, rajčiny, strukoviny a pod. však tvorí minimálny podiel v produkcii rastlinnej výroby a zväčša je orientované na malých súkromne hos-podáriacich pestovateľov.

Živočíšna produkcia

Živočíšna výroba (v celej SR) dlhodobo zaznamenáva pokles stavov hospodár-skych zvierat a obmedzenie výroby vo všetkých jej odvetviach. Od roku 1995 možno konštatovať spomalenie poklesu stavov a zlepšenie využívania ich úžitkových vlastnos-tí. Tým sa postupne vytvárajú predpoklady pre stabilizáciu trhu so živočíšnymi produk-tmi.

V riešenom území sa však aj napriek tomuto konštatovaniu živočíšna výroba ne-vyskytuje. Obdobne ani žiaden zo samostatne hospodáriacich roľníkov nie je zameraný na produkciu mlieka, prípadne mäsa, s výnimkou chovu pre vlastné potreby, prípadne maloobchod v minimálnom počte kusov zvierat.

Lesné hospodárstvo

V podmienkach osídlenia majú lesné plochy nezastupiteľné miesto v tvorbe krajiny. Okrem hospodárskej funkcie lesov ako zdroja drevnej hmoty vystupuje tu do popredia najmä ich funkcia tvorby životného prostredia, funkcia vodohospodárska, pôdo-ochranná, klimaticko-hygienická, kultúrna a v neposlednom rade zdravotno - rekreačná. Lesný pôdny fond v riešenom území predstavuje významný podiel z celkovej výmery k. ú. obce Chľaba. Zastúpenie lesa predstavuje podiel viac ako 60 %. Región sa radí medzi územia s nadpriemernou lesnatosťou v rámci SR.

Veľkú časť riešeného územia pokrýva súvislá lesná pokrývka dubovo – hrabových nížinných lesov. Menej rozvinutá je rozptýlená zeleň v poľnohospodárskej krajine - zahŕňa remízky, vetrolamy, sprievodnú vegetáciu pozdĺž komunikácií, vodných tokov a kanálov.

Súvislé porasty lesov sú v katastrálnom území Chľaby začlenené podľa rozhodnutí orgánov štátnej správy lesného hospodárstva do troch kategórii:

- hospodárske lesy - prvoradá je funkcia produkčná,
- ochranné lesy - prvoradá je funkcia ekologická, vyjadruje vplyv lesa na pôdu, vodu, vzduch,
- lesy osobitného určenia - lesy v ochranných pásmach vodných zdrojov, lesoparky, lesy poškodené imisiami.

Hospodárske lesy

V hospodárskych lesoch je hospodárenie zamerané predovšetkým na produkciu drevnej hmoty pri súčasnom zabezpečovaní ostatných funkcií lesov.

Vychádza sa z princípov lesa blízkeho prírode, ale zohľadňujú sa technicko-ekonomické požiadavky hospodárenia. Rešpektujú sa zásady trvalosti a bezpečnosti produkcie a plnenia verejnoprospešných funkcií lesa. Maximálne prípustný podiel ekonomických drevín je limitovaný princípom trvalosti a minimálneho rizika úžitkov z lesa.

Medzi hospodárske lesy patrí prevažná väčšina dubovo – hrabových porastov riešeného územia.

Ochranné lesy

Hlavným dôvodom pre tvorbu a vyhlasovanie ochranných lesov sú nepriaznivé podmienky pre rast a vývoj porastu (ide o nepriaznivé ekologické pomery). Príčinou nepriaznivých podmienok je niektorý z ekologických činiteľov (pôda, klíma a pod.) alebo nepriaznivé usporiadanie a súčasné pôsobenie viacerých činiteľov.

Do kategórie ochranných lesov (pís. a, d ods. 1 § 2, vyhl. MP SR č. 5/1994 Z.z.) patria lesy na nepriaznivých stanovištiach a ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy. Tieto lesy plnia najmä pôdoochrannú funkciu. V riešenom území ide o plochy lesov v inundačnom území Ipľa. Ide takmer výlučne o listnaté lesy – mäkký lužný les.

Lesy osobitného určenia

Lesy osobitného určenia sa navrhujú v tých prípadoch, keď účelové hospodárske opatrenia nemožno uplatniť v hospodárskych lesoch, alebo kde osobitné poslanie lesov vylučuje bežný spôsob hospodárenia.

V lesoch osobitného určenia sú spoločenské požiadavky také prenikavé, že je potrebné uplatniť niektoré zvláštne fytotechnické opatrenia alebo celú špecifickú sústa-vu hospodárenia, najmä obnovné postupy a výchovu porastov. Je len samozrejmé, že takéto hospodárske opatrenia kladú zvýšené nároky na prevádzku, čo znamená vyššie vklady práce i energie, a preto sú i nákladnejšie.

V hospodárení sa musia prevažne rešpektovať princípy lesa blízkeho prírode s menším odklonom k technicko-ekonomickým požiadavkám hospodárenia v miere, ktorou sa nenaruší plnenie ich mimoprodukčných funkcií (prirodzené drevinové zmie-šanie s malým podielom ekonomických drevín, rubná doba ako kompromis fyzickej a ekonomickej zrelosti, prevažujúca podrastová a odrubná forma hospodárenia).

Charakteristika lesníckej výroby

Lesnícku prvovýrobu zabezpečuje OLZ (odštepní lesný závod) Palárikovo. Pes-tevná, ťažbová, obnovná a ostatná činnosť sa vykonáva podľa lesných hospodárskych plánov (LHP), ktoré sú vypracované pre jednotlivé lesné hospodárske celky a v súčas-nosti i lesné užívateľské celky. Z hľadiska lesohospodárskych celkov patria lesy roz-prestierajúce sa v katastrálnom území Chľaby do lesného užívateľského celku (LUC) Štúrovo.

Obnovná doba pre tvrdý lužný les sa predpokladá 80 - 120 rokov, u mäkkého lu-hu 30 rokov.

Imisná situácia

Pri stanovení stupňov poškodenia lesných porastov sa vychádza z medzinárod-ného monitoringu na základe stanovenia straty a zmeny sfarbenia asimilačných orgá-nov, čo charakterizuje zdravotný stav drevín, najmä z hľadiska imisného zaťaženia. Pri stanovení stupňa poškodenia drevín sa používa táto stupnica:

- 0 - stromy zdravé
- 1 - stromy slabo poškodené
- 2 - stromy stredne poškodené
- 3 - stromy silne poškodené
- 4 - stromy odumierajúce až odumreté.

Podľa stupňa ohrozenia lesných porastov na riešenom území rozoznávame:

- odolné porasty - 80 %
- veľmi ohrozené porasty - 0 %.

Najvýznamnejším les poškodzujúcim činiteľom je sneh a námraza, ktoré spôsobujú kalamitné polomy lesa. Menej významné je poškodenie lesných porastov imelom. Ostatné škodlivé činitele (vietor, hálkotvorný hmyz, zlé hospodárenie a požiare) sú menej významné.

V súčasnosti sa na území obce neevidujú pásma lesov ohrozených imisiami, v rámci prieskumov sa zistil výskyt imela.

Z aspektu zdravotného stavu lesa resp. stupňa poškodenia lesného porastu možno skonštatovať, že lesy sú v prevažnej miere zdravé, s minimálnymi plochami lesov mierne poškodených v dôsledku exhalátov.

Doprava

Širšie vzťahy

Riešené územie sa nachádza na juhozápade Slovenska neďaleko od sútoku riek Ipľa a Dunaja a z dvoch strán hraničí s Maďarskou republikou. Jedná sa o koncovú obec, ktorá je sprístupnená prostredníctvom cesty tretej triedy III/510003. Spomínaná cesta začína s križovatkou II/564 v obci Kamenica nad Hronom a končí v obci Chľaba. Cesta II/564 je cesta regionálneho významu, ktorá prepája regionálne centrá Štúrovo a Levice v severojužnom smere a končí s križovatkou I/76. Cez územie obce prechádza aj železničná trať, ktorá je súčasťou medzinárodnej siete. Jedná sa o dvojkoľajovú elektrifikovanú trať Devínska Nová Ves - Štúrovo - Szob, ktorá je súčasťou multimodálneho koridoru č. IV (Berlín - Thessaloniki). V obci má po dlhšej dobe zriadenú zastávku, ale hustota spojov je nízka. Zastávku tu majú osobné vlaky premávajúce medzi Novými Zámkami a Budapešťou.

Ďalej cez katastrálne územie obce preteká rieka Dunaj, ktorá je významnou vodnou cestou, a ktorá tvorí multimodálny koridor číslo VII. Na riešenom území nie sú lokalizované zariadenia vodnej dopravy, ale v budúcnosti je plánované vybudovanie nového športového prístavu v dotyku so zastavaným územím obce. Rieka Ipeľ, ktorá tvorí východnú hranicu riešeného územia je podľa vyhlášky MDPT SR č. 22/2001 Z.z. zaradená medzi vodné cesty triedy I. až III. . Ipeľ z pohľadu vodnej dopravy nemá potenciál, ale úsek pretekajúci na riešenom území môže byť využívaný na rekreačné a športové účely.

Napriek faktu, že na riešenom území sú vedené aj trasy nadradenej dopravnej infraštruktúry, dopravnú obsluhu územia môžeme hodnotiť ako podpriemernú. Nedostatočné dopravné napojenie obce na okolitú sieť nadradenej infraštruktúry sa prejavuje postupným upadaním hospodárskej činnosti v obci ,a tiež starnutím obyvateľstva a postupným klesaním počtu obyvateľov. Obec má napriek tomu výhodnú geografickú polohu danú predovšetkým blízkosťou hlavného mesta MR Budapešti, ktorá je významnou križovatkou medzinárodných ciest a železničných tratí a tiež disponuje medzinárodným letiskom a osobným aj dopravným prístavom. Obec je spojená s Budapešťou prostredníctvom železnice. Toto spojenie funguje iba obmedzeným počtom vlakových spojov. Všeobecne vlaková doprava je málo využívaná na sprístupnenie obce, čo vyplýva predovšetkým z faktu, že v obci dlho nestáli vlaky premávajúce na trase Budapešť – Štúrovo a tak nebola vybudovaná ani potrebná infraštruktúra železničnej stanice. Obec nedokáže ťažiť ani z blízkosti súmestia Štúrovo-Ostrihom, ktoré bolo znovu spojené na konci minulého storočia vybudovaným mostom Mária Valéria.

Spojenie obce so Štúrovom je zabezpečené pravidelnou autobusovou a v menšej miere železničnou dopravou. Problémom je, že cestné prepojenie nemá parametre potrebné na prevedenie všetkých druhov nákladnej dopravy a poschodových autobusov (nedostatočný profil podchodov pod železnicou). V období vysokej hladiny rieky Dunaj je cesta tretej triedy tiež mimo prevádzky. Spomínané fakty negatívne vplývajú na rozvoj cestovného ruchu a aj podnikateľských aktivít na území obce.

V návrhovom období je naplánovaná výstavba nového cestného mostu nad Ipľom, ktorá spojí obec Chľaba so susednou obcou Ipolydamásd a nepriamo aj s mestom Szob. Predpokladáme, že vybudovanie nového mostu bude impulzom pre naštartovanie rozvoja obce a tým spojeným nárastom objemu cieľovej ale aj tranzitnej dopravy. Nárast tranzitnej dopravy bude podporené aj faktom, že nad Dunajom v priestore medzi Štúrovom a Budapešťou nie je vybudované mostné prepojenie. Priame cestné spojenie miest (Vác) Szob – Štúrovo, Ostrihom tiež bude indikovať zvýšenie intenzity tranzitnej dopravy. Preto v návrhu územného plánu rezervujeme koridor na vybudovanie obchvatu a tiež výhľadovo rezervujeme koridor na vybudovanie nového mostného spojenia s mestom Szob. Navrhujeme tiež postupnú rekonštrukciu a rozšírenie cesty III/510003, tak aby umožňovala prevedenie zvýšených dopravných intenzít. Navrhujeme rekonštrukciu podchodu pod železnicou v susednej obci

Kamenica nad Hronom a výhľadovo vybudovanie mimoúrovňovej križovatky cesty so železnicou v priestore rekreačnej oblasti Kováčov.

Z hľadiska širších vzťahov je dôležité spomenúť aj medzinárodnú cyklistickú cestu Viedeň-Bratislava-Budapešť, ktorá bude vedená cez riešené územie. Spomínanú cyklistickú cestu na riešenom území navrhujeme viesť paralelne so železnicou v samostatnom koridore a po vybudovaní obchvatu viesť cyklistickú cestu po koridore cesty tretej triedy medzi rekreačnou oblasťou Kováčov a obcou Chľaba.

Cestná doprava

Na riešenom území sú vedené komunikácie tretej triedy, ktoré spravuje Regionálna správa a údržba ciest, a.s. Nové Zámky. Jedná sa o nasledujúce komunikácie :

- III/510003 zač. CK, okr. Nové Zámky, križ. s II/564, Kamenica nad Hronom; križ. s III/510004; križ. s III/510029, Chľaba; Chľaba, okr. Nové Zámky, kon. CK
- III/510029 - zač. CK, okr. Nové Zámky, križ. s III/510003, Chľaba; Chľaba, okr. Nové Zámky, kon. CK.

Ostatné komunikácie vedené po riešenom území spravuje obec. Kostru komunikačnej siete na riešenom území tvorí cesta tretej triedy III/510003, ktorá tvorí aj spojnicu medzi rekreačnou oblasťou Kováčov a medzi zastavaným územím obce. Obec Chľaba leží pozdĺž spomínanej cesty na ktorú sú všetky ulice priamo napojené. Prieťah cesty tretej triedy cez zastavané územie navrhujeme viesť ako zbernú komunikáciu funkčnej triedy B3 kategórie MZ 8,0/40. Vzhľadom na značné výškové rozdiely v rámci zastavaného územia obce paralelne s hlavnou cestou sú vedené aj samostatné komunikácie na obsluhu okolitej zástavby.

Tieto komunikácie sme zaradili medzi obslužné komunikácie funkčnej triedy C3 avšak nezaradili sme ich do kategórii vzhľadom na ich nehomogénne šírkové parametre. Tieto komunikácie zásobujú obmedzený počet domov, preto ich rozšírenie nie je potrebné. V budúcnosti navrhujeme previesť iba rekonštrukciu povrchu ciest.

Ostatné komunikácie, ktoré tvoria uličnú sieť obce sme zaradili do funkčných tried C2, C3 (obslužné komunikácie). V budúcnosti v rámci modernizácie uličnej siete navrhujeme postupne rozšíriť šírku obslužných komunikácii na kategóriu MOK 7,0/30 prípadne na MOU 7,5 (6,5)/30.

Navrhované rozšírenie komunikačnej siete na území obce je riešené variantne a kopíruje urbanistický návrh.

Komunikačnú sieť na území rekreačnej oblasti Kováčov v súčasnosti tvoria čiastočne spevnené a čiastočne majetkovo vysporiadané komunikácie. Jednotlivé vetvy spomínaných komunikácii sú napojené na cestu III/510003.V rámci návrhu riešenia sme preto vytvorili hierarchizáciu cestnej siete a tiež navrhli sme aj nové úseky v súlade s urbanistickým návrhom. Navrhli sme zokruhovanie existujúcich komunikácii na zlepšenie dopravnej obsluhy. Cestnú sieť rekreačnej oblasti sme rozdelili do funkčných tried C2 a C3 MOK 7,0/30 a MOK 3,75/30.

Prímestská doprava

Obyvatelia majú možnosť využiť dopravné služby autobusovými prímestskými linkami, ako aj diaľkovými linkami smerom na mesto Štúrovo. V katastri obce sa nachádzajú 2 autobusové zastávky, a ďalšie v rekreačnej oblasti Kováčov.

Železničná doprava

V dotyku so zastavaným územím obce je situovaná železničná stanica. Denne tadiaľ premávajú zhodne 3 páry vlakov aj do Budapešti ako aj do Štúrova. Cesta do Budapešti trvá 1 hodinu (vzdialenosť 67 km) a do Štúrova 9 minút (12 km). V návrhu riešenia počítame s rozšírením zastavaného územia smerom k železničnej stanici, ktorú v budúcnosti navrhujeme vo

väčšej miere využívať v osobnej doprave. Preto navrhujeme vybudovať mimoúrovňový prechod pre chodcov a cyklistov popod železničnú trať a rozšírenie železničnej stanice.

Vodná doprava

Na riešenom území navrhujeme vybudovanie športovo rekreačného prístavu pre cca 40 jácht s príslušným zázemím.

Letecká doprava

Najbližšie medzinárodné letisko k obci sa nachádza v Budapešti.

Cyklistická a pešia doprava

Riešené územie, ako aj jeho okolie má dobré danosti na cykloturistiku ako aj na pešiu turistiku. Na riešenom území sa nachádzajú značené turistické chodníky v CHKO Burda. Značené turistické trasy prepájajú obec s rekreačnou oblasťou Kováčov a s obcou Leľá. V súčasnosti na riešenom území je plánovaná realizácia trasy medzinárodnej cyklistickej cesty Viedeň-Bratislava-Budapešť, ktorá je v súčasnosti na úrovni plánov. V dopravnom výkrese sme načrtli aj ďalšiu potencionálnu rekreačnú cyklistickú trasu paralelne s riekou Ipeľ smerom na sever, ktorú navrhujeme v budúcnosti vyznačiť.

Návrh technickej infraštruktúry

Úvod

Predmetom riešenia návrhu ÚPN t.j. sieti technickej infraštruktúry je zásobovanie obce vodou, odvedenie odpadových vôd - kanalizácia, zásobovanie el. energiou, teplom a telekomunikácie. Ako podklady boli využité: katastrálna mapa riešeného územia s výškopisom, obhliadka riešeného územia projektantom, konzultácia návrhu riešenia na obecnom úrade, získanie podkladov a konzultácia návrhov u správcov inžinierskych sieti t.j. na ZsVS a ZSE v Nových Zámkoch, bilancie a situačné riešenie navrhovanej zástavby spracované architektom.

V rámci riešenia ÚPN je navrhnutá výstavba rodinných a bytových domov s objektmi občianskej vybavenosti a stavby chát na rekreačné účely v rekreačnej oblasti Kováčov. V rámci občianskej vybavenosti sú navrhnuté stravovacie, sociálne a hygienické zariadenia, tiež južne od obce, za traťou ŽSR pri hraničnej rieke Dunaj je uvažované s výstavbou prístavu pre individuálnu rekreáciu. V návrhu ÚPN neuvažujeme s prípojkou a rozvodom zemného plynu.

Návrh ÚPN je spracovaný v dvoch variantoch, pričom je uvažované s dvoma etapami výstavby a to návrhom a výhľadom. Výpočty nárastov potreby vody, množstva odvádzaných vôd na ČOV a potreby el. energie sú prevedené sumárne pre návrh a rozvoj v oboch variantach.

Zásobovanie pitnou vodou

Súčasný stav

V súčasnej dobe jestvujúca zástavba obce, časť objektov chatiek a vybavenosti sú zásobované vodou z verejného vodovodu napojeného na miestny vodný zdroj o výdatnosti 6,0 l/s vybudovaný pri príjazdovej ceste do obce. V rekreačnej oblasti Kováčov pre účely akumulácie je vybudovaný podzemný vodojem o objeme 250,0m3 so zosiľovaciou stanicou tlaku vody /ATS / o kapacite 3,7 l/s, ktorá zásobuje objekty situované nad vodojemom.

Výpočet potreby vody

Predpokladaná potreba vody je vypočítaná podľa vyhl. MŽP SR č. 684/2006 Z.z. zo 14.11.2006, kde je denná potreba vody nasledovná: pre trvale bývajúceho 135 l/osobu, pre

ubytovaného v hoteli 250 l osobu, pre návštevníka v chate je 60 l/osobu, pre zamestnanca je 60 l/osobu a pre návštevníka v reštaurácií 5,0 l. Výpočet je prevedený sumárne pre návrh a rozvoj v oboch variantoch.

Variant A:

Priemerná denná potreba vody	Qd = a x q = 127 830 l/deň = 1,50 l/s
Maximálna denná potreba vody	Qm = Qd x kd = 204 530 l/deň
Maximálna hodinová potreba vody	Qmh = 10 632 l/hod
Maximálna potreba vody za sekundu	Qms = 2,95 l/s
Predpokladaná ročná potreba vody	Qr (cca) = 35 000 m3/rok

Variant B:

Priemerná denná potreba vody	Qd = a x q = 162 880 l/deň = 1,90 l/s
Maximálna denná potreba vody	Qm = Qd x kd = 260 600 l/deň
Maximálna hodinová potreba vody	Qmh = 19 500 l/hod
Maximálna potreba vody za sekundu	Qms = 5, 42 l/s
Predpokladaná ročná potreba vody	Qr (cca) = 44 600 m3/rok

Návrh riešenia

Obe varianty návrhu sú spracované obdobne. Vzhľadom na výdatnosť miestneho vodného zdroja aj keď sa jedná o značné zvýšené nároky na potrebu vody, navrhujeme v oboch variantoch pokračovať v budovaní nových rozvodov vody s napojením na jestvujúcu vodovodnú sieť. Nové rozvody vody budú realizované v navrhovaných a aj jestvujúcich komunikáciách hlavne v rekreačnej oblasti, kde doteraz nebola možnosť napojenia objektov. Jednotlivé vetvy rozvodu vody budú budované postupne podľa výstavby jednotlivých objektov. Ako materiál navrhujeme potrubie PVC tlakové SDR 17 (PN 10) dimenzie DN 100 /D 110/, aby bola zabezpečená aj voda pre požiarne účely v predpokladanom množstve Qpož.= 6,3 l/s.

Vo variante„B“ je technické riešenie obdobné, iba pre rozvojové plochy nad obcou je potrebne vybudovať vodojem na akumuláciu vody na zabezpečenie nerovnomerných odberov a zosiľovaciu stanicu tlaku vody /ATS/ tak, aby pokrývala riešené územie nad zástavbou obce dostatočným množstvom a tlakom.

Zabezpečenie úžitkovej vody

Zabezpečenie úžitkovej vody v areáli výrobných služieb bude zrealizované výstavbou širokoprofilových studní s ponornými čerpadlami, v nadstavbách budú umiestnené hydroforové stanice so vzdušníkmi a kompresormi na udržiavanie potrebných tlakov vody v rozvodoch a elektrozariadenia. Čerpací systém bude plne automatizovaný. Studne budú napojené elektrickými prípojkami na NN rozvody.

Situovanie jestvujúceho zdroja vody, jestvujúcich a navrhovaných rozvodov je zrejma so situácie technickej infraštruktúry.

Odkanalizovanie

Súčasný stav

Odpadové vody z jestvujúcej zástavby sú likvidované individuálne pomocou žúmp na splaškovú vodu vybudovaných pri jednotlivých objektoch. Voda v nich akumulovaná je vyvážaná do najbližšej čistiacej stanice odpadových vôd zmluvnou firmou oprávnenou na tieto práce. V súčasnej dobe obec má vypracovaný projekt kanalizácie, ktorý zabezpečí odvádzanie odpadových vôd z časti územia, tj. súčasnej zástavby obce.

Množstvá odpadových vôd

Množstvo odvádzaných splaškových vôd z navrhovanej zástavby zodpovedá bilancovanej priemernej dennej potrebe vody, Qps = 1, 50 l/s, resp. 1,90 l/s.

Návrh riešenia

Odvádzanie odpadových vôd v oboch variantoch navrhujeme riešiť tak ako je to zapracované v projekte, delenou kanalizáciou. Množstvo nárastu splaškových odpadových vôd zodpovedá bilancovanej priemernej dennej potrebe vody Do navrhovanej kanalizácie budú napojené splaškové vody z objektov bez čistenia. Kanalizačná sieť bude postupne budovaná v celej lokalite. Podľa konfigurácie terénu sa jedná o gravitačnú kanalizáciu kombinovanú s troma prečerpávacími šachtami po trasách a výsledným výtlačným potrubím vyčistenej vody do neďalekého vodotoku, rieky Ipeľ. Ako materiál navrhujeme použiť potrubie PVC kanalizačné o profiloch DN 300.

Odpadové vody zo striech a ciest budú odvádzané do terénu, resp. zo striech do vodou nepriepustných nádrži s jej využívaním na polievanie trávnikov v letnom období. Týmto rozdelením vôd sa zníži množstvo odvádzaných odpadových vôd zaustených do kanalizačného systému a na ČOV. Kapacita navrhovanej ČOV je dimenzovaná na cca 1 800 obyvateľov, čo zodpoveda konečnému počtu obyvateľov po schválení ÚPN.

ČOV

Je navrhnutá mechanicko – biologická čistiareň PROX s denitrifikáciou pre 1 800 obyvateľov s výhľadovou kapacitou 33,9 m3/hod. V prvej etape je uvažované s budovaním združeného objektu biologického čistenia na kapacitu 600 EO.

Samotná ČOV je navrhovaná na ploche 24,5 x 30,0 m a bude mať nasledovné stupne čistenia mechanicko - biologické a kalové hospodárstvo. V rámci biologického čistenia budú zrealizované tieto časti: denitrifikačná, nitrifikačná a dosadzovacia nádrž. V ramci kalového hospodárstva budu vybudované tieto objekty: nádrž aeróbnej stabilizácie kalu, kalojem a zariadenie pre mechanické odvodnenie kalu. V oplotenom areáli čistiarne bude vybudovaná aj prevádzková budova.

Situovanie jednotlivých kanalizačných vetiev, ČOV a ich profily sú zrejmé z grafickej prílohy.

Ochranné pásma

Podľa zák. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a kanalizáciách je ochranné pásmo vodovodného, resp. kanalizačného potrubia pri profiloch do 500 mm po 1,5 m na obe strany profilu, alebo to určí príslušný úrad na základe žiadosti vlastníka alebo prevádzkovateľa siete.

Zásobovanie elektrickou energiou

Súčasný stav

Obec Chľaba a jej rekreačná oblasť Kováčov sú v súčasnosti zásobované VN – 22 kV vzdušnou linkou napojenou z transformačnej stanice TR 110/22kv Štúrovo. Samotná obec je zabezpečená z troch distribučných trafostaníc /Ts 2, 3 a 14/ o inštalovaných výkonoch po 630 kVA situované v obytnej časti obce. Pre zabezpečenie rekreačnej oblasti sú vybudované štyri trafostanice /Ts 7- 100 kVA, 8 – 400 kVA, 9 – 400 kVA a 11 – 250 kVA/ a dve trafostanice situované južne od obce /Ts 1 – 400 kVA a 13 – 250 kVA/. Jedná sa o VN/NN (22/0,4 kV) trafostanice v správe ZSE, a.s. Okrem uvedených trafostaníc v riešenom území sú vybudované tri cudzie trafostanice pre zabezpečenie tlaku vody /ZsVS/ a rekreačného zariadenia. Trafostanice sú stožiarové okrem Ts 2, ktorá je kiosková. Z týchto trafostaníc sú napojené vzdušné NN vedenia situované v celom riešenom území.

Aj distribučná sekundárna sieť na napäťovej hladine NN je zrealizovaná jako vzdušná. Vedenia sú rôznych dimenzií, veku a druhu. Riešenie NN sieti a rozvodov verejného osvetlenia nie je predmetom tohto ÚPN.

Návrh riešenia

Bilancie novonavrhovanej zástavby

Pre jednotlivé objekty a chatky uvažujeme so stupňom elektrifikácie A, príprava TÚV a vykurovanie je v zásade uvažované iným médiom ako elektrickou energiou, v malom rozsahu nevylučujeme vykurovanie aj elektrickou energiou. V návrhu celkovej bilancie uvažujeme, že merné zaťaženie pre chatky bude 5,0 kW s koeficientom súčasnosti 0,35, pre rodinné domy po 15,0 kW, bytové domy po 10,0 kW, plošné zaťaženia vybavenosti t.j. stravovacích zariadení a prevádzkových priestorov po 0,05 kW na m2 podlažnej plochy s koeficientom súčasnosti jednotlivých odberov 0,7. Pri transformátoroch predpokladáme 75% vyťaženosť a cos fi = 0,95.

Celé riešené územie je rozdelené na tri oblasti, a to je rekr.územie Kováčov, časť pôvodnej obce a lokalita za železničnou traťou určená pre individuálnu rekreáciu, prístav, hotel a výrobné služby. Pri použití prepočtových veľkostí transformačných jednotiek sú pre tri samostatné rozvojové plochy v grafickej a textovej časti uvedené predbežné stanovené počty navrhovaných transformačných jednotiek s ich výkonmi.Pri týchto predpokladoch je nárast vypočítaných výkonových nárokov nasledovný:

Výkonové nároky Variant „A“

Kováčov: Inštalovaný výkon Pinšt = 857,5 kW
Súčasný výkon Psuc = 320,0 kW
Výkon prep. na trafojedn. Nt = 449,0 kVA

Navrhujeme realizáciu dvoch trafojednotiek 2 x 400 kVA, aby bola možnosť napojiť aj doteraz nenapojené chaty.

Obec : Inštalovaný výkon Pinšt = 1 766,0 kW
Súčasný výkon Psuc = 1 236,0 kW
Výkon prep. na trafojedn. Nt = 1 735,0 kVA

Navrhujeme realizáciu troch trafojednotiek 3 x 630 kVA.

Polyfunkcia: Inštalovaný výkon Pinšt = 830,5 kW
Súčasný výkon Psuc = 532,0 kW
Výkon prep. na trafojedn. Nt = 746,0 kVA

Navrhujeme realizáciu dvoch trafojednotiek 2 x 400 kVA, aby bola možnosť napojiť aj doteraz nenapojené objekty.

Variant „B“

Kováčov: Inštalovaný výkon Pinšt = 1 050,0 kW
Súčasný výkon Psuc = 589,8 kW
Výkon prep. na trafojedn. Nt = 828,0 kVA

Navrhujeme realizáciu dvoch trafojednotiek 1 x 630 kVA a 1 x 400 kVA , aby bola možnosť napojiť aj doteraz nenapojené chaty.

Obec : Inštalovaný výkon Pinšt = 1 827,0 kW
Súčasný výkon Psuc = 1 192,0 kW
Výkon prep. na trafojedn. Nt = 1 673,0 kVA

Navrhujeme realizáciu troch trafojednotiek 3 x 630 kVA.

Polyfunkcia: Inštalovaný výkon Pinšt = 942,5 kW
Súčasný výkon Psuc = 572,0 kW
Výkon prep. na trafojedn. Nt = 802,0 kVA

Navrhujeme realizáciu dvoch trafojednotiek 1 x 630 kVA a 1 x 400 kVA, aby bola možnosť napojiť aj doteraz nenapojené objekty.

Vzhľadom na nedostatok konkrétnych podkladov pre výpočet potreby elektrickej energie a spôsobu vykurovania chát bude potreba elektrickej energie upresnená pri spracovávaní ďalších stupňov dokumentácie.

Všetky novonavrhované VN vedenia v riešenom území a preložky jestvujúcich nadzemných vedení situované v hornej časti Kováčov navrhujeme zrealizovať káblami, t.j. ich vybudovať resp. preložiť do krajnice navrhovaných komunikácii. Nové elektrické stanice navrhujeme pripojiť prostredníctvom káblových slučiek z jestvujúceho vedenia 22 kV. Podrobnejšie podmienky pre situovanie káblových trás VN vedení, transformačných staníc ich napojenie, stanoví prevádzkovateľ siete v čase prípravy jednotlivých stavieb do realizácie.

Transformačné stanice budú umiestnené v predpokladanom ťažisku odberov územia, ako samostatne stojace kioskové, resp. stožiarové. Podrobné podmienky pre ich umiestnenie a realizáciu budú predmetom riešenia pri spracovávaní realizačnej dokumentácie.

Rozvody NN siete a verejného osvetlenia budú pre oba varianty 1 a 2 zrealizované káblovými vedeniami. Riešenie NN siete a VO nie je predmetom tohto návrhu ÚPN.

Ochranné pásma

Podľa Zákona o energetike č.656/2004 Z.z. sú ochranné pásma vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí

a/ od 1 kV do 35 kV vrátane

- pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7m
- pre vodiče so základnou izoláciou po 2 mod zaveseného kábelového vedenia na obe strany
- pre podzemné elektrické vedenia je táto vzdialenosť po 1m

b/ ochranné pásma elektrickej stanice:

- vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
- s vnútorným vyhotovením /kioskové/ je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení .

Situovanie jestvujúcich a navrhovaných elektrických staníc a trasy 22 kV prípojok sú zakreslené v situácií. Nárasty výkonových nárokov pre jednotlivé lokality, veľkosti a počty navrhovaných transformačných jednotiek sú uvedené v grafickej prílohe, ich situovnie bude predmetom realizačnej dokumentácie.

Zásobovanie teplom

Súčasný stav

Jestvujúce objekty v riešenom území sú zásobované teplom a teplou úžitkovou vodou /TÚV/ decentralizovaným spôsobom, kotolňami na drevo, tuhé palivo.

Návrh riešenia

Predmetom riešenia je zabezpečiť teplo pre vykurovanie objektov, varenie, ohrev TÚV príp. na klimatizáciu navrhovanej zástavby. V riešení je navrhnuté zásobovanie teplom

doterajším spôsobom z domových kotolní na spaľovanie biomasy, drevených paliet, pričom sa nedá vylúčiť aj vykurovanie a ohrev vody pomocou elektrických ohrievačov.

Potreba tepla

Podkladom pre tepelnú bilanciu sú predbežné bilancie údajov vykurovaných objemov obostavaných objektov a počty rodinných a bytových domov.

Tepelné straty sú vypočítané skráteným spôsobom podľa STN 38 3350, stavebné konštrukcie budú navrhnuté tak, aby spĺňali podmienky STN 73 0540, riešené územie spadá do tepelnej oblasti s výpočtovou vonkajšou teplotou – 11°C, priemerná vnútorná teplota vo vykurovaných miestnostiach bude + 20°C. Pri rodinných domoch uvažujeme s teplotnou potrebou 8 kW/h, pri chatkách uvažujeme paušálne s teplotnou potrebou 5 kW/h.. Chatky budú využívané sezónne tj. v zimných mesiacoch na cca. 10%, v jarných a jesenných mesiacoch na cca. 40%.

Maximálna hodinová potreba tepla:

Variant „A“ Qh = 1 840 kW/h

Variant „B“ Qh = 2 510 kW/h

Telekomunikácie

Súčasný stav

V riešenom území je vybudovaná na telekomunikačnú sieť napojená na automatickú telefónnu ústredňu /ATÚ/ umiestnenú v budove miestneho úradu a tiež stožiare mobilných operatorov T- comu, O2 a Orange.

Návrh riešenia

Pre riešenú zástavbu navrhujeme rozširovať telekomunikačná sieť s napojením na ATÚ, kde je dostatočná rezerva pre napojenie jestvujúcich a navrhovaných objektov.

Hodnotenie navrhovaného riešenia

Koncept riešenia územného plánu obce bol spracovaný v dvoch plnohodnotných variantoch. Oba varianty vychádzali zo zásad riešenia a cieľov stanovených a schválených v zadaní ÚPN obce Chľaba:

- vytvoriť komplexné zásady utvárania a regulatívy využitia územia,
- formovať prostredie obce v kontinuite kultúrno-spoločenských a historických tradícii,
- formovať obraz obce v tradičnej mierke existujúcich štruktúr s dôrazom na jedinečnosť územia, so zreteľom na elimináciu možností vniesť do územia také urbanistické alebo architektonické prvky, ktoré sú v rozpore s existujúcou štruktúrou,
- zvýšiť celkovú kvalitu životného prostredia pre ľudí a chrániť ich pred nepriaznivými vplyvmi vhodnou priestorovou organizáciou územia a vhodným využívaním funkčných plôch,
- zabezpečiť primerané zastúpenie plôch zelene,
- zlepšiť dopravnú obsluhu územia a súčasne vytvoriť podmienky pre skľudnenie a zníženie intenzity hluku zo železničnej a cestnej dopravy v rámci riešeného územia,
- stanoviť zásady skvalitnenia technickej infraštruktúry.

Varianty riešenia sú stanovené principiálne tak, že **variant A** je charakterizovaný ako **realistický** a **variant B** je charakterizovaný ako „**rozvojový**“, resp. nadčasový. Základná charakteristika variantov pritom vychádza predovšetkým z riešenia množstva a rozsahu rozvojových plôch pre bývanie a občiansku vybavenosť.

V oboch variantoch je:

- navrhovaná urbanistická koncepcia dáva predpoklad vytvorenia jasných urbanistických celkov a dotvára vidiecky špecifický charakter obce,
- rozvoj bývania je navrhovaný vo forme intenzifikácie existujúcich voľných a vhodných plôch v súčasnom zastavanom území, ako aj vo forme novej výstavby na nových plochách,
- urbanistické riešenie zlepšuje pešie a cyklistické prepojenie obce s nábrežím Dunaja a Maďarskou republikou a tiež vytvára územno-technické predpoklady na dlhodobý rozvoj centra obce,
- dopravno-urbanistické riešenie zabezpečuje optimálne podmienky na optimálnu prevádzku obce trasovaním cestného obchvatu mimo centra obce, vo variante B s možnosťou perspektívneho prepojenia na Szop (MR),
- riešenie variantu B vytvára predpoklady na pretransformovanie časti v súčasnosti nevyužitých poľnohospodárskych areálov na územie podnikateľských aktivít a tak zlepší efektivitu využitia územia a tiež vytvára priestor na vytvorenie nových pracovných miest,
- riešenie sa pozitívne stavia k rozšíreniu zelených plôch v zastavanom území obce ako aj mimo nej, navrhuje nové plochy izolačnej a ochrannej zelene pozdĺž komunikácií, navrhuje rozšírenie existujúceho areálu lesoparku v Dunajskej nive,
- dopravné riešenie počíta s vybudovaním mimoúrovňových križovatiek železnice a novonavrhovaných komunikácii,

Hlavné ciele riešenia Konceptu riešenia Územného plánu obce tak ako boli definované v zadávacom dokumente sledovali uplatňovanie trvalo udržateľného rozvoja ako jedných z hlavných priorít riešenia dokumentu. Vlastné riešenie uplatnilo princípy trvalo udržateľného rozvoja spôsobom, ako je to obvyklé u podobných dokumentov. Vo vlastnom riešení sú zahrnuté princípy územného rozvoja, tvorby urbanistických štruktúr a zabezpečenia priestorových súvislostí medzi jednotlivými územnými celkami obce.

Pri hodnotení variantov je nutné povedať, že variant A je pre súčasný stav spoločenských podmienok veľmi realistický a pre časové obdobie najbližších 15 – 20 rokov je možné ho využiť ako optimálny podklad pre rozhodovanie o ďalšom územnom rozvoji.

Vyhodnotenie záberov poľnohospodárskej pôdy

Výhľadový územný rozvoj obce Chľaba je podľa urbanisticko-architektonického návrhu riešený najmä pre funkcie bývania, vybavenosti, rekreácie, výroby a dopravy, zohľadňujúci prírodné podmienky, súčasnú štruktúru a disponibilitu územia. K vyhodnoteniu záberov plôch poľnohospodárskej pôdy pre Koncept ÚPN obce Chľaba boli použité nasledovné vstupné podklady:

- hranica zastavaného územia k 1.1.1990,
- bonitované pôdno- ekologické jednotky so 7-miestnym číselným kódom (podklad Výskumný ústav pôdoznalectva a ochrany pôd - Bratislava),
- zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení zákona č. 219/2008 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon 220/2004 Z. z. (ďalej ako „zákon o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy“)
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 376/2008, ktorým sa ustanovuje výška odvodu a spôsob platenia odvodu za odňatie poľnohospodárskej pôdy,
- podkladové materiály o vybudovaných hydromelioračných zariadeniach podniku Hydromeliorácie, s.r.o.

Zábery poľnohospodárskej pôdy sú vyhodnotené podľa variantov, členené na variant I. a variant II. Každý variant je vyhodnotený samostatne podľa jednotlivých navrhovaných lokalít, v závere so sumárom za celý variant spolu. Poľnohospodársky pôdny fond každej zaberanej lokality je členený podľa jednotlivých druhov pozemkov, BPEJ, meliorácií a produkčnej kategórie pôd.

Pri nepoľnohospodárskom pôdnom fonde (NPF) sme sa obmedzili iba na sumár všetkých kategórií NPP spolu. Z grafiky je zrejmé, či ide o záber zastavaných plôch, ostatných, či vodných plôch. Špecifický je záber plôch LP, ktorý sa obmedzuje iba na zahrnutie plôch lesnej pôdy do lokality bez zásahu do jej vegetačnej zložky. Zaberané plochy lesnej pôdy budú plniť svoju súčasnú funkciu, nebude prichádzať k výrubom drevinnej vegetácie, zásah do vegetácie sa obmedzí iba na dosadbu, revitalizáciu a ozdravenie porastu. Lesné plochy budú súčasťou plôch ochrannej, izolačnej zelene, zelene lesoparku a pod. Z toho dôvodu sme upustili od záberov lesa. Prípadný návrh na vyňatie lesných pôd z LPF bude vyhodnotený v ďalšom stupni ÚPN obce Chľaba až po odsúhlasení variantov a stanovení definitívneho návrhu.

Vyhodnotenie záberov plôch poľnohospodárskej pôdy je spracované tabuľkovou formou podľa lokalít, funkčného využitia, druhu pozemku a bonitných tried. V grafickej a tabuľkovej časti sú charakterizované poradovým číslom.

Podrobné členenie podľa variantu, lokality, druhu pozemku a bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek dokumentujú tabuľky č. 1 a 2 - Vyhodnotenie záberov plôch poľnohospodárskej pôdy pre Variant A. a Variant B.

Predpokladá sa nasledovný rozsah záberov:

Tabuľka 30 Trvalý záber celkom Variant A

záber celkom	53,4050 ha
z toho v zastavanom území	13,2935 ha
mimo zastavané územia	40,1115 ha
Záber nepoľnohospodárskeho pôdneho fondu	27,4406 ha
Záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu	25,9644 ha
Zo záberu poľnohospodárskej pôdy je:	
v zastavaných územiach	12,7470 ha
mimo zastavaných území	13,2174 ha

Tabuľka 31 Trvalý záber celkom Variant B

záber celkom	48,2686 ha
z toho v zastavanom území	12,5727 ha
mimo zastavané územia	35,6959 ha
Záber nepoľnohospodárskeho pôdneho fondu	20,4281 ha
Záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu	27,8405 ha
Zo záberu poľnohospodárskej pôdy je:	
v zastavaných územiach	12,5410 ha
mimo zastavaných území	15,2995 ha

Odňatie poľnohospodárskej pôdy z poľnohospodárskeho pôdneho fondu

Tabuľka 32 Charakteristika poľnohospodárskeho pôdneho fondu na základe BPEJ

BPEJ 7-miestný kód	Pôdny typ	Pôda podľa skupiny kvality	Poznámka
0002002	fluvizeme typické, karbonátové, stredne ťažké	2	chránené v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z.
0011002	fluvizeme glejové, stredne ťažké (lokálne ľahké)	3	chránené v zmysle zákona č. 220/2004 Z. z.
0001001	fluvizeme typické karbonátové, ľahké v celom profile, vysychavé	6	
0059001	hnedozeme erodované a regozeme na rôznych substrátoch na výrazných svahoch, stredne ťažké až ťažké	7	
0154672	regozeme arenické (piesočnaté na viatych pieskoch) a rozplavených viatych pieskoch, ľahké	8	

Zhodnotenie predpokladaného odňatia poľnohospodárskej pôdy

V zmysle zákona o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy je treba chrániť poľnohospodársku pôdu zaradenú podľa kódu bonitovanej pôdno- ekologickej jednotky do prvej až štvrtej kvalitatívnej skupiny, uvádzanej v prílohe č. 3 zmieňovaného zákona ako aj pôdu s vykonanými hydromelioračnými, prípadne osobitnými opatreniami na zachovanie a zvýšenie jej výnosnosti a ostatných funkcií, napr. ovocné sady, vinice, chmeľnice, protierózne opatrenia.

Variant A

Tabuľka 33 Vyhodnotenie trvalého záberu z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy pre Variant A.

typologicko produkčná kategória pôd	Záber poľnohospodárskej pôdy	Podiel celkovej výmery k zaberanej %
1	-	-
2	3,8568	14,9
3	0,1398	0,5
4	-	-
5- 9	21,9678	84,6
Spolu	***25,9664***	***100***

Pri poľnohospodárskom pôdnom fonde ide o trvalý záber poľnohospodárskej pôdy v rámci zastavaného územia obce o výmere 12,7470 ha, zvyšok 13,2174 ha predstavuje záber poľnohospodárskej pôdy mimo zastavaného územia obce. Medzi vysoko produkčné pôdy sa radí 3,8568 ha pôd, medzi produkčné pôdy 0,1398 ha, ale prevažná väčšina odnímaných poľnohospodárskych pôd patrí medzi stredne a málo- produkčné poľnohospodárske pôdy zaradené do 5.- 9. kvalitatívnej skupiny BPEJ. V zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy je chránených celkovo 3,9966 ha poľnohospodárskych pôd. Na niektorých zaberaných lokalitách sú vybudované hydromelioračné zariadenia o celkovej výmere 0,8904 ha.

Variant B

Tabuľka 34 Vyhodnotenie trvalého záberu z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy v zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy pre Variant B

typologicko produkčná kategória pôd	Záber poľnohospodárskej pôdy	Podiel celkovej výmery k zaberanej %
1	-	-
2	2,6623	17,4
3	0,2164	1,4
4	-	-
5- 9	12,4208	81,2
Spolu	***15,2995***	***100***

Pri poľnohospodárskom pôdnom fonde ide o trvalý záber poľnohospodárskej pôdy v rámci zastavaného územia obce o výmere 12,5410 ha, zvyšok 15,2995 ha predstavuje záber poľnohospodárskej pôdy mimo zastavaného územia obce. Medzi vysoko produkčné pôdy sa radí 2,6623 ha pôd, medzi produkčné pôdy 0,2164 ha, ale prevažná väčšina odnímaných poľnohospodárskych pôd patrí medzi stredne a málo- produkčné poľnohospodárske pôdy zaradené do 5.- 9. kvalitatívnej skupiny BPEJ. V zmysle zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy je chránených celkovo 2,8787 ha poľnohospodárskych pôd. Na niektorých zaberaných lokalitách sú vybudované hydromelioračné zariadenia o celkovej výmere 0,8758 ha.

Pri realizácii jednotlivých zámerov je nutné:

- nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami,
- vykonať skrývku humusového horizontu poľnohospodárskych pôd odnímaných natrvalo a zabezpečiť ich hospodárne a účelné využitie na základe bilancie skrývky humusového horizontu,

Zoznam použitých materiálov:

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov k 26. 5. 2001, ŠÚ SR
Retrospektívny lexikón obcí ČSSR 1850 – 1970
Štatistický lexikón obcí 1992, 2002, ŠÚ SR
Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Štúrovo
Koncepcia územného rozvoja SR (KURS) 2001, AUREX Bratislava
Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Chľaba, 2007-2016, SCARABEO s.r.o., Banská Bystrica, 2007
Územný plán obce Chľaba, Čistopis zadania, JELA, s.r.o., Bratislava, 2008
Podklady z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky
http://www.chlaba.ocu.sk

Tabuľka - Vyhodnotenie záberov plôch poľnohospodárskej pôdy pre Variant A

Lokalita	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Celkom v ha	Záber plôch z toho		Záber PP						Záber NPP
				v zast. území	mimo z.ú.	Celkom v ha	DRP	BPEJ	v zast. území	mimo z.ú.	meliorácie	
1	Chľaba	B	3,8538	3,8530	0,0008	3,8538	5	0002002	3,8530	0,0008		
2	Chľaba	B	0,6409	0,6379	0,0030	0,6409	2	0002002	0,0000	0,0030		
								0154672	0,6379	0,0000	0,6379	
3	Chľaba	B	0,7562	0,7562	0,0000	0,7562	7	0154672	0,0000	0,7562		
4	Chľaba	B	1,2577	0,0000	1,2577	1,2577	6	0154672	0,0000	1,2577		
5	Chľaba		2,9012	0,2525	2,6487	2,9012	7	0001001	0,0000	2,7614	0,2525	
								0011002	0,0000	0,1398		
6	Chľaba	R	11,3521	0,0000	11,3521	0,0000						11,3521
7	Chľaba	R	24,3854	0,0000	24,3854	8,2969	2	0001001	0,0000	0,0060		16,0885
								0002002	0,0000	3,1292		
								0059001	0,0000	5,1617		
8	Chľaba	R-CH	0,4638	0,0000	0,4638	0,4638	2	0154672	0,4622	0,0016		
9	Chľaba	R-CH	0,6516	0,6516		0,6516	5		0,6516	0,0000		
10	Chľaba	R-CH	0,4434	0,4434		0,4434	5		0,4434	0,0000		
11	Chľaba	R-CH	0,4981	0,4981		0,4981	5		0,4981	0,0000		
12	Chľaba	R-CH	1,2550	1,2550		1,2550	5		1,2550	0,0000		
13	Chľaba	R-CH	0,6450	0,6450		0,6450	7		0,6450	0,0000		
14	Chľaba	R-CH	0,1716	0,1716		0,1716	7		0,1716	0,0000		
15	Chľaba	R-CH	0,1126	0,1126		0,1126	7		0,1126	0,0000		
16	Chľaba	R-CH	0,5801	0,5801		0,5801	7		0,5801	0,0000		
17	Chľaba	R-CH	1,7185	1,7185		1,7185	5		1,7185	0,0000		
18	Chľaba	R-CH	1,2391	1,2391		1,2391	5		1,2391	0,0000		
19	Chľaba	R-CH	0,4789	0,4789		0,4789	5		0,4789	0,0000		
Celkom			53,4050	13,2935	40,1115	25,9644			12,7470	13,2174	0,8904	27,4406

Vysvetlivky: B- bývanie, OV - občianska vybavenosť, R- rekreácia, CH- chaty, PP- priemyselný park

Tabuľka - Vyhodnotenie záberov plôch poľnohospodárskej pôdy pre Variant B

Lokalita	Katastrálne územie	Funkčné využitie	Celkom v ha	Záber plôch z toho		Záber PP						Záber NPP
				v zast. území	mimo z.ú.	Celkom v ha	DRP	BPEJ	v zast. území	mimo z.ú.	meliorácie	
1	Chľaba	B	3,8601	3,8530	0,0071	3,8601	5	0002002	3,8530	0,0071		
2	Chľaba	B	0,8758	0,0000	0,8758	0,8758	2	0002002		0,3240	0,3240	
								0154672		0,5518	0,5518	
3	Chľaba	B	3,7718	0,0099	3,7619	3,7718	6	0154672	0,0099	3,7619		
4	Chľaba	R-CH	5,3535	0,1501	5,2034	5,0670	4	0183882	0,1184	2,1062		0,2865
							7	0183882		2,6260		
								0111002		0,2164		
5	Chľaba	B	3,2652	0,0000	3,2652	3,2652	2	0002002	0,0000	0,1437		
								0059001		3,1215		
6	Chľaba	OV+R	15,7637	0,0000	15,7637	0,2364	7		0,0000	0,2364		15,5273
7	Chľaba	PP	6,8172	0,0000	6,8172	2,2029	2	0002002	0,0000	2,1946		4,6143
								0059001		0,0083		
8	Chľaba	B	0,4638	0,4622	0,0016	0,4638	2	0154672	0,4622	0,0016		
9	Chľaba	B	0,7490	0,7490	0,0000	0,7490	5		0,7490			
10	Chľaba	R-CH	0,4434	0,4434		0,4434	5		0,4434			
11	Chľaba	B	0,4981	0,4981		0,4981	5		0,4981			
12	Chľaba	B	1,2550	1,2550		1,2550	5		1,2550			
13	Chľaba	OV	0,6450	0,6450		0,6450	7		0,6450			
14	Chľaba	B+R	0,1716	0,1716		0,1716	7		0,1716			
15	Chľaba	B+R	0,1126	0,1126		0,1126	7		0,1126			
16	Chľaba	B+R	0,5801	0,5801		0,5801	7		0,5801			
17	Chľaba	B+R	0,7684	0,7684		0,7684	5		0,7684			
18	Chľaba	B+R	0,8775	0,8775		0,8775	5		0,8775			
19	Chľaba	B+R	0,2787	0,2787		0,2787	7		0,2787			
20	Chľaba	B	0,4969	0,4969		0,4969	5		0,4969			
21	Chľaba	B	0,7424	0,7424		0,7424	5		0,7424			
22	Chľaba	B	0,4788	0,4788		0,4788	5		0,4788			
Celkom			***48,2686***	***12,5727***	***35,6959***	***27,8405***			***12,5410***	***15,2995***	***0,8758***	***20,4281***

Vysvetlivky: B- bývanie, OV - občianska vybavenosť, R- rekreácia, CH- chaty, PP- priemyselný park